

bé on acaba el poder religiós del governant o on prenega el poder polític dels representants de l'església. Aquesta mateixa confusió s'origina a nivell de poble: ciutadà - cristià.

Aquest fet veia quan varies esglésies coexisteixen en una mateixa nació (North-America) cap té un domini complert sobre la societat; llavors s'anomenen "denominacions". Són esglésies que es veuen obligades a acceptar un status per sobrebiure, o bé sectes que han fet la pau amb el mon.(5).

Es d'importancia capital per l'Església el "Credo"; ideologia; i els sacrament, mitjans exclusius de la gràcia. D'aquí que, a diferencia de la secta, que té molt en compte la bona conducta, dins l'Església la disciplina es moderada.

Les Sectes.

Grups religiosos que accentuen la seva autenticitat i es presenten com a grups de contestació, de renovació.

Es difícil presentar una tipologia de sectes. Utilitzarem les característiques de Troelstch.

Grups normalment poc numerosos on no s'hi neix, sino que si entre voluntariament. La secta fa opció per la calitat de la Fé, no per el número, aixó l'obliga a crear un grup selecte que tingui conciencia d'aquets valor.

L'autoritat s'exerceix d'una manera carismática (personal), no jerarquica.

La bona conducta, es objecta d'una disciplina molt seriosa. El retorn als ensenyaments primitius de l'Evangeli va a la una amb la reproducció de la conducta dels primers cristians. D'aquí que sigui notable important el seu "despreci" del món i que la secta sigui un grup contestatari contra el poder establert i les classes dominants.

Normalment apareixen quan el sistema religiós no satisfà les diferents necessitats dels individus o dels grups, sigui per causa del contacte amb el poder, sigui per la "rigidesa" de l'estructura, sigui perquè la doctrina o el ritu no carvin.

Troeltsch diu (5) " Els moviments en les classes inferiors prenen una forma de protesta contra el fet de que l'Església no arriba a satisfer les seves expectacions, a donar-los-hi un sentit de la dignitat o a combatre certs aspectes de la societat que els membres d'una secta consideren injustos i culpables. Es la genera com refusen a l'Església i a la societat que identifiquen amb ella".

Aquí podrien situar el nervi de la "contestació" de les sectes a partir del punt que la secta vol retrobar o viure; aquest pot anar des de l'opció amb els pobres identificant-se amb els moviments de lluita existents, fins a l'indiferència o despreci de les coses temporals i dels problemes socials. Però la contestació sera sempre no "a partir" dels camins legals sino de l'implantació d'un nou ordre. Es una religió lliure desenganyada de l'autoritat terrena, capaç d'oblidar el món amb el seu ascetisme o de combatre'l amb el seu radicalisme.

Si en la societat ja un grup marginal culturalment, com que

(5) J. E. Koch- Sociologia de la Religión- Payot, París 1935, pg. 35

(6) Troeltsch

l'Església s'identifica amb la cultura i la societat, no podrà integrar aquests marginals. L'expressió religiosa d'aquest grup serà un carp elevat per a la secta (7).

Es veu aquest punt on podem diferenciar la perspectiva de Troeltsch i Weber; mentre el primer, per la seva definició d'Església-secta fa servir les característiques específiques de cadascú, Weber no. Amb tot Weber en les seves investigacions sobre les religions protestants demostra que en totes les associacions lliures, són les línies línies de la classe mitjana.

Niebuhr (8) a més d'acceptar completament la teoria de Troeltsch, interpreta la relació existent entre la creació d'una secta i la situació social de les classes inferiors dins el marc d'una teoria més ampla; de manera que segons ell, els grups socials, religiosos, ètnics, grups religiosos .... en què s'identifiquen per la seva identitat, poden estar molt afectats per la creació d'una secta. Aquesta observació és molt important per la seva relació amb la creació, objecte d'aquesta estudi.

La descripció d'una relació d'una classe social i de les sectes, són veritats normalment per un col·lectiu.(9) El procés de creació d'una relació de generació de sectes, és el temps, el context i el lloc de l'aparició de les sectes i aquests són els factors que invariablement les defineixen i les caracteritzen i les defineixen. Per la seva mateixa essència, el tipus d'aparició de les

(7) J. Troeltsch. *Introducció a la Sociologia de la Religió*.- pp.128 ss.

(8) Niebuhr. *The Social Sources of Denominationalism*.- 1962 ed.

London (ed.) pag. 19 ss.

(9) " " " " " " " "

secte, elamentat i utilitzat per una religió .... amb el temps la secta va adquirint el caràcter d'una institució amb una funció pública, amb el fi de conformar la generació següent amb els ideals i valors tradicionals. A més, l'evolució, que pot ser provocada pels successos, conduït en treball i estil de vida, determina freqüentment una elevació del nivell de vida".

Amb el temps una secta pot evolucionar cap a una denominació i la secta cap a una religió.

Aquest punt de vista es compartit per M.Weber que diu "El punt del profeta planteja el problema de successió.... això pot resoldre's per la substancialització sacramental del carisma ... Les denominacions utilitzacions sempre tendeixen a ésser i porten les normes d'una altra manera". (10)

Les Comunitats de Base.

En la segona part de l'estudi, quan parlem de les grups de Base de la Diocesis de Barcelona, donaré les característiques de cada un d'ells i a fi de classificar el màxim el concepte dels mateixos. Amb tot crec necessari situar teòricament les Comunitats de Base, en relació amb l'Església i la secta.

En relació amb l'Església les C. de B. poden ésser considerades com a "secta" en el sentit de Troeltsch. Weber (11) aporta també més pistes, però les aportacions de Troeltsch són més concretes i explicatives:

(10) H.J. Gerth y C. Wright Mills: Ensayo de Sociología contemporánea - Max Weber - E. J. Martín Roa. S.A. Barce 1972. pg. 353.

(11) Ilus. C.C. - pag. 370-384.

-La voluntarietat: en les C.de B. s'hi entra; la iniciació personal es un element decisiu tant per la creació d'un Comunitat com per l'incorporació a la mateixa.

-L'autoritat, es mes "un lider personal" - autoritat-carismàtica - que no un poder instituit, jeràrquic.

-No hi ha preocupació excessiva "per el número de afiliats", si en canvi per la dinàmica y comprensió que la Fé ha de donar a la vida de les Comunitats.

-La contestació "al sistema establert" forma part també dels elements constitutius de les C.de B.

-La C.de B. exigeix una autonomia que li garanteixi llibertat en la recerca d'autenticitat en la vida i el comprensió.

J.Seguy (12) en "lettres a Jacqueline" treballa seriósament els elements essencials, constitutius de tot grup voluntari; situa "l'eutopia" com element distintiu d'un tipus de grups voluntari en els que hi entren deplé les C.de B. Defineix els grups voluntari utopies de la següent manera:

"Grup voluntari utopic es aquell en el que l'ideologia depén d'un funcionament utopic.-Direm utopic a tot sistema ideologic que apunta implícita o explícitament ja sigui imaginariament, ja sigui verbalment o també pràcticament- a transformar d'una manera optativament radical els sistemes socials existents".

En l'introducció advertim la dificultat de classificar el "concepte de C. de B." ja que molts grups s'hi l'apliquen.

(12) Lettre a Jacqueline, E.P.H.E. Vp. Section "Contestation socio-Reli. et Contra - Culture" - pag. 11

Philippe Jarnier (13) senyala uns punts Basics "diferencials" entre C. de B. i altres grups cristians ja existents. Son els següents:

1) Les comunitats de base neixent espontàniament- no són fruit de cap ordre de l'institució eclesial, . Normalment són masculines. Contestan a l'institució.

Els membres de la comunitat no s'agrupen ni per pertinença de ni vell social ni perquè participin d'una mateixa espiritualitat. Són les afinitats eclesials, polítiques espirituals que provoquen la trobada.

2) Les comunitats de base, volen estar " Grups-eglésia." i no " grups - dins l'Església " (com era A.C.. etc.) volen que la comunitat assumeixi tota la tasca eclesial (sagraments, proclamació de la Paraula, testimoni de vida .....)

3) Les comunitats de base no són una " missió" en el sentit tradicional de la paraula. Entenent la Fé com una " busca" continua , mes que com adhesió a un cos doctrinal.

4) Les comunitats de base , tendeixen cada vegada mes a que la Fé (dels seus membres) sigui clara també la dimensió política, com a comunitat.

5) Les comunitats de base sense arribar a una comunitat de vida tendeixen a un mínim de vida comunitària indispensable.

(13) Philippe Jarnier- "Le phenomen des communitats de base". ed. Desclée de Brouwer, 1973- Paris.

Normalment aquest grup de base té com a l'origen en societats globals amb un mínim de pluralisme cultural i polític. En el cas que ens ocupa - la societat espanyola apareix com una societat no-pluralista; al contrari es una societat monolítica on valors-normes legitimacions estan en plena dependència l'un de l'altre.

La possibilitat de la seva existència ve donada per les esquerdes que s'han produït dins el sistema-(Con. Vati.II). Per altra part aquest fenomen va molt aïllat a tot tipus de canvis conflictius socials. (14)

3.- Conflictes i dinàmica social.

Tot lo que fins ara em anat dient, suposa que el fenomen de les comunitats de base presenta sempre un caràcter conflictiu.

En aquest marc teòric no entra - al menys d'una manera directa - la qüestió de si la religió és un element integrador o conflictiu dins la societat. Això serà propi d'un estudi " a nivell de ciència sociològica ". En el fons aquest problema afecta a tota la sociologia en general: es parla de la religió com a fenomen integrador, quan l'integració és l'objectiu vers el qual tendeix el sistema social i s'insisteix en " religió element conflictiu", quan la societat es vista com un sistema en conflicte continuu (15). Això és el reflexe de les dues teories que s'enfronten en la sociologia d'avui: Una basada en l'integració i l'altre basada en el conflicte. Dit d'una altra manera; o bé l'analitza partir de la teoria de la societat, o

(14) Jean Seguy. O.C. pag. 17

(15) J. Estruch: La innovación religiosa. Ed. Ariel. Barce 1972 . pag. 101- 102.

no poden satisfer tots els punts de vista dels diferents grups i satisfer-les a l'hora . Es per això que un sistema social engendra sempre un contrasistema. (18)

En les societats tradicionals - societats no diferencials - fan de la " cohesió " un element essencial de la seva vitalitat. La mateixa persona concentra " tots els carismes ", tots els poders, amb diferents graus jeràrquics d'intervenció (l'exercit...). Aquesta estructura intenta sempre ~~un~~ minimitzar les zones de conflicte. Fins a quin punt l'organització de l'Església no té aquest puntament ?

La societat moderna s'organitza al revés: la divisió de treball i de poder; es la societat diferenciada; les situacions de conflicte són multiplicades creant efectes destructurants per al grup. L'Església té grans dificultats per fer el pas d'una societat a l'altre ja que s'oposa l'enfonsament de tota una concepció del sistema.

En el nostre cas situarem l'Església com una societat en vias de diferenciació, fet que va accentuant el conflicte com element de dinàmica col·lectiva . A la llarga o a la curta els problemes referents a l'exercici de l'autoritat apareixen, donant lloc a la desautorització de la mateixa autoritat.

El caràcter conflictiu de les comunitats de base dins l'església i l'oposició del sistema pot donar lloc - en el moment en que es troba l'església - a diferents possibilitats - 1/ desaparició dels grups fruit d'una forta repressió. 2/ presa del poder per part dels grups. 3/ negociació. Aquesta última té diferents vitalitats; des de l'ins-

(18) J. Remy: Interrogations relatives à la vie de l'Eglise-Lumen Vitae. vol. XXIV n° 1 1969

titucionalització dels grups fins a l'existència autònoma dels grups, dins el sistema conservant el seu caràcter conflictiu, tot i acceptant que el sistema es més fort (18).

Erec necessari assotar aquí l'alienació dels consensos-radicalitat (instrumentalitat) que fa J. Seguy en "Lettre a Jacqueline", ja que se centra en l'hipòtesi del treball (19).

Radicalitat: relació de l'utopia amb els llocs instituits de resolució dels conflictes dins la societat. Com més una utopia els refusa, més radicalitat.

En molts casos la radicalitat es relativa tan per la manera, com per els nivells on es situa . D'aquí la dificultat d'apreciar la radicalitat d'una utopia i d'una pràctica. Tal com diu Seguy, en el nostre estudi, tractarem el problema oposant les intencions dels grups amb el contingut del seu programa i no la seva pràctica.

4.- Les Comunitats de Base en el Medi Urbà-industrial.

Es important parlar del medi urbà-industrial per dos motius.

1) Perquè el medi urbà-industrial transforma els llocs on s'insereix l'institució eclesial.

2) Perquè els grups de Base, objecte del meu estudi són tots d'aquest mitjà. Existeix un contrast molt fort entre un ordre social fonamentat en el "consensus" de les persones, que té per norma l'harmonia y es desenvolupa mitjançant les tradicions, la costum i la religió i un altre que fonamentat en "l'unio" racional que té per n

l'estructura social. Aquest comportament és típicament de l'entorn rural, de l'evolució de les condicions socials i econòmiques, de la sociologia i de l'evolució popular i de l'organització regional i de la societat.

El nostre interès no es fa cap excepció de l'entorn rural, sinó pretén de la base que és l'entorn urbà-industrial i de l'entorn on es situa l'institució religiosa - i així no pensem en una influència sobre el vot que aquest hi juga - dels elements de la situació urbana que tinguin conseqüències d'aquest tipus. Fins a quin punt aquestes influències afavoreixen el desenvolupament de les condicions de base.

Afirmem d'entrada, que són "bàsic" les Comunitats de Base en el medi rural. La vida rural es "un peu," polivalent; a l'entorn del lloc de residència s'hi mouen tots els altres aspectes de la vida: econòmica, cultural, social . . . .

Tota la força cohesió i dinàmica del grup reposen donant el contacte personal que hi ha entre els components del grup, i entre aquests i els líders. Cal notar que en aquesta situació el "clero" hi juga un rol clau. La seva situació és de privilegi; per una part, té cura al grup i disposa a ésser la persona per millor comprendre les necessitats tan personals com socials; per altra part el contacta amb les persones del grup que tenien autoritat, d'igual a igual. Tot fa que jugui un "rol" d'iniciativa de control molt important.

Aquest context canvia totalment en el mitjà urbà-industrial. El lloc de residència, no es ja el que aglutina i dona sentit als ac-

-mes fructes de la vida de les persones i comunitats, se viu en un lloc i se treballa a un altre; els centres d'interès de la vida social són també dispersos i motats per uns valors i mètodes de pensar molt específics. Es troba davant un nou amb dinàmiques que tenen vida pròpia i al marge de lo que en podem dir "vida privada".

Devant aquests fet l'institució eclesiàstica continua immersa dins l'encuadrament residencial, lo que li produeix una progressiva paralització en l'influència a les persones. El sentit "residencial-comunitari" no existeix. El rol important i de "pal de paller" que juga el clergue dins el medi rural no és possible aquí. El "fet residencial" no li dona lloc a n'el clergue a qui pugui escor la persona capaç de resoldre problemes globals. L'institució eclesiàstica que permaneceix conreada en aquesta situació acaba per ésser un lloc de pietisme, de compensacions afectives, preocupat només per el que té a la mà (els infants) mentre la vida social s'hi mou per altres camins lliures i espontanis al marge de la vida privada. Perquè l'influència de la religió en la vida privada és vàlida, (ja que un rol eficaç havia d'estar íntimament lligada a la vida pública).

Els problemes seriosos de la vida social, els pateixen les persones, i es veuen obligades a uns graus d'actitud que posen en evidència els límits de possibilitats actuals de l'institució eclesial.

Aquesta situació d'una església que inspira la seva presència en el mitjà urbà industrial, en un model de comunitat rural, pensant que també aquí podria ésser "motor" de la vida, provoca l'oposició de tota aquella, la vida dels quals passa per altres camins

i els problemes insuperables d'esser recollits per l'actual situació eclesiològica.

Cal notar dins les característiques del medi urbà industrial, un fenomen molt estès ja per la psicologia social; la massificació del nostre món d'avui, provoca una necessitat apremiant de "petits grups".

L'urbanització actual de les grans ciutats ha truncat els lligams tradicionals, sense que de moment hagi donat cap altre mitjà de comunicació a nivell personal. La separació dels llocs on habitualment es desenvolupa la vida, les grans distàncies, l'immensitat de la població, fan que totes les expressions de la vida siguin purament funcionals o mecàniques; d'aquí la necessitat de retrobar un lloc d'expressió "a nivell humà" en tots els aspectes. Aquest anhel de personificació és el que fa néixer petits grups de totes les latituds i en tots els aspectes de la vida.

L'Església en el medi urbà industrial, la parroquia apareix també totalment massificada, -Recordem les característiques que dona Troeltsch al parlar de "Esglésies" (pàg....) - centre de pràctiques - màquina distribuïdora de sagraments etc.... per això es terny propici també per la naixença de petits grups, nos potser que cap altre ja que a la seva base té com a fonament la comunicació més que l'institucionalització. L'amor és la base mateixa de la seva existència.

A l'institució eclesiològica s'ha li escapa el control en el medi urbà-industrial. L'unitat de vida no es fomentada en el lloc de residència; actua a diferents nivells amb vida pròpia. Això desqualifica tot el muntatge de l'estructura eclesiològica: cohesió i unitat

de les comunitats, integració jeràrquica de les relacions a un estil similar.

Un altre aspecte que cal tenir en compte en el medi urbà-industrial, és el substitutiu que s'ha trobat a les relacions personals per assegurar l'unitat i la cohesió, són els mitjans de comunicació que estableixen una relació directa encara que no personal.

Aquest fet porta també a una nova situació de l'institució - l'unitat que la gran massa pot tenir fruit dels mitjans de comunicació escapa ja al control de l'institució.

Tota la teoria "del pastor i les ovelles" queda ja desfasçada. No es tracta ja només "de conèixer les ovelles" sino de passar d'aquestes preocupacions individuals a ones preocupacions col·lectives. En aquesta línia podríem situar tot l'esforç de reforma de l'institució eclesial, principalment a partir del Concili Vaticà II, creant nous òrgans de govern, responsables de pensar en la diversitat de problemes pastorals que la societat canviant presenta.

La societat dels medi urbà-industrial s'organitza en diverses esferes, cada una d'elles amb vida pròpia, segons les exigències específiques. La societat no té cap necessitat de que la veritat religiosa sigui una evidència col·lectiva, el pluralisme és un mitjà més vàlid. A'hi ha prou amb un acord sobre cert nombre de valors.

El clima de decisions lliures i autònomes també és vàlid en el terreny religiós. No es refereix només a que un papi canviï de religió sino que aquesta situació crea una distància i una actitud molt més crítica "al poble i l'institució eclesial".

Jean Luis Morel parlant dels petits grups dins l'Església i de les causes de la seva aparició diu: l'Església es una societat de ciutadans actualment en crisi. Tot, o gairebé tot sembla que pugui ser posat en qüestió. Cal reduir, reinventar, l'interrogant es posa fins i tot sobre allò que es absolutament fonamental. Qui és Jesucrist? Què significa la Resurrecció? Què és ésser cristià? Tot sembla experimental. Tot sembla possible. (22)

Aquest entorn del medi urbà-industrial i les repercussions que té enfront a l'institució eclesiàstica, provoquen una situació apte per al naixement d'aquests grups informals dins l'Església.

5.- L'Estructura Eccl. questionada per la secularització de les formes culturals.

Al parlar del canvi d'un medi rural a un medi urbà-industrial on no hi ha l'institució eclesiàstica passa d'esser força motora d'un sistema, amb tot lo que això suposa de creació, innovació, etc.... a " estar subjecte al canvi " de la societat on ella ha perdut ja el monopoli i de la que ja no es motor.

Deixant totes les altres qüestions que pot plantejar aquesta nova situació de l'església, dins la societat, remarcaré el fenomen de la "secularització" de les formes culturals com a inquisidor de l'estructura eclesial i afavoridor del naixement dels grups eclesiàstics informals. Per tota aquesta qüestió remeto el lector a l'obra d'en Joan Estruch " La Innovació Religiosa" (23) en el capítol 4

(22) Morel "Algunes reflexions a propòsit de les petites comunitats" Documents d'Església nº 86 - 15 juliol 1970 . Publ. Abadia de Mont..

(23) Joan Estruch. "La Innovació Religiosa" pg.114-132 .Ed. Ariel Barce-
lona 1972.

"Secularització e Innovació" .

Trata la temàtica de la secularització molt extensament i documentadament. Em limitaré a treure d'ell els conceptes que crec bàsics per el meu treball.

La pèrdua (per part de la religió) de l'influència de les seves doctrines, institucions...etc. en la configuració de la societat explica la tendència irreversible de la societat cap a una racionalitat cada cop mes forta. Totes les expressions del sistema serán cada vegada mes legitimades per uns valors no-religiosos.

La religió passa cada cop mes al terreny privat; deixa d'esser l'institució oficial, per esser una institució a la que, la persona s'hi adhereix o no. En aquest sentit la secularització es un factor important per el naixement de les comunitats de base. La complexa problemàtica que en la seva vida es troben les persones i el desplaçament en que l'institució religiosa es troba , provoquen una necessitat de trobar la manera de viure la Fé en una societat que no necessita de la Religió per trobar la seva cohesió i unitat.

Aquesta nova manera de veure la Fé, passarà a l'Institució, en una situació crítica. Trobarà en aquest grups una contestació que l'obligarà ja sigui -1/ a una condemnaió del mateixos, 2/ a un diàleg - acceptació - tolerancia, 3/ a una veritable reforma o innovació.

6.- Innovació - Institucionalització.

L'estudi d'un fenomen com el que es objecte del nostre estudi

porta com a nota qualificant el mot de "l'innovació" amb una grand carga de " creativitat, espontaneïtat, llibertat.... oposat a " institucionalització " amb tot lo que aquest representa de formalisme, autoritat, ritualisme,... etc..

L'institucionalització s'associa sempre al món de l'exercici de l'autoritat i de les estructures d'organització. Actualment en el catolicisme, l'Institució juga sempre un paper negatiu; l'autoritat apareix com el principal suport (?) que té la missió de fer ésser les persones d'una manera- reproduir comportaments- tant si té sentit com no.

En aquest sentit els dos temes - innovació-institució - son oposats, encara que de fet puguin ésser dos processos complementaris. (24).

L'innovació no es altre cosa que proposar una nova manera de fer: i per el sociòleg aquesta nova manera de fer ha de tenir " visibilitat social".

Tota innovació es arriscada en els seus començaments. Però pot trobar-se en situacions diferents; per una part pot trobar una acollida benigne que no sols faci desuperèixer els rics, si no que la generalitzant de tal manera que es facilment " institucionalitzable", i els mecanismes del poder la possibilitin. Una altre es la situació que per els motius que sigui, no sols no estimula l'innovació, sino que l'ofega, enfortint en tot i per tot la situació establerta.

L'innovació queda marginada, però s'ha de contar amb que la for-

(24) J. Remy-Innovations et développement des structures " Lumen Vitae 1970/1/. pag. 262

-ga renovadora pot obrir-se camí i fer que cada vegada sigui més l'evidència col·lectiva que la legítima.

Els grups de base, dins l'Església, són una innovació - "una manera nova de fer". La seva situació és encara "minoritaria". Tot el marc teòric anteriorment explicat, s'ha de tenir molt en compte a l'analitzar aquests grups d'un lloc, d'una societat concreta.

Al parlar de l'institucionalització del canvi s'ha de determinar molt bé, a quin element del sistema cultural s'institucionalitza, aquest canvi, i quines són les conseqüències dins el sistema de govern (autoritat).

Es molt difícil institucionalitzar l'innovació en tots els elements d'un sistema, a la vegada.

No entra dins els meu objecte (aquest treball), fer un recorte o anàlisi de totes les teories sociològiques sobre l'innovació; però sí donar els elements necessaris per un anàlisi de la realitat posterior.

D'aquí que crec necessari enunciar les categories d'elements del sistema cultural als que el canvi pot fer referència.

J. Remy (25) defineix el sistema cultural com "un conjunt d'estructures progressivament inventades per uns grups per respondre a les diferents situacions que es presentin".

Seguint el mateix J. Remy (26), (que és dels que nos han treballat

{25} Jean Remy (pàgina primera)
{26} " " "

la qüestió) en tot sistema cultural es de distingir tres elements relacionats entre ells:

- d) Els valors = objectius perseguits per el grup.
- b) Les normes = mitjans proposats per aconseguir els valors.
- c) Les legitimacions = continguts mentals que motivulen als individus i donen significació a les accions del grup.

La dificultat de l'innovació resultà encara més forta quan es tracta d'una societat monolítica on el lligam entre els tres elements es molt fort. Com més un s'acosta a una societat pluralista més autonomia hi ha entre els tres elements; fet que permet que un d'ells pugui canviar sense causá un gran impacte, degut al sistema.

Cal remarcar l'impacte que el canvi pot tenir a nivell d'autoritat i d'exercici del poder, ja que a nivell d'Església es de molta actualitat.

Les Comunitats es base com portadores d'informació dins l'organització eclesial ser nomen "innovadores" en tant, quant promoguin un canvi més radical de l'institució (al final de tot-7).

L'exemple el tenim, en les innovacions portades a terme en l'època post-conciliar -litúrgica, curial...innovacions totes que es situen en el terreny de les normes. Son les que la mateixa autoritat eclesíastica ha promogut amb més afany i menys obstacles.

Altres aspectes que toques els valors o les creences, no han tingut ni molt menys una acollida favorable.

Els grups de base a quin nivell situen l'innovació?

7.- Evolució de les formes Religioses- Innovació Religiosa.

Si fasim història, veuríem com les formes religioses han anat evolucionant des d'el seu inici (en refereixo al XIse). Les diferents èpoques que ha anat vivint el nostre món, han exigít sempre una visió de les formes religioses per tal de no perdre el monopoli, la força curativa i cohesionadora dins la societat. La religió, i per tant l'institució eclesiàstica ha mantingut sempre un " color de coacció" és ara que sembla arribar a un moment " d'eclosió de la religió". Fins ara per tal de mantenir el seu monopoli, la religió - l'eclesià- ha engendrat valors o bé ha assimilat valors engendrats per la societat. En certs moments de l'història la seva situació privilegiada li ha permès " sancionar" novetats, sense que la seva influència quedés minvada. Actualment l'autoritat pròpia de moltes novetats, fa que les sancions repercutixin en contra de l'institució religiosa, provocant cada cop més la seva pèrdua de força i d'influència en una societat que s'està forjant a la seva manera.

El Concili Vaticà II va ésser marcat profundament per una voluntat renovadora: "l'aggiornamento". L'època post-conciliar ha sigut rica en experiències renovadores i amb ganes d'aplicar referències a fi de " trobar el lloc" de l'institució en la societat d'avui.

Sembla que ultimament les forces conservadores de l'institució eclesiàstica - les que tenen realment poder- temen que la renovació vagi massa lluny i preveuen frenar - també conduir- al revinent renovar per tal que els problemes eclesiàstics i teològics de fons no siguin dirigits.

Joan Estruch (1) nota molt acuradament; la paraula "aggiornamento"

és molt excessiva dins el context de l'innovació religiosa. "Aggiornamenti" vol dir posar-se al dia, adaptar-se. "Es aquí on toquem realment el fons de la qüestió: Innovació creadora, o simplement innovació adaptació"?

La diferència entre les dues maneres d'innovació, posaria: o bé es creen un nous, siguin un nous valors que configuren l'institució d'una manera (i per això es necessari renovar el sistema a tots nivells) o bé es solsament una innovació que s'adapta, segons els valors promoguts per els temps, Cal també preguntar, aquesta innovació adaptació en la seva dinàmica, no portarà una colla de conseqüències que repercutiran a tots els nivells del sistema eclesial? . No pot arribar a ésser una mica " innovació-creadora"?

Seria molt interessant fer un anàlisis de tots els canvis fets dins l'institució eclesial a parir del Concili Vaticà II, enfocats des de aquesta alternativa: innovació-creació, innovació-adaptació.

Les comunitats de base, entren plenament dins l'esfera de l'innovació religiosa -Fruit de la voluntat renovadora del Concili, amb l'obrir les portes va permetre que sortís a superfície unes realitats latents de feia temps dins l'institució, cal veure avui quin paper hi juguen- es tractant una innovació-creadora?, es tractant una innovació adaptació.?

Quins tipus d'adaptació aporten aquests grups de base- una senzilla posada al dia, fàcilment assimilable per l'institució, a ser entrin de ple dins la dinàmica de l'adaptació posant en situació crítica tots els nivells del sistema eclesial, creant un conflic-

-ta continuu amb l'institució ?.

BIBLIOGRAFIA + PRIMERA PARTE

1)- J. Wach.

Sociologie Religieuse

Ed. Payot - Paris 1955

2)- G. Wilson

Les sectes religieuses

Ed. Machette - Paris 1968

3)- M. Weber

L'éthique protestante et l'esprit du capitalisme

Ed. Plon - Paris 1967

4)- J. Matthes

Introducción a la sociología de la Religión

I- Religión y sociedad

II- Iglesia y sociedad

Ed. Alianza Editorial - Madrid 1971

5)- M. Weber

Ensayos de sociología contemporánea

Selección e introducción de H.H. Gerth y C. Wright Mills

Ed. Martínez Roca - Barcelona 1972

6)- P.L. Berger

Para una teoría sociológica de la Religión

Ed. Layros - Barcelona 1971

7)- H. Desroche

Sociología y Religión

Ed. Peninsula - Barcelona 1972

8)- H. Desroche

Les religions de contrabande

Ed. Repères - Mame - Paris 1974

9)- J. Ségué

Les conflits du dialogue

Ed. Cerf - Paris 1973

- 10)- B. Pierson
 Schema d'analyse de l'organisations religieuses
 Seminario ISPA - Curso 1972-73 Barcelona
- 11)- E. Troeltsch
 Apuntes seminario ISPA -curso 1972-73 Barcelona
- 12) J. Remy
 Conflits et dynamique sociale
 Social Compas XXIV - 1969/1
- 13)- J. Remy
 Innovations et developpement des structures
 Lunen Vitae -Bruselas 1970
- 14)- J. Remy
 Les institutions ecclesiastiques en civilisations urbane et
 industrielle
 Social Compas VII/1- 1965
- 15)- A. Etzioni - E. Etzioni
 Los cambios sociales - Fuentes, tipos y consecuencias
 Ed. Fondo de Cultura economica -Mexico 1968
- 16)- E. Pin
 Les motivations des conduites religieuses et le passage
 d'une civilisation pre-technique a une civilisation tech-
 nique
 Social Compas XII/1 1966
- 17)- J.A. Prades
 Valeurs religieuses en milieu urbain: formulation d'ypote-
 sis
 Social Compas XII/1 1966
- 18)- J. Estruch
 La innovation religiosa
 Ed. Ariel Barcelona 1973

19)- J.N. Fischer

Antologias de Religião Organizada

Seminario ISPA curso 1972-73 Barcelona

20)- J. Ségué

Lettre a Jacqueline n°3

S.P.I.E. - VI section seminaire 1973-74 - Paris

21)- J. Ségué

Communes et protestation

22)- Daniele Harvieu-Le er

De la mission a la protestation

Ed. Cerf Paris 1973

23)- C.E.R.O.I.E.

Les groupes informels dans l'église

Strasbourg 1972

24)- Ph. Jernier

Le phenomene des communautés de base

Ed. Desclee de Brouwer Paris 1973

25)- G. Casalis

L'église des petites communautés

Parole et Mission Paris 1970

26)- J.L. Quel

Quelques reflexions sur les petites communautés

Parole et Mission - oct. 1970 Paris

27)- G. Pienont

Les groupes de base

Ed. Desclee de Brouwer Paris 1970

28)- J. Houtart - A. Rousseau

L'église face aux luttes révolutionnaires

Ed. Éditions Ouvrières Paris 1972

29)- J. Houtart

Les groupes spontanés dans l'église

Union Vitae - Bruxelles

30)- J. Delmau

Església subterrànea o la missa secularitzada

Invicita Gernà 1969

31)- A. Giribet

Petits grups eclesials o comunitats de base

Ed. Portic Barcelona 1971

32)- G. Gencels- J.M. Salgue

Los pequeños grupos en la Iglesia

Vida Nueva nº 843 Madrid 29-III-1972

33)- J. Gomis

Comunitats cristianes. La seva situació en l'església d'avui

Ed. Centre de Pastoral Litúrgica Barcelona 1972

SEGONA PART

Elements Descriptius

I Fets crítics en els últims 10 anys en l'Esgl. de Barcelona

No és la meua intenció donar en aquesta segona part "una visió sociopolítica"-històrica" dels últims anys; ni pretenc que els fets escollits siguin els més importants.

Crec sensiblement que són significatius. Segurament n'hi ha d'altres que poden tenir més importància o significació, però aquests crec que són vàlids per situar en el aspecte descriptiu el marc de l'investigació. No col·loco els fets en la relació de "causa" directa del fenomen de les comunitats; entraria aquí un anàlisis "sociològic" profund de tota la situació històrica. Lo que sí és cert que tots aquests fets entren en relació directa amb els moments en que la crisi de l'Institució arriba a un punt clímax, y que la contestació eclesial pren front a diferents nivells plasman-se en uns moviments concrets (uns d'ells es l'objecte del nostre estudi).

Sense entrar en moltes elevacions, la significació dels fets aquí aportats entren de ple en la ruptura de la cohesió interna del sistema. Fets els intents i esforços de l'Institució per minimitzar zones del conflicte, no són ja vàlids. Comencen les dificultats series engendrades al intentar donar el pas a "un tipus de societat a un altre". fins a quin punt "el sistema de l'Institució podria aguantar la mateixa configuració

o concepció cada vegada més forta?. Fins a quin punt la contestació- el conflicte- sera transformador, o al revés sera transformat?.

1.- La crisis dels moviments especialitzats de A.C.

L'història de A.C. de Barcelona -i de tota la península- encara està per fer, i no es el meu objecte elaborar un estudi profund i original d'ella.

Em limitaré a senyalar uns moments i unes dades importants, al meu entendre, en l'evolució seguida per l'institució. Aquestes dades seran més explícites després de 1966, en el que s'obra la fissura profunda del sistema referent al apostolat laical. Val anotar que la crisis dels moviments en general, a tota la península; Barcelona participa d'ella en tota la plenitud i a la vegada, amb la peculiaritat que li es propia.

A nivell Institucional son tres els textos- llei, reguladors dels moviments de A.C.

1- Les basses del mes de maig de 1939(1)

En l'inici de la post- guerra que es deia "creuada (santa)" Zacarias de Vizcarra, bisbe-consiliari de la A.C. en aquella època, en l'obra mencionada desenvolupa un anàlisis clar i riuros de lo "específic" de la A.C.

Fernando Urbina (2) descubreix "lo específic" d'aquesta A.C. que era "un moviment decididament jerarquic". Lo específic i essencial es "la jerarquissat" brax quatre aspectes: 1) coordinació amb la jerarquia, 2) subordinació, 3) formar un grand "exercit", 4) coopera al apostolat jerarquic sense cap limit.

(1) Zacarias de Vizcarra "Curso de A. Católica" Madrid 1953 (4ª edic.)

(2) Fernando Urbina -Reflexión Histórica- Teològica sobre els moviments especialitzats de A.C. Past. Hisp. nº 3-4 1972 pp. 33 nº 75-76

Als seus membres actueven per "ordre" jeràrquica. La vinculació jeràrquica estava establerta a un triple nivell: Papa - Bisbe - Capella - Accor. El context civil, no podia ésser mes adequat per el desenvolupament d'un moviment religiós d'aquest tipus: Ni d'una "guerra santa" i un poder civil, quin ideal es precisament un "Estat confessionalment catòlic".

Com mostra d'aquesta estreta dependència de l'element eclesiàstic i de l'element civil, tan clàssic de la post-guerra, un es començava en evocar el record de les estrofes d'aquell himne de la joventut de A.C., que de petit sentia cantar en les manifestacions civico-religioses del moment, i que començava: "Juventudes catòlicas de España

"plardón del ibérico solar":

"Soldados invencibles"

En esta santa cruzada

la cruz es nuestra espada

! En cruzada de amor!

Nuestra Fé, es la Fé cristiana

que nos lleva a la victoria

! Gloria a Dios y a España, Gloria!

juventudes a luchar

juventudes a vencer

que es por Dios y por España

en su nuevo amanecer

Aquest moment a Catalunya -Barcelona- representa una separació molt fonda amb els anys anteriors al 1936. Tren els anys de la "República Autònoma de Catalunya". L'institució eclesiàstica també va sentir creuant aquesta separació.

"L'església catalana, és privada del seu cardenal....del seu moviment de joventut, dels seus dirigents, sacerdots i laics de més solera i prestigi...els sacerdots i bisbes de l'exercit guanyador instauren la pasto-

rel oficial en un clima de victòria nacional (4).

L'acció Catòlica Nacional que se implantava també a Barcelona, era una mica més dels joves: la "Fede. de joves cristians de Catalunya" era prohibida per el bisbe nacional nouvingut D. de Gómara.

El diari barcelonès "El Nostra Universal" del dia 14 d'abril de 1939 anunciava les reunions de la juventud de A.C. de la següent manera: "La victòria del ejèrcito del Caudillo es presagio de una era de imperio catòlico i misionero; y esto obliga a la juventud a trabajar, haciendo fecunda la sangre de nuestros hermanos que triunfaron al servicio de Dios y de España. La juventud de A.C. de Barcelona en su deseo de contribuir a la reconstrucción de la integridad moral y religiosa de España y siguiendo las normas dictadas por la jerarquía, convoca a sus afiliados y a todos los jóvenes que sean autorizados por sus respectivos eccleriales a los círculos de estudio que empezaron ayer jueves en el local de Via Layetana 45 pral".

El mai de 1940 començà dictades unes normes generals "d'experimentació" per l'especialització obrera de A.C., F.C.A.C., J.O.C., degut a la resistència que la reconquesta religiosa trobà en el medi obrer.

2- En el mes de Juny de 1959, es adoptà per la conferència de metropolitans espanyols el nou estatut de A.C. que després de esser aprovat per la Santa Sede, es fé public al mes de desembre del mateix any.

Aquest estatut no ofereix novetats espectaculars respecte a les bases de 1939. "no implica orientació essencial en la A.C. espanyola, però sí a tot un canvi de mentalitat activa. La seva novetat principal es l'importància que dóna a l'apostolat especialitzat".(5)

(4) J. L. Rotors - R. Jé del Poble. Problemas d'una Pastoral a Catalunya. qüestions de Vida catòlica nº48 1969. iv. cat. Barcelona.

(5) Junyent Urdià: "Breve síntesis histórica de la A.C. española".

A.I. Madrid 1978

Donde s'ha volgut coexistir jurídicament les dues estructures d'Am-
 tiur. (1939) en unitats i unitaris, del nov, oberta i d'altres l'inter-
 tint dels d'altres de la i dels novs de la especialitat

Hi ha dos reconeixements la J.U.F.A.C. que s'inicià el 1942 i que a ca-
 teriorment serà J.U.C. i la J.I.C. que s'iniciaren en 1947 i la J.C.C. i
 J.O.A.C. que s'encar de 1946 disposaven de bones normes "d'altres de la".

Coincideix "la reestructuració" en el sistema eclesial de l'època,
 política dels tècnics, amb un programa d'alliberament econòmic a fi
 de preparar el país el desenvolupament europeu.

En aquest moment d'estabilitat econòmica té les seves conseqüèn-
 cies: atur, controlació de salaris etc...

En tot aquest moment hi ha una gran vitalitat i en canvi
 dels novs de la especialitat de la i de la per els nous d'altres que
 el país s'ha portat a l'es lesia.

En aquest estatut de 1959 coexisteixen dues estructures, que signifi-
 quen dues línies, dues orientacions, dos llenguatges. Aquesta coexisten-
 cia de dues línies, dues llengües, provoquen el dialo i el v. de la
 l'èssore per part del llenguatge antic, per obrir-se el nou.

La resposta a tots aquests questionari, no tardarà en arribar. Nou molt
 noc la durada d'aquests nou estatut: durà fins 1966. La possibilitat del
 dialo v. quedar truncada.

Després de la VI Jornades de A.C. de El Valle de los Grillos (Burgos) en
 juny de 1966: aquí per una part s'expressa tot el treball portat a terme
 des de els grups de base dels Nov. Esp., i per altre part s'expressa la res-
 posta que s'els donà. A partir d'aquí comença el 3º període que arriba
 fins el dia d'avui.

3º període : Avens de les jornades nacionals anteriorment butaven
 "en els alts nivells estructurals eclesials" vents que portaven "alerta"

a tota l'actuació dels moviments especialitzats.

Recollim aquí les principals acusacions que els grups de poder del sistema posaven als Mov. Esp.(6).

- 1) L'actual estructura de A.C. fa que estigui menys disponible per el plan pastoral de la jerarquia diocesana.
- 2) La A.C. ha desertat de la jerarquia.
- 3) la A.C. actual es massa temporalista
- 4) La A.C. es minoritaria
- 5) Els metodes de feina de la A.C. son difícils
- 6) La divisió en moviments de l'actual A.C., priva la necessaria unitat
- 7) La acció catòlica actual no respon al concepte clàssic de participació en l'apostolat jerarquic.

Aquestes acusacions s'eliminen amb el nou estatut de la A.C. aprovat per la conferencia Episcopal Espanyola en la reunió del 29 de nov. de 1967. Segons el Bisbe conciliar de A.C. Mon. Guerra Campos en aquest estatut es trobava la solució a tots els problemes que vivia la A.C... ho que si es veritat que:

- 1- queda accentuada la base parroquial-diocesana
- 2- debilitat de caracter personal
- 3- recuperat el caracter mercadament jerarquic de la organització.

En breu síntesis cronologica dels fets mes relevants es pot veure mes clarament la trajectoria de la crisis(7).

- Juny 1966 (9-12) - Jornades nacionals de la A.C. Espanyola en el Valle de los Caídos.
- Discurs de Mon. Marcelo.-caracter jerarquic de la A.C.

(6) Miguel Benxo-Revista Eclesis- Madrid 20/2/1965

(7) Josep Lluís de Górlona- Notes per una possible historia del A.C. Espanyola. Res. Pastoral misionera nº6 1969 Madrid

- "Reserves respecte al mètode dels mov. temp.
- Desautorització de A.C. sobre assumptes temporals.
- Juny 1966 (29) - Publicació de la Declaració de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal, "L'Eclesia i l'ordre temporal".
La A.C. respecte a l'ordre temporal no pot sortir del camp de la competència de la jerarquia, ni exercir lo que es exclusiu d'aquesta tant en actituds collectives com en els seus òrgans de dictat.
- Setembre 1966 (24) - Destitució de set conciliaris nacionals (8)
- Octubre 1966 - Declaracions de In. Forcillo, plantejant obertament als militants l'alternativa de: A.C. profundament jerarquica- altres associacions (9).
- Febrer-Marc 1967 - Assembla plenaria de la Conferència Episcopal Espanyola. Es dicten normes per una redacció de nous estatuts.
- Marc 1967 - Es fa pública la destitució de tot l'equip de redacció de "Signo" (òrgen periòdic de la A.C.)
- Novembre 1967(29) - Aprobació per la Conferència Episcopal Espanyola dels nous estatuts de A.C.

A partir d'aquí es produeixen 110 dimissions d'alts directius (al uns anteriors a l'aprobació) es dissolen els equips nacionals dels diferents moviments especialitzats.

Alguns d'aquests moviments segueixent treballen "oficiosament" en algunes diòcesis (ex. Barcelona)

(8) Revista Eclesia- 1 de octubre 1966 Madrid

(9) " " 20 " " "

La nova incisió feta per el sistema de "revels" que no acceptaren l'estatut, res l'ha substituït a pesar de les sòlides afirmacions que la jerarquia ha realitzat en diferents ocasions de "nombrenous vicaris i si és necessari cercar nous moviments". Qui podria recordar allò: "Qui de vosaltres volent edificar una torre no s'atura primer a calcular les despeses, i veure si en té prou per acabar-la? No si no, per tant no pot edificar-la i no pot acabar-la, tota els que el veiguen a construir se burlaran d'ell. Aquest va començar a edificar i no ha pogut acabar-la"(10).

2- El nomenament de l'na. Gonzalez Marti, Bisbe de Barcelona

El Concili Vaticà II, era una realitat; els seus decrets representaven l'interès de creients i no creients.

L'església de Catalunya - la de Barcelona - confiava plenament en que les idees airejades en el Concili, amb l'ajuda també a ventilar i sanejar el "sistema eclesialístic espanyol".

Desde 1939 que l'església era instrument del nou règim espanyol per la descatalinització de Catalunya. cap Bisbe català havia ocupat una seu catalana; les primeres mides d'aquesta al entrar en una diòcesi catalana era imposar l'ensenyança del catolicisme en castellà, la predir que les homilies, les publicacions de l'Església, les fulles parroquials. Si això no va ésser mai aplicat totalment, fou gràcies a la resistència de molts sacerdots que ho consideraven il·lícit i antipastoral.

Exemple d'aquesta situació es tot l'affaire del Abad de Montserrat, P. Escarré. (11).

Des recentment en una carta dirigida als Pares del Concili, els ecclésiàstics barcelonins diuen (12): "Em de denunciar la política de opressió dirigida no sols a impedir el desenvolupament, sino a conseguir la destrucció del caràcter peculiar del nostre poble, sobre tot, llengua, cul-

(10) Lc. XIV, 28-30 (11) Le Monde" 14-11-1963

(12) "Mensaje de los católicos de Barcelona a los P.P. Conciliares. Larna 1965

tura i institucions catalanes".

És necessari recordar els acords del Govern espanyol i la Santa Sede referents al nomenament dels bisbes.

Existeix en primer lloc el acord immediat a la post- guerra (13) en el que es reconeix per part de l'església "el privilegi de presentació del Govern Espanyol, en lo referent al nomenament de Bisbes natiuencials i els coadjutors amb dret a successió".

Aquest acord es complat i mantintut per el Concordat entre per el Concordat entre la Santa Sede i el govern espanyol del 27 d'agost de 1953 (14).

Existeix per altra part el jurament que tots els bisbes fan el "día d'estat al ser nomenat";

"Delante de Dios y de los Santos Evangelios yo juro y prometo, fidelidad al Estado Español.

Yo juro y prometo respetar, y hacer que el clero respete al Jefe del Estado español y al Gobierno establecido según las leyes españolas.

Yo juro y prometo no tomar parte en ninguna reunión ni asistir a ninguna reunión que pueda perjudicar al estado español y al orden público y haré observar en el clero una conducta similar. Preocupado por el bien y el interés del Estado Español me obligaré a evitar cualquier mal que los pueda amenazar".

El P. Regatillo, eminent jurista espanyol diu:(15) "Un tal jurament no es exigit ni en el acord de 1941, ni en el Concordat. Però tots els Bisbes l'han pronunciat, des de el principi. Hauria d'existir després del Concordat algun acord sobre aquest jurament".

(13) Boletí oficial de l'Estat 17-6-41

(14) Concordat entre la Santa Sede i Gov. Espanyol 1953.art. VII

(15) Eduardo A. Regatillo: "El Concordato Español" ed. del Nuevo Sentender 1961, pag. 202.

La doctrina del Vaticà II, i anteriorment l'encíclica "Pacem in Terris", havien despertat fundades esperances de que la situació anteriorment descrita hauria acabat i que la renovació de punts tant importants en l'estructura eclesiàstica seria una realitat.

No obstant la realitat fou que el dia 22 de febrer de 1966, Radio Vaticàno, donar la notícia que Mn. Marcelo González Martín, bisbe de Astorga, havia sigut anomenat arquebisbe coadjutor de Barcelona.

La reacció fou immediata; en tots els estaments i a tots els nivells cristians i no cristians de Barcelona.

- 27-II-1966 -carta de 23 intel·lectuals catalans catòlics (16)
- 27-II-1966 -carta dels universitaris (J.E.C.)
- 8-III-1966 -carta de parroquies obreres de Lletoró, Vilanova, Sabadell i Terrassa (17)
- 15-V-1966 -"Missat a l'episcopat catòlic mundial (Dirigents d'organitzacions catòliques de Barcelona). (18)

Les cites serien molt nombroses. Però no sols fou a nivell de èlites i grups que es produir aquesta reacció. A nivell popular varen ser moltes les reaccions contestatàries creades per la situació.

La campanya de telègrams i trocades telefòniques personals al arquebisbe entrant per que renunciés, varen ésser numerosíssimes. Fins a tal punt va arribar la campanya, que la correspondència dirigida al nou bisbe va ésser intervinguda, i per dirigir-li un telegrama exigien (la policia) el carnet d'identitat.

La campanya culminà en detencions policials, un dels detinguts va ésser condemnat "per propaganda ilegal".

(16) Le Monde 26-2-1966

(17) Le Monde 10-3-1966

(18) Le Figaro 19-5-1966

Devant aquesta situació no és produir cap reacció ni oficial ni oficio-
sa per part de la jerarquia Vaticana. També el Punci del estat vaticà
a Espanya va donar conyuls de vida. Aquesta era precisament el diploma-
tic eclesiastic que havia portat a terme tots els tramits entre els dos
estats per el nomenament del nou bisbe de Barcelona.

El dia 18 de maig de 1966, tenir lloc una manifestació massiva de pro-
testa en l'entorn de la Catedral de Barcelona; la policia va intervenir
i practicar detencions (19). El següent dia, 19 de maig de 1966 prenien po-
ssesió l'Arquebisbe adjunt de Barcelona, In. Marcelo Gonzales Martin.

El més de novembre del mateix any 1966, arriben a les mans del nou bis-
be dos documents demanant-li la renúncia, per els següents motius (20):

- 1) V.E. va esser nomenat previa presentació del Estat i per tant fent
us d'una regalia denunciada per el Concili.
- 2) Els Bisbes de Catalunya han d'esser catalans, ja sigui per naixament,
ja assumint la catalanitat, per una formació rebuda en institucions pro-
fanes o eclesiastiques de Catalunya.
- 3) Cap personalitat religiosa de l'arxidiócesi va esser consultada a
l'hora del nomenament de V.E.

Aquests documents arriben acompanyats de les firmes de més de mil catò-
lics barcelonins.

Posteriorment l'actuació del nou Bisbe en la Diocesi de Barcelona se-
gueix el mateix camí que vatenir la seva entrada. Organitzà unes sessions
d'estudi per la planificació pastoral de la Diocesis de Barcelona: més de
dos-cents sacerdots (sobres 500) es retiraren corporativament de les ses-
sions.

(19) Pueblo , diari de Madrid, Madrid, 19-5-1966

(20) "Le Monde 20 121-XI-1966

El desaním, escèpticisme i rebuïda. Però la majoria dels defectes són en l'edició i en el grau d'interès de l'obra en sí mateixa.

3.- Unides pelió a sacerdots el 11 de juliol de 1966

Aquesta vegada any 1966, el 11 de juliol, va tenir lloc una reunió que serviria per a discutir la situació i per a discutir la manera de determinar i definir les condicions existents en l'edició de l'obra.

Però molt que la "Unió pelió" és el intent de establir una unió entre els sacerdots i l'obra.

L'Universitat de Barcelona era des de llavors un dels centres de la lluita dels conflictes del país. El moviment Democràtic d'Estudiants de Barcelona, és un dels que representa un objecte de les seves preocupacions, i així és i tot a les seves direccions dels seus elements: la lluita, les tortures perilloses seriosament la salut. Va passar després de l'any a un estudiant d'Universitat, que té un altre reacció després de la secció de l'obra.

El dia es molt difícil. El dia 11 de juliol de 1966, un grup de sacerdots i religiosos es reuniren en el claustre de la Catedral de Barcelona a les 12'30 del mig dia. Allí es donar a llegir a tots els reunits els textos de les dues cartes que pensaven entregar, a fi de que tots tinguessin consciència personal de lo que's realitzava.

Una de les cartes era per D. Antonio Juan Creix, inspector-jefe de la Oficina d'Investigació social a Barcelona.

L'altre document era a dirigit al Sr. Arquebisbe de Barcelona, n. Gregorio Rodero Casan.

Sr. D. Antonio Juan Orcix

Inspector Jefe de la Brigada de Investigación Social

Sr. Inspector:

En gran modo angustiados por las situaciones de violencia que se van sucediendo en nuestra ciudad, y habiéndonos enterado del trato infligido al estudiante de la Escuela Especial de Ingenieros Industriales Joaquín Boix Bluch, queremos patentizar públicamente nuestro finimo contrarrio a este hecho y a ésta situación, y nuestro deseo de que todos los hombres de buena voluntad lleguen a aceptar como norma válida de conducta la que figura de aquellas enseñanzas acerca de la dignidad de la persona humana, que, con tanta claridad, ha afirmado la Iglesia, y que asimismo fueron promulgadas por la "Declaración Universal de los Derechos del Hombre".

Queremos, pues, recordar, con ánimo pastoral y como conciudadanos, que:

"Ninguna persona será sometida a tortura ni a penas o tratos crueles, inhumanos o degradantes" (Declaración Universal de los derechos del Hombre, art. 5º).

"Todo ser humano tiene derecho al respeto de su persona" (Encíclica "Pacem in terris", nº10).

"Todo ser humano tiene derecho a la integridad física" (ib.º)

"Descendiendo a consecuencias prácticas de máxima urgencia, El Concilio inculca el respeto al hombre....cuanto viola la integridad de la persona humana, por ejemplo...las torturas morales o físicas...y otras prácticas parecidas son en si mismas infamantes, degradan la civilización humana, deshonran más a sus autores que a sus víctimas y son totalmente contrarios al honor debido al Creador (Concilio Vaticano II. Constitución Pastoral sobre la Iglesia en el mundo actual, Cap II nº27).

"Quienes sienten u obran de modo distinto al nuestro en materia social, política e incluso religiosa, deben ser también objeto de nuestro respeto y amor. Cuanto más humana y caritativa sea nuestra comprensión íntima de su manera de sentir, mayor será la facilidad para establecer con ellos diálogo" (id. nº28)

Tales son las enseñanzas que nos han movido a nosotros, sacerdotes de la diócesis de Barcelona, a exteriorizar el deseo que también usted promueva, para con los ciudadanos, un trato que esté conforme co ellos.

Barcelona, 11 de mayo de 1966

Barcelona, 11 de mayo de 1966

Excmo. y Revmo. Sr. D. Gregorio Molrego Casaus

Arzobispado de Barcelona

Excelentísimo y reverendísimo señor:

Queremos exponerle claramente las razones y el significado de un gesto que en estos momentos se está realizando a cargo de un grupo de sacerdotes seculares y regulares de esta Archidiócesis de Barcelona.

El gesto consiste sencillamente en reunirnos en la S.I. Catedral para hacer una oración común y salir a continuación a la calle para dirigirnos a la Jefatura Superior de Policía y presentar allí nuestra digna y respetuosa desaprobación por los malos tratos inferidos a los estudiantes de la Universidad de Barcelona, sobre todo al alumno de la Facultad de Ingenieros Joaquín Boix Lluch.

Los motivos que nos impulsan a actuar así se funden en la sólida doctrina de la Constitución Pastoral sobre la Iglesia en el mundo actual, que, entre otras, hace afirmaciones tan contundentes como éstas: "La Iglesia, que por razón de su misión y de su competencia no se confunde en modo alguno con la comunidad política ni está atada a sistema político alguno, es a la vez signo y salvaguardia del carácter trascendente de la persona humana" (nº 76)

Creemos que ante la perplejidad y aún el escándalo de nuestro pueblo, que identifica a la Iglesia con unas formas determinadas de poder, tenemos la grave obligación de ser "signos y salvaguardia del carácter trascendente de la persona humana". Del que públicamente, a manera de signo visible, desaprobemos una lesión de la dignidad de la persona humana no está de ninguna manera vinculado al hecho de que los per-

judicados sean o no creyentes.

Con este gesto no queremos comprometer oficialmente a la Iglesia, pero sí deseamos que sea interpretador en su justo valor religioso, o sea: como un ejercicio normal "de esa libertad de los hijos de Dios que rechaza todas las esclavitudes, ya que éstas, en última instancia, derivan del pecado", libertad que "el Evangelio anuncia y proclama" (Gaudium et Spes, nº41)

Rogamos a V. Excia. que acepte este compromiso nuestro que, según nuestra conciencia, cae plenamente en el ámbito de nuestras más graves y perentorias obligaciones pastorales, y que ore para que el pueblo de Dios, que está en Barcelona, no se arredre ante las consecuencias ineludibles de su condición de "sacramento del mundo" (Lumen Gentium, nº9)

A la una menys quart tots els reunits entraven silenciosament a la Catedral. Després d'una breu pregària en comú, es llegí, un fragment de la 1ª Vessal; 1,2-10. Uns dels nombres va fer una breu allocució.

Amb gran sorpresa dels portadors de la carta, es trobaren amb l'absència de l'Arquebisbe; la carta s'entregà a mans del Vicari General.

Al sortir de la catedral eran uns 130 els eclesiàstics reunits que començaven la "marxa pacífica". En la mateixa sortida, apareguer la policia secreta que a grans veus ordenaba la dispersió. El grup continuà ordenadament, sense interrompre el trafic, fins arribar a la Jefatura Superior de Policia a fi d'entregar la carta al Sr. Creix. Aquí va començar la dialectica de "cop de porra i cop de puny".

Un policia a grans veus, els demanà que volien. Al sol intent d'explicar-li l'objecte de la visita, la resposta va esser els cops de porra; en pocs moments es va formar un pilot de policia armada junt amb un grup de policia secreta que "con extraño furor les iba golpeaban" els sacerdots manifestants.

Va esser llevors que s'organitzà un grand aldarull en el carrer -Via Layetana- de grand transit aquella hora.

L'intensió dels manifestants, era acabar la marxa pacifica en l'Església de Sant Pco. de Sales amb una prevaria.

Aguentant els cops que venien de tot-arreu varen arribar fins a la porta de l'Església, que estava tencada. Llevors el grup es va dissoldre, continuant la persecució i cops de la policia.

El disapte següent, 14 de maig, 250 sacerdots i religiosos es van congregar en el pati del Palau-episcopal. Una comissió va esser rebuda per el Sr. Arquebisbe, a qui durant la conversa li llegiren els motius per els quals s'havien reunit allí i els sentiments de molta d'altres que no

havien pogut venir.

- 1) condemació energica de la violència com a forma habitual de conviure.
- 2) solidaritat amb els sacerdots manifestants
- 3) consciència de que els fets de l'onze de maig poden donar lloc a judicis i actituds diverses, degut principalment a la "manipulació" dels mitjans d'informació.
- 4) Prescindint de l'oportunitat o no de la manifestació dels capellans, la reprobació de la violència de les forces públiques ha d'ésser nota e inequívoca. (21)

A alts nivells aquests fets van produir el seu resó.

Transcrivim la carta que la Secretaria d'Estat del Vaticà va enviar a l'Embaixada Espanyola -30-5-66- amb motiu de la queixa que aquesta va formular als alts dirigents eclesiàstics:

Segreto

Producción

La Secretaría de Estado de Su Santidad saluda atentamente a la Excelentísima Embajada de España cerca de la Santa Sede y tiene el honor de acusar recibo de la estimada Nota Núm.57, de fecha 17 del corriente mes, referente a la manifestación pública de un grupo de sacerdotes de la Archidiócesis de Barcelona.

La Secretaría de Estado agradece muy de Veras las corteses informaciones, asegurando que han sido objeto de atenta consideración con relación a los hechos expuestos se apresura aseñalar a la Excelentísima Embajada de España cuanto sigue:

- 1) Deplora, ante todo, la postura ni regular ni autorizada de los

sacerdotes en cuestión;

2) Comparte la preocupación del Gobierno español por las consecuencias que pueden derivarse para la Iglesia y para el Estado si semejantes enojosos hechos se repitieran;

3) Le satisface después el saber que la Excelentísima Embajada de España, aún viéndose obligada a insistir "en la gravedad de los hechos expuestos y en la necesidad de que se restablezca entre los eclesiásticos la disciplina y el principio de autoridad", no olvida de la comprensión y de la eficaz colaboración de la propia Secretaría de Estado "para lograr un pronto remedio a la situación presente". El activo interés con que la Santa Sede sigue de cerca, con ansia y solicitud pastoral, la situación de la Archidiócesis de Barcelona ha tenido, en efecto, recientes y elocuentes testimonios, como el nombramiento del Arzobispo coadjutor con derecho a sucesión y los dos particulares y personales mensajes enviados por el Santo Padre, precedido totalmente excepcional, con ocasión de la toma de posesión del mismo Coadjutor, uno al Arzobispo de Barcelona y al otro al clero de los fieles de la Archidiócesis, en el cual se dirige a todos una vez más la llamada a la unidad de acción bajo la guía de los sagrados Pastores;

4) Se asegura que el gobierno del Gobierno nacional en la Archidiócesis de Barcelona tiene como primer fruto el llamar de nuevo a todos los sacerdotes a un sentido de mayor disciplina y a una plena responsabilidad, manteniéndoles alejados de actividades que no son propias de eclesiásticos. A este respecto, se ha de señalar todavía que la Iglesia, al usar de los medios de que dispone para el ejercicio de su autoridad, mide antes los efectos posibles, queriendo evitar que éstos sean tan perjudiciales al bien supremo de las almas como los inconvenientes a los que se quiere poner remedio; y, además, procede siempre con paciencia firmeza, unida a la iluminada y previsora prudencia, incluso si algu-

no vez no falta quien pueda abusar de su benignidad, castigándole por debilidad o excesiva indulgencia.

La Secretaría de Estado de Su Santidad aprovecha asimismo la ocasión para renovar a la Excelentísima Albedrada de Madrid acerca de la Santa Sede los sentimientos de su más alta estimación y distinguida consideración.

Vaticano, 30 de Mayo de 1966.

De tots els secretots manifestants, 4 van esser acusats per la justícia com a caps-levantes i provocadors del fet. (nous?). quedant a disposició de l'autoritat judicial i pendents de judici.

El president del tribunal d'ordre públic amb data del 30-I-1966 dirigeix una carta al Sr. Arquebisbe de Barcelona, perquè "disposi lo necessari a fi de que els procesats....compareixin davant el Tribunal".

4.- Cami seguit fins a la situació actual.

El mes de gener de 1967 es acceptada oficialment la dimissió de l'arquebisbe de Barça. Sr. Modrego Casals i es fa plenament correcció del govern de la Diòcesi el Sr. Gonzalez Martin.

El camí seguit fins arribar al moment actual va anant per la definició cada cop més clara de dues línies paral·leles a nivell d'Església. Intentarem a través de la descripció breu d'alguns fets classificar la definició d'aquestes dues línies eclesiàstiques. Recordo i remarco que no pretenc fer un "anàlisi històric", solsament senyalar uns punts que enmarquin el treball.

Poc després de fer-se correcció del govern de la Diòcesi ja es va plantejar una situació de conflicte greu per el nou arquebisbe. Va ésser el 1 de maig de 1967. Son detinguts i processats per l'autoritat governativa sis sacerdots de la Diòcesi. Tres d'ells perquè assistien a una concentració pacífica a la barriada barcelonina de Torre Baró junt amb un miler d'obres. Els altres tres perquè facilitaren refugi dins l'Església (Sabadell) a nens, pares, homes i dones que intentaven escapar de la brutalitat policial al interrompre(aquesta) la tradicional reunió que anyalment es celebra en la diada internacional del treball.

L'arquebisbe va donar l'autorització a la policia perquè entressin en el lloc sagrat. La conseqüència va ésser la detenció dels qui havien confiat en l'Església. Aquest fet va produir un fort escàndol, principalment en el món obrer.

En front a tota aquesta situació l'arquebisbe contestà amb una

exortació pastoral:" La acció pastoral del sacerdot en la Diocesi de Barcelona", que es feu pública els dies 5 i 6 de maig en els diaris de Barcelona. Els intents de diàlegs que personalitats eclesiaístiques (Sr. Torralla, rector del Seminari, P. Ribas, provincial dels jesuïtes), tot fent-se ressó de l'opinió del poble , volien iniciar van desfer-se davant l'actitud del Sr. Arquebisbe que quedava prou clara amb la frase " El dialogo está roto".

La pastoral es mou en la regió dels principis generals i abstractes, desenmercats. Acusa als sacerdots d'intrusió en un terreny inpropi d'eclesiàstics. Referint-se a situacions i fets justos o bé injustos, diu: " Casi nunca podremos llegar a señalar certezas y si unicamente probabilidades". Es prohibeix als sacerdots que signin documents de tota mena , fins i tot els d'orientació pastoral.(El dia 1 de maig, 67 sacerdots adreçaren unes lletres pastorals al món del treball amb motiu de la diada). Els mitjans d'informació van donar grand amplitud als fragments del document mes condemnatori per als sacerdots de ^Barna.

Pocs dies després 105 sacerdots lliuraren una carta a l'arquebisbe en la qual:

- 1) fan saber a l'arquebisbe el greu escaldol que ha produït, principalmen en el món obrer, la seva actitud.
- 2) deploren els judicis i les disposicions sobre els capellans , en el terreny de la pastoral.
- 3) repeteixen una vegada mes el fet de que el poble té consciència del compromís de la jerarquia amb el poder establert i acusa als bisbes i capellans d'esser presents en les institucions polítiques.

A nivell de laics també provocà una resposta tot "l'affaire" de la

pastoral . S'organitza una visita col·lectiva a la residència del arquebisbe per a lliurar-li un document. La convocatòria deia: "La nostre concentració no es una manifestació política: es un acte públic d'Església". Es demanava també que no hi intervinguess la força pública perquè es tracte d'una reunió eclesial i pacífica. La resposta , per part de l'arquebisbe, quedava clara en una nota publicada el 13 de maig a la premsa de Barcelona: " para la llamada manifestación religiosa, no existe autorización eclesiástica alguna". Amb aquesta nota donava carta blanca a les forces públiques per actuar a la seva manera. Hi aixís va estar.

L'acció policial no sols porta a terme detencions sino que produï ferits i tot.

Pocs dies després fou lliurada a l'arquebisbe una carta signada per més de 400 catòlics barcelonins demanant-li la dimissió. Entre altres coses diuen: " No oblidem que aquí a Barcelona, hi ha els qui seguint fidels a Crist i a l'Església Catòlica, es consideren sense Bisbe perquè han rebutjat en consciència una jerarquia filla del regalisme, massa lligada a l'ordre establert i estranya a la nostra comunitat catalana".

Es la vegada que mes clara i publicament es defineixen les dues línies eclesiàstiques de la Diòcesi. Paral·lelament es produïa el fet avans ( ) notes dels 200 sacerdots - sobre 600 - que es retiraven de les seccions d'estudi per a la planificació pastoral de l'arxidiòcesi organitzades per l'arquebisbe (22).

El 29 de juliol del 1967, dos rectes de Barcelona (en represen-

(22) La Croix, 31-5-1967, Le Monde , 2-6-1967

-tació) lliuraven a l'arquebisbe Sr. Gonzalez Martín un document de 30 folis signat per 214 clerecs i religiosos de la diòcesi, sota el "títol: La situació pastoral del Bisbat de Barcelona". En ell es va referenciá, i s'ampliá, tots els punts d'una carta als Bishes Catalans de l'any 1934 (signada per més de 400) les dues han tingut el silenci per resposta.

La primera part del document fa referencia als conflictes que va provocar a Barcelona l'actuació del seu arquebisbe. La segona fa referencia a factors de vida eclesial que tenen un fí i es allà dels límits de l'area barcelonina: els problemes missioners, el món dels practicants, els problemes de vida cristiana, els militants cristians el elegat de la nostra diocesi, les implicacions polítiques.

L'informe anulé a diverses personalitats del Vaticá i sembla que els impresionar fortament, pero es quedaron, de moment, amb la "Porta Impressió".

A rel d'aquest document - al nenys semblar que la seva influencia va es or decisiva - va esser creada (juliol 1937) "La Comissió assessora de Pastoral Diocesana" pensada com un òrgan de diàleg i assessorament de l'arquebisbe en tot lo referent a la Pastoral. Era constituída per 12 membres; 8 votats i 4 nomenats. La seva durada va esser curta (fins l'any 1970); a poc mes d'un any d'inició la seva existencia, tres dels membres ja varen dimitir a causa de la seva ineficacia. Descuit de fets importants l'arquebisbe actuava per el seu compte sense reuni ni consulta la Comissió. Mai mes es parlar l'ella.

Un altre document important aparegué el mes de febrer del 1958. Es tracta del llibre " El Vaticá i Catalunya" (23) imprés en catalá

i francisme molt ben documentat l'intent d'aquest llibre, se donava a conèixer de la manera més objectiva possible i sota un prisma conciliar 1/ el fet català, 2/ situació de l'església a Catalunya a partir del 1939, 3/ els canvis esdeveniments post-conciliaris.

Aquest document fou difós en primer lloc a les altres jerarquies eclesiàstiques, tant del Vaticà com del país (al nunci Luigi Delaglio) a nivell del poble fou també difós; sempre claudesmeuament.

Un llibretó de Barcelona fou condemnat a 1 de presó per posar una dotzena d'exemplars de França en Espanya.

A nivell clerical funcionava un organisme que era la plataforma d'actuació i el portador de " l'altra opinió" de l'Església de Larna. un front als problemes que continuarent es plantajaven. Aquest organisme tenia com a nom, " Cursos".

Minimament estructurat tenia la representació del 13 cursos de capallans.

Cada curs tenia un " enllaç" (elegit democràtic), i d'entre tots els enllaços, era elegit també un petit comitè de quatre, dels quals un n'era el secretari general. Aquest organisme va funcionar per els anys 1964-65.

Durant l'any 1968 es rumorejaba amb molta insistència el nomenament de bisbes auxiliars per a la diocesi de Larna. En front aquest rumors, "Cursos" va portar una enquesta a uns 400 sacerdots sobre l'oportunitat de bisbes auxiliars a la Diocesi", La majoria de respostes varen esser per " la no oportunitat"; ja fos per no

vaure gens clar la figura del Bisbe Auxiliar, ja per que avans valia - era necessari- un Consell Presbiteral i un Consell Pastoral, ja perquè mentres hi hagues Mns. Gonzalez no valia la pena. Les coses eren positives, existien la possibilitat de bisbes auxiliars però a condició de que " fossin plenament corresponents bles" .(tot-hon i sense concretos).

El fet va esser que el 28 d'Octubre de 1968 la premsa va publicar un comunicat de M. Marcelo Gonzalez, segons el qual, el Pape a petició d'ell havia nomenat bisbes auxiliars de Barcelona a quatre capellans de la Diocesi. Aquest nomenament inesperat (no en sabien res ni els vicaris Episcopals, ni la Comissió Arxiepiscopal de la Nacional) va produir en tot-hon una forta reacció d'estupor que la traduí en una carta signada nominalment per més de 200 sacerdots i pastora, prouclament al "lunci" el dia 2 de novembre (24).

El sentit de la carta, no era una protesta nec, sino que considerats i desorientats a via del nomenament de M. Gonzalez, tenien plena consciencia de que no eren " un comat", sino un poble, "poble de Déu" i que nomenar un bisbe cap d'aquest poble, no es pot fer d'algú del poble. Es far un tort. En la situació concreta de Catalunya, aquest prouclament feia tant un "enfortiment" un " afiançament" del Sr. Gonzalez a la Seu Barcelonina.

El dia 23 de gener de 1969 el govern declarà " l'estat d'excepció", durant el qual tingué lloc una nova etapa fortament repressiva i d'una manera totalment indiscriminada. La comissió Arxiepiscopal de l'Episcopat Espanyol (M. Gonzalez) ja publica una nova carta a l'episcopat, intentant justificá la nova situació. Es aquest periode de

l'objecte d'excepció que té lloc a l'últim del procés contra els quatre secretaris de l'episcopat (norme?) acusats de participació i d'assistir als esdeveniments de la manifestació - no autoritzada- del 14 de maig del 1951.

El procés ha de tenir lloc el dia 22 de febrer de 1952 i a partir d'ara.

Aquest judici - celebrat durant l'estat d'excepció- produirà un fort impacte a la diòcesi de Barcelona. Aquest impacte es veurà traduït en dues reunions de la clerecia; la primera el 14 de febrer (amb l'assistència d'uns 100 de sacerdots) i la segona - 17 de febrer - amb quasi 400 i alguns laics (18).

La força d'aquest treball s'ha de veure en el context de la tensió entre l'episcopat espanyol i una altra certa "opinió pública" - el "de Déu" - que intentant fer sentir "l'altre veu" d'Europa - l'anglosaxona, "la democràcia, l'libertat i el progrés" de les "libertats democràtiques", diria-hi, de la llengua i cultura catalanes. Aquestes "opinions" venen cristallitzant en l'any de "Franco i el Catòlic" o guien - es pot dir per dir - l'èsser, amb un poder de la vida i de la mort, i el fet que qualsevol altre tipus de institució o d'entitat.

El 14 d'aquest any, des de l'episcopat espanyol, es va decidir l'abandonament de l'episcopat del Vaticà, i la seva substitució per:

- una institució pública contra la qual el "de Déu" i el "de Déu" de la "libertat" de l'episcopat espanyol que es veu a l'últim d'excepció.

- solidaritat amb els quatre secretaris jutjats i condemnats el 14 de maig (manifestació 14 de maig)

- promesa de les violències i columnes de qui li donen tot els mitjans personals i institucions religioses.

Una delegació dels sacerdots catalans va entrevistar-se amb l'arquebisbe i li van demanar:

- 1) que aclarís els fets de l'11 d'agost
- 2) que informés els sacerdots i fidels catalans, marcant el llarg silenci que ha cobert aquest fet.
- 3) que informés els catòlics de tot Espanya.
- 4) que es solidaritzés amb els sacerdots que s'eren jutjats disparets a amb els altres que van protestar contra "la violència i l'opressió".

L'arquebisbe va exhortar els sacerdots que el dispensessin perquè "la consciència de bisbe no li permetia apropar al teler de l'opressió". Els prometé "estudiar amb gran atenció la problemàtica que la facien."

A pesar de tot els sacerdots van quedar-se al pati, fins a les dues, que era l'hora convinguda, davant aquesta actitud l'arquebisbe els va comunicar dient: "estats cometent un grave pecat de desobediència". (26)

A les denúncies d'aquest mes de febrer, va esser llargut (clandestinament) el "document preparatori del Forum Socialista". Aquest "Forum" volia donar una orientació que no valia de la jerarquia; així es després de les primeres pàgines del document i dels essentals.

La segona assemblea fou convocada als dies 5 i 6 de març. Veurem (25) Butlletí informatiu

400 els participants (27). En ella hi varen assistir també els bisbes a qui l'arquebisbe va prohibir l'assistència. Es van llegir diverses resolucions de l'Assemblea que varen al·lugar unes condicions, on fou previstes les contradiccions i els compromisos de la jerarquia, fet que repercuteix grument tant en el ministeri dels sacerdots com en la vida (cristiana) del poble. Fou elegida una comissió gestora del Forum a fi de conjuntar, dins lo possible, la grandíssima majoria de la Diòcesi.

A finals d'aquest mes de març, fou alçat l'estat d'excepció. Segurament les actituds conformes als cristians de Barcelona, varen contribuir a que es arregués aquesta decisió.

La ja llarga problemàtica de l'Església al país basc, troba a Barcelona, a l'ograt de l'aïllament i la manca d'informació, un resum de solidaritat: els sacerdots de la Diòcesi van fer el dia 11 de juny (1969) una vaga de fam al Seminari de Barcelona en signe de solidaritat amb un grup de sacerdots, bases que per aquells motius habien estat jutjats i condemnats per un tribunal militar a 10 i 12 anys de presó (28).

Aquests 11 sacerdots, devant l'impossibilitat d'entrevistar-se amb l'arquebisbe, lliaren una carta al secretari " Sentit del nostre gest" , on expliquen el perquè de la seva acció, i acusen a la jerarquia de complicitat amb el poder, expliquen " la situació eclesial, que es d'una gravetat extrema" pero " malgrat tot, esperen contra tota esperança". " Demanen al Bisbe una denuncia clara de la situació".

(26) Le Monde 23 III 1969

(27) Bulleteri informatiu

(28) Le Monde 1 - 2 de juny 1969

Seguint el seu convenciment forent viol·lats per el bisbe auxiliar Sr. Torrella. El vicari episcopal M^{re}. Guitlles, els visità diàriament (per conversar-hi) . El dia 3 l'arquebisbe Sr. González els visità i " formalment els invita" a que depassin la seva actitud, entenció que es rebutjant ja que " no hi ha diàleg sobre el fons de la qüestió"

L'arquebisbe dona una nota que fa publica a la premsa del dia 9 de juny en la que diu " que no han obedit... l'ensenyament sincretista el hecho u no puede probar el proceder de dichos sacerdotes y pide a los mismos que se incorporen a sus funciones ministeriales (29).

El dia 9 el "Forum" convoca a una manifestació silenciosa de sacerdots en el pati del Palau Episcopal. Es reuneixen més de 200. Una comissió rebuda per el Sr. Torrella resol: " Devant el dilema d'estar al costat (amb) de la jerarquia i el poder o bé del poble, ens quedem amb aquest últim."

El dia 11 finalitza aquest fet, amb una gran reunió de pares en una església cèntrica de Barcelona, on es celebrà l'eucaristia i després un nombre gran d'assistents es dirigeix " en manifestació" cap al Seminari per acollir els seus sacerdots que retornen a les tasques pastorals.

L'autoritat eclesiàstica de Barcelona va fer pública la seva opinió enfront aquests fets en una nota del Sr. González que els diaris respectius del 14 de juny van publicar: " La situación que estamos viviendo es grave". "No rompáis la comunión con vuestro obispo". " Que nadie se atreva a causar a la Iglesia de Cristo un daño irreparable". En cap lloc explica, ni tan sols minima les causes- en la (29) Le Vatican et la Catalogne.

possible culta-participació- en l'ajudització dels problemes.

Aquest fet va promoure moltes jornades, reunions de reflexió de comunitat cristianes. Totes varen acabar, adreçant al Sr. Bisbe una carta on li es sol·licita " el fruit " de la seva reflexió " tot invitant-lo a que ell fés " el seu examen de consciència".

El dissabte 14 de juny l'arquebisbe va fer arribar a totes les parròquies de la diòcesi un text: " Comunicación a las comunidades " tot prohibint-los que a les misses del Lluçanó fessin la menor al·lusió en les seves homilies als fets dels últims dies. Moltes parròquies varen fer cas omís i van lliurar la nota informativa i reflexiva preparada per el "Forum" de notícies dels fets passats.

A les denúncies d'aquest any 1968, als mesos de setembre, octubre, novembre, es produeix uns fets que per la seva duresa valen la pena ésser constats. Es tracta dels incidents que tingueren lloc a l'industrial ciutat de Terrasa, Les parròquies suburbials de Sant Lluçanó i del Camí de Can Anglada, són llocs especialment controlats per la policia a causa de les actituds compromeses que adopten en front les injustícies i problemes socio-politics. Els conflictes amb les autoritats locals i policiaques foren constants i seria prolix enumerar-les: detencions d'obrers, violència del franquistes, interrupcions de la missa, registres, entrada de les forces públiques a l'església.. etc... La política eclesiàstica enfront aquest problemes es l'oficial, " guardar l'ordre establert". La duresa i la ocupació va tenir moments molt alçids. com es l'amenaça " de suspensió a divinis d'un clergue si no marxava de la parròquia. Però el sacerdot no va marxar. Apoiat per "la base" es va enfrontar amb el Bisbe, que no par-

-tà a terme la suspensió.

L'any 1970 comença amb l'elecció del Consell Probitorial i fou constituït el 14 de febrer de 1970. Els sectors joves i els obreristes s'ha l'han mirat amb indiferència i s'han abstingut de participar-hi. Els altres sectors (intellectuals i clergues parroquials) encara que sense cap esperança i han pres interès més per la possibilitat d'evitar decisions unilaterals i desconcertades que no perquè fos un òrgan de "diàleg".

El mes de juny d'aquest any 1970 - el dia 18- arriba el Cap d'Estat espanyol a Barcelona i la seva arribada va ésser precisament a la Catedral i la benvinguda la va donar l'arquebisbe.

En el discurs d'arribada l'arquebisbe va reconèixer "la immensa labor realitzada" del Cap d'Estat. Un nombre Grup de Sacerdots del Consell Probitorial li van adreçar una carta en la que lamentaven: "que aquests Consell no va ésser consultat per res" i "l'actitud del prelat va produir dolor, pena, indignació, escàndol, escepticisme".

L'octubre del 1970 surt un tercer document: "Informe sobre la situació de l'Església a Catalunya i en particular a Barcelona".

El mes de novembre de 1970, són nomenats Bisbes de Tarragona i Seu d'Urgell dos catalans. Amb aquest nomenaments l'únic bisbe no-català que queda es el de Barcelona. Sembla que tot es prepara perquè "l'slogan" Volem bisbes catalans" sigui sentat del tot.

En la 1ª part s'esbossa d'una manera breu els fets importants

que han marcat la Diòcesi des de el juliol de 1967, l'últim informe. En la 2ª part fa un balanç actual de la situació.

Aquest balanç fa referencia a la problemàtica general que amb força gravetat es planteja a Barcelona i a Catalunya en general

- augment de la descuria
- crisis dels moviments apostolics
- comunitats de base i concepcions pastorals diverses
- l'ambient obrer
- les formes de contestació
- la joventut
- la parroquia
- la catòquesi
- el clergat
- el seminari i les vocacions
- regularitzacions dels capellans
- bisbes auxiliars
- vicaris episcopals
- consell presbiterial.

Dins aquest informe: "La conclusió d'aquest rapid balanç es clara : la diòcesi de Barna - tres milions i mig d'habitants - es troba en un "impasse " a causa de la manifesta ineptitud pastoral del seu Arquebisbe Mn- Marcelo Gonzalez terronà del qual, anui.la, a més tots els col.laboradors que se li han donat".

La seva permanencia a Barcelona només s'explica ja per raons concordatories i per l'intrengigencia de la posició de l'estat , partidari de mantenir el " statu quo". Mentratant la Diòcesi es descomposa

l'entreteixit social s'està desfent i deixen els signes d'un món que poden compendre el futur de manera irremediable.

Podríem dir que a partir d'aquí " s'acaba la forta tensió " que durant quasi 5 anys ha mantingut la "vida" de l'Església a Catalunya.

Per la Pasqua de 1971, mes d'abril , tingué lloc a Montserrat una " Jornada de Convivència " organitzada per la revista "Correspondència" (30). Aquestes jornades són molt indicatives del moment de les tendències, de les opcions que es van dibuixant en l'Església de Catalunya. Els punts més significatius que varem surar en aquestes jornades podríem resumirlos:

- 1) oposició cada cop més clara dins l'església de- l'església del món burgès,- l'església de la base.
- 2) Les accions, les preses d'actitud en front d'un problema (Per un) etc...) no valen la pena a l'Alçada, reporen la gent (món obrer) Un altre línia apoiava les accions col·lectives (classe mitja).
- 3) S'ha donar a una " autèntica església del silenci " - que calli d'una vegada. S'ha de reücar la botiga . Ha de morir l'institució. D'aquí uns anys - generacions- ja es veurà si es possible tornar a parlar de Jesucrist. L'altre tendència apoiava la conscienciació-transformació de les estructures lluitans de dins l'institució.

En el pròxim capítol al parlar dels diferents grups de base es esclairarà més - es concretitzarà- aquestes diferents línies i actituds.

(30) "Correspondència" de diàleg sacerdotal. Full eclesial-ambients populars. Revista que surt mensualment i de gran influència a tot Catalunya.

Per aquestes coses hi ha a la Bisbeia de Girona, nos hi trobem sacerdots processats, condemnats o multats per el govern.

Amanega d'una secularització massiva de sacerdots, com a signe de protesta.

Les regularitzacions dels sacerdots son cada vegada més nombroses. L'apatia el "tant s'ha n'enfatusisme" comença a pendre cos.

El mes de gener -1972 es nomenat Bisbe de Girona. . el Sr. Jubany, fins ara bisbe de Girona . Aquest provoca un clima de distensió i obra una petita finestra a l'esperança. Es una realitat "la consciencia Episcopal Catalana".

Aquesta distensió fa que grups de base.- des del seu lloc- intenten un diàleg amb la nova jerarquia. Una bona part dels motius provocadors de accions concuscatòries han caigut. Sembla que la jerarquia actual- filla de la terra- tindrà més consciencia de la problematica del moment.

No obstant en la base han anat solidificant-se diferents opcions fruit de la contestació, que durant uns anys ha sigut molt forta; amb formes dures i estridents, pero que sembla ha arribat a la conclusió d'estar en un carreró sense sortida, on normalment buscant "interlocutor jerarcc-eclesiastic" es trobava sempre l'interlocutor politic. Aixó va provocar un desistèrre de base, de tot lo que fos referencia a la problemática "institucional" junt amb una linea d'agrupar-se a nivell de base constituint petit grups on es realitsecin les condicions millors per viure i personalitzar la Fé. I aixó amb

una marcada càrrega contestària contra l'Església i la seva jerarquia (Era normal sentir a parlar "d'Església paral·lèla".)

(La vinguda del nou Bisbe es un aquest moments). El dilema de dissonància i la petita eclosió d'esperança que ha obert la vinguda del nou arquebisbe, són a la vegada un indici d'una obertura al possible diàleg entre les dues actituds, sobre el possible reconeixement-integració per part de la jerarquia de tota la problemàtica i la realitat de la base, sobre les possibles i aparents "reformes estructurals" per part de l'institució, anul·la totes les possibilitats d'integració dins l'estructura d'elements no massa radicalitzats, junt amb una hàbil política de deixar "morir l'eclosió" per agostament, i en incorporar també sobre la possible activitat dels moviments contraris; seran conciliadors? seran capaces d'assegurar-se eficientment per potenciar des la nova i transformadora acció eficaç?. Guardaran el seu poder canismàtic de convenciment?.

L'història ens dirà el final d'aquest procés. El present estudi no pot, ni de bon tros, predir els resultats del nou govern de la diòcesi. L'únic interès d'aquesta part descriptiva és la necessitat de crear el marc ideari on situar els moviments de base.

Fins l'any 1974- en setec el límit del seu col·lapse, sembla que les situacions violentes i tenses no s'han reproduït, però amb una sensibilitat i distància la situació de conflicte continua.

Feia temps que part de diferents moviments d'obrers es parlava de la necessitat de la "Església Obrera de Girona".

Aquestes convulsions varen cristallitzar en unes reunions que tingu-

una d'acord amb la i el del vostre lloc amb sobre el pluralisme de la comunitat eclesial. Per poder fer a l'Església i no parlar en un món inicial, us demanem que us donem d'allò "l'aquest pluralsisme".

Després vam dir... "creiem que el pluralisme si es juga bé, que val dir radicalment la nostra camiflutja, no sols permetrà el desenvolupament i característiques de cadascun dels grups diferents, sinó que els ajudarà a desenvolupar el seu desenvolupament, que, en definitiva, és un desenvolupament intern i extern de l'Església de Jesús de Nazaret.

En aquestes darreres-hi d'alta hi ha, però, una condició. Volem que aquells que ens representin en els organismes que la hi componen de comunitats eclesials, siguin capaçs dels pels servir a les diverses comunitats de base.

Creiem que cal deixar es garantir la te representació de la nostra comunitat i el nostre rol. I donem la paraula que escollem aquelles que ens faciliten i nos ofereixen puguin donar una forma a l'estructura de mantenir, per un costat, la comunitat i per l'altre puguin passar a desenvolupar les diferències que s'hi aporten per a noves formes de pràctica de la fé, dins del món d'avui.

Un exemplar d'aquesta carta va ésser enviada a cadascun dels membres de la Conf. Episcopal Catalana, amb data d'octubre del 1973.

La conferència Episcopal donà més de set, el 14-11-73, a través del seu secretari el Bisbe de Lleida, amb les següents paraules:

" Vull sobre l'assumpte que la "Comissió de Serveis de la Conf. Ep.

"Base de Bona i Bona." em va enviar dirigits a tots el bisbes de la Conf. Esgl. Catalana. M'imagino que tots ho deuen haver rebut ben bé.

D'acord amb el Sr. Arquebisbe de Tarragona, President de la nostra Conferència, se plau dir-li que, tant aviat com és possible el tornari, el contingut del seu escrit està tractat en una de les properes reunions. Ho heu d'upti pas que en parlarem amb tot l'interès, ben sempre fem amb els escrits que amb bona voluntat i esperant de qual-
que cosa, ens envien i fan referència a temes d'interès per tots el legió.

De molt bona gana els transmeti la resposta, tot a gust que es determini. Potser no tardera mes tal que tots voldríem, però estem en una carta que no podríem pas per oblit.

La salut de semblant en

Tot el diàleg va quedar reduït a poques lletres ambles. Fins al present, tot resta igual: un document jeràrquic "sense el pla lliure" i uns moviments de base que no trèben resposta a la publicitat algun tejada de fons.

Tots aquest anys, vèixerien un estudi més seriós i profund. Per lo que se proposa d'aquest estudi se sembla valid el fet escritats

En el seu recorregut es pot apreciar com s'ha anat "l'Església penitenciària", l'Església no era combatible". En temps del P. Pla XII era imensible una situació com aquesta, sense d'altres els movi-

ments de la base, hagueren sigut relents rectes, per a un fet és que l'Església es contestable es molt més difícil definir que es "fora o dins de l'Església". Segons de quin punt de vista es tracti el que quedaria fora de l'Església seria el llisto.

L'església en aquest procés de diferenciació, amb tot el que s'ha dit en el mateix procés, acusa el conflicte com element d'evolució, i aquest conflicte apunta sempre, a la curta o a llarga, a la problemàtica de l'exercici de l'autoritat. La desautorització de l'autoritat eclesíastica, es un fet. Per altra part tota aquesta grup de base, fruit de lo que deien avans - la constatació de l'inefektivitat - no han sigut tan "represos" com per descomptar, perquè han exercit el poder, desborda per lo tant per sense arribar a una "institucionalització" dels mateixos, tenen una certa autonomia; fruit aquesta, més d'una ignorància per part de l'autoritat, que d'un reconeixement fruit d'unes negociacions.

II Moviments Cristianes de Base.

En tot l'apartat anterior ja s'indiquen forges les diferents forces i moviments que en el transcurs d'aquests anys anaven apareixent. La no satisfacció dels anels, desitjos i necessitats de la base, per part de l'Església, el formar part aquesta de tot l'ordre establert, va anar provocant l'aparició de diferents grups contestataris que denunciaven aspectes culpables de l'Església, tot demandant l'implantació d'un nou ordre.

En aquest apartat marcaré les grans línies de 4 moviments, que em semblen importants, Un d'ells- C.B.S. , era molt breu; es molt nou

ha nascut l'any 1973, per altre part segur que els "grups llires" (?) hi treballen a partir grups; el fet de que aquí no els hagués hi no vol dir que no haguin sigut importants, ni que no hagi fet una feina eficaç; però recordo una vegada que el meu treball es una contraindicació del fet de les Sen. de Base, i per això amb la Com de Serveis. Això limita molt el seu camp.

1.- Sororitat d'universitaris cristians.

Tal com deien en l'apartat precedent, és a l'any 1966 quan té lloc la forta crisi dels moviments especialitzats d'U.C..

Entre ells hi ha la J.E.C.

A Barcelona la J.E.C. era forta i amb molta inclinació dins la vida universitària. Dins el context de la (vida) universitària de Barcelona dels anys 1954-55-56, hi havia un moviment que tenia molt poder de convocatòria, i que era sense dubte el capdavant de totes les lluites i reivindicacions polític-universitàries. Era el representat autèntic de la majoria dels estudiants "El sindicat democràtic d'estudiants". Com a fet il·lustratiu de tot això, fou encapçalat de la mundialment famosa tancada dels estudiants en el convent de Caputxins de Sarrià.

A la desfeta de la J.E.C. l'any 1966 segueix la desaparició del sindicat democràtic d'estudiants de Barça. Els components del S.Democ. eren la major part militants de la J.E.C.

A opinió d'alguns concilians de la J.E.C., el problema va esser dedicar tota la força dels units a "la polilitització i contestació"

El procés d'aquest moviment (com molts d'altres) va esser "viure la Fé", operta directament cap el compromís. Un cop el militant viu intensament el seu compromís "socio-polític" i constata la seva autonomia propia, deixa la "Fé". Aquest es l'opinió d'alguns consiliaris de difernt nivells que entren en l'explicació d'aquest fenomen, pero no es aquest el moment ni el lloc per estudiar-lo.

Devant aquests fet es repénsa l'organització per els anys 1967-1968, a partir dels quals s'inicia un "catecumenat" amb l'idea base de "Repensar la Fe en funcio de l compromís". Aquest primer any de catecumenat camina sobre tres linies.

- Fé
- Universitat
- Sexualitat

Es aquest any també que entres nous consiliaris.

L'any 1968, paralelament al nou moviment universitari cristià, neixen també les "comunitat cristianes de Facultat" (31), que com a " moviment " han tingut molt poca durada.

Seguint en aquesta autonomia tenen lloc en els anys 1968-70 unes trobades del nomenat "Mosaic" petit comite que agrupa: 1) catedràtics de diferents facultat; 2) membres del J.C.c catecumenat. 3) membres de Comunitats cristianes universitàries; 4) catedràtics i alumnes d'E.S.A.B.E.; 5) altres grups universitaris cristians. Tots junts intenten anar buscant el camí per un moviment d'universitaris cristians.

Per aquestes motixes dades s'intenta a nivell de jerarquia i al

marge de la base, la constitució d'una "parroquia universitària" (estil Lovaine) per a la qual la jerarquia ja ha buscat "capallí-rector".

Aquest projecte arriba a oïdes del avans esmentat "Mosaic", que convençuts de que aquest no es el camí a seguir, parlen amb el Bisbe auxiliar que tenia cura d'aquest afer i després de varies reunions es determina la no-constitució de la parroquia universitària; per altre part la jerarquia declina tota la responsabilitat de l'evangelització en el medi universitari, delegant-la dels responsables dels grups de "Mosaic".

D'aquí neix l'idea d'un Secretariat d'Universitaris Cristians. Cap a l'istiu del 1970 en una reunió celebrada a s'intenta buscar les seves linees definidores. "La linea de fons s'ha de basar en dos punts: aprofundiment nostre en la vivencia de la fe cristiana.: Compromís basic per a l'alliberament de l'home. Don a linea operativa es concreta en quatre punts següents: intentar una coordinació de grups; cercar un retrobament intensiu de les persones, possibilitans contactes; vigilar que els serveis (catecumenat, Missos Ritu, Assemblees) no pasin sobre les persones" (32) D'entre tots els presents, s'elejiren 6 persones que formaven el "Comite executiu" del Secretariat.

Aquesta primera etapa- 1970-71- ve marcada per la tasca de "pu-ra coordinació" entre tots els grups d'universitaris cristians.

Els dos cursos següents -1971-72, 72-73, que configuren la 2ª etapa, tot mantenir la coordinació dels grups, s'accentua molt mes

l'aspecte "serveis" , caminat progressivament a una plataforma de 4 serveis: Cou - Cathecum~~e~~nat - Anàlisi de la realitat - Litúrgia.

Tot això molt marcat - guiat per les dues línies bàsiques de fons: Fé i alliberament. Les precisions- concrecions d'aquestes línies de fons s'anaven elaborant a l'hora que les notes presentaven la problemàtica.

Aquest treball va portar a l'elevació d'un "document-base " del J.O.C., on hi trobem expressats els trets definitius del moviment.

1) El J.O.C, es un moviment d'universitaris que, com a grup d'Església, es proposa dur a terme una línia educadora una presència cristiana dins el compromís alliberador en el medi universitari.

2) El J.O.C. com un moviment d'Església serà presència d'aquesta dins el món estudiat i universitari i alhora presència d'aquest medi en l'Església, especialment local. Intentarà dur a terme.

1/ la seva tasca de missió: presència en el propi medi.

2/ la seva tasca de comunió: ésser solidari de tots el homes.

3/ la seva tasca de sagrament: sigui eficaç de la presència alliberadora de Xt.

3) El J.O.C. com un moviment educador de les persones de cara a trobar camins d'evangelització, serà important la necessitat d'atendre l'educació progressiva de cada persona a través de les realitats concretes en que es realitza la seva existència.

4) El J.O.C. com un moviment evangelitzador, promou una fe

uncarnada, des de la qual puguin realitzar la funció crítica i profetaica. (33)

Com a metode restaurador i integrador la fe i el creient es veu vore la necessitat de reorientar-se sobre la revisió de vida.

Les pautes operatives per els anys 1973-74, es van definir amb les següents etapes:

-El Grup C.U.U. basat fonamentalment en unes convivències generals periòdiques i en la formació de grups que preparin i prolonguin aquest treball.

- Catecumenat universitari: etapa d'iniciació i introducció de la vida cristiana. Profundiment seriós de la fe que possibilités la il·luminació global del compromís.

-Espai de valoració de la vida: etapa que s'inicia aquest any 1974-74, orientada a forjar nuclis en la línia de la revisió de vida (34).

L'adopció de la línia de "revisió de vida" dona al Moviment una nova configuració- més a l'estil C.E.C.-. Els compromisos polítics de nosaltres dels seus membres (.P.U.C. Convergència Socialist) es van realitzar.

Des de l'inici del Catecumenat (1967-68) i també amb el Secretariat d'Univ. Cristians, el Moviment mai ha valgut com objectiu " l'ecclís contestació intra-eclesial" així, segons afirmen els mateixos crist. podrí esser la manera de que l'estudiant revisés el

{31}
 {32} Dossier jornades Notserrat- 23-8-70
 {33} Quadern de Pastoral- Desbr. 1973
 {34} " " " 1973

seu compromís personal. Mai es pren contacte amb el moviment, com a tal i no ha signat cap carta o document contestari.

Els contactes amb altres moviments de base han estat presents amb el C.E.S.

A les trobades anuals de C.B. organitzades per la C. de Serveis no hi han assistit els grups de J.U.C.

Encara que ferença amb el moviment d'Església, no s'hi ha plebat dins el Mov. oficial d'A.C..

A les darreries dels anys 1972-72, es configura plenament com a "Moviment" nos que dona a Secretariat de Coordinació. Els contactes amb el I.I.E.C. de Lux-Romana donen lloc a que l'any 1972 internacional reconegui amb personalitat pròpia la realitat existent en els mitjans universitaris de Barcelona i d'altres províncies catalanes. Adopta una nova denominació: M.U.E.C. /Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians de Catalunya/.

El moviment agrupa nos de 300 persones.

2.- Sectors llibres.

Per explicar l'inici d'aquests moviments cal tenir present la crisi dels moviments especialitzats de l'A.C. de l'any 1971.

Encara que a l'època, a una escala no oficial van aparèixer existint alguns grups de J.U.C. existia la pastoral faculta. va cessar

Missió obrera, i amb persones que demostrin en fets aquesta mentalitat (els fets de Barna. ,Bilbao etc... son mostra de com pensa la jerarquia).

4) No té sentit una trobada a nivell nacional, s'ha de partir del treball de la base.

Cada vagada mes difinitis aquest sectors, emprenen una línia contestària intr-eclesial a nivell de sacramentalització i burocràcia.

- " Reforma de les 1es. Comissions"- Sector Sta. Coloma.
- " Sugeriments per la reforma 1ª Com." Sector Merid.Montcada(41)
- " Nota pastoral sobr 1ª Com." - Tarrassa i comarca.

El sector Meridiana-Montcada en una carta dirigida al Secretari de la Comissió Assesora Pastoral i al Vicari Episcopal de l'Apostolat Obrer, amb el títol " Coses que no funcionen" (42) exposa:

- la constatació del no-respecte de la llibertat religiosa (l'altre tampoc) de la gent.
- la grand influència dels elements socio-religiosos en-la problemàtica del m trimoni- questions de "certificats del capella"- questio
- esperem que es prenguin mesures a nivell jeràrquic -diocesà, avans de que el sector les prengui per el seu compte.

La resposta del Secretari de la Comissió Pastoral Assesora va esser :no sembla convenient que la Comissió Assesora hi dediqui temps a la

(41) Correspondencia- Maig 1968
 (42) " - novembre 1968

questió ja que es un interes que només han manifestat uns pocs".

Aquestes, i altres questions - la renuncia a la paga de l'estat, compromís temporal del capalla etc... van moure tot l'any 1968.

Al començament de l'any 1969, altres problemes mes urgents, provocats per la situació politic-religiosa del país i la nova estructuració del Bisbat, debilitaren seriosaments aquesta línia.

Va esser l'epoca que es va crear el "Forum Sacerdotal" amb el seu butlletí, i sectors obrers es replentajaba la seva existencia.

A l'acabaments d'aquest any- el de les lluites i accions mes tenses- amb uan gran indiferencia a tot el "programa patoral jerarquic" (elecció Com. Presbiteral, gener 1970,) sectors torna a emprendre periódicament les seves reunions. De les primeres trobades va concloure:

1) separar plenament "sector obrers", d'altres grups o sectors. Intercanviar quan sigui util o convenient; pero els altres grups podrien quedar coordinats per " Grup de Serveis de Com. de Base".

2) aplicar-se especialment a la pastoral normal, al que fem cada dia.

3) refredaments d'alguns sectors obrers degut a:

- cansament
- falta d'objectius concrets
- distenciaments entre els membres d'un mateix sector. Uns es radicalitzen i altres creuen que cal anar seguint mes a poc a poc (43)
- problematica del plantajaments pastoral amb col.laboració total amb els seglars a partir de la Com.

Sectors obrers estava compostat per les parroquies incloses en els següents barris.:

- Trinitat
- Verdum (menys Sta. Engacia)
- C. Meridiana- Montcada Bifurcació- T. Baró
- Besos - Maresma
- Sabadell (sector suburbis)
- Tarrasa (nomes dues parroquies)
- Sta. Coloma de Gramanet
- Collblanch
- Baix Llobregat (n. totes les parroquies)

Assistien també a les reunions algunes parroquies de Sants (S.Medi) i del Poble Nou.

A fi de aglutinar molta gent(S,Medi,P.Nou) Sectors portava una "acció reformista".

El problema angosant per portar una acció missionera eficaç continuava essent el de la sacramentalització i la burocràcia. Seria espantosa que la institució prengues actituds en front aquesta problemàtica, Sectors va portant a terme, reflexions i actituds que van fent públiques.

- " Nota Pastoral sobre benediccions" (Sector Sta. Coloma) (44)
- " Nota de les parroquies sobre certificats" " (45)
- " La sacramentalització un problema viu" " (46)

A jutjar per els documents fets públics per Sectors Obres, dos son

(43)	Correspondència	juliol 1970
(44)	"	març 1970
(45)	"	abril 1970
(46)	"	juliol 1970

els que es mouen amb més intensitat: Sta. Coloma i Trinitat-Meridiana. Altres sectors, com Riera, Cornellá, van viure situacions molt tenses i conflictives amb la jerarquia.

En una reunió- juny 1970 - en la que cada sector informava dels passos fets i de les actituds preses durant la realitat s'inicien dues línies diferents d'actuació, que a la llarga farà impossible un programa comú d'actuació de Sectors Obrers.

Per una part una línia "possibilita" en la que encara es creu vàlida la plataforma "parroquial", l'altre línia-també per fidelitat a la realitat- opta per "la necessitat de desmivificar, que vol dir, primer de tot alliberar al poble dels seus temors i dels seus perjudicis. Cal fer grups cristians sense consistència social, cal recorre els llargs camins de l'oblit perquè el vi nou(?) no rebenti els bots vells (47).

Aquestes dues línies varen quedar molt clares a l'Assamblea cel.lebrada a Montserrat i convocada per la revista Correspondencia on Sectors Obres va tenir-hi un paper important. Es van definir de la següent manera.

- 1) Una església del silenci- s'ha de tancar la botiga
- 2) Es possible la conscienciació- Transformació d'estructures des de dins (48).

L'obstacle de "l'Església" per l'avangelització dels barris obrers cada vegada es fa més evident per alguns capallans de sectors obres. Nou d'entre ells fan públic un document -juliol 1971- "Des dels barris

(47) Correspondencia - juliol 1970 pag. 27
 (48) " - abril -maig 1971

extrems.." en el que anuncien la seva retirada de "les parroquies".

" . A través de la parroquia, administradora de sagraments; la novetat cristiana ' s'esvaeix davant el consum religiós integrat per el sistema.

. El Status sacerdotals tendeix a reforçar la burocràcia de l'Església i la burocràcia de la Fé. Fer de capellans es fer d'homes públics , representants qualificats d'una entitat ideològicament opressora: l'església-burocràcia.

. Amb tot ens estalviem de fer el que per nosaltres té més importància: la reflexió de la Fé a partir de la vida real, i amb la gent propera a nosaltres a partir d'aquesta vida real. De cara això cada vegada em vist més clar la necessitat d'anar fent-ho fora de les formes organitzatives i ideològiques avans dites " (49)

Aquestes motivacions són les que els varen portar a una opció concreta: " no pensem que trenquem amb l'Església, sino únicament sortim de la seva burocràcia i ens allunyem dels món eclesial i de la problemàtica pastoral / entemem per pastoral les adaptacions de l'organisme eclesial als canvis de la societat)(50).

Aquesta actitud era nova en el context eclesial, però no hi va haver cap mena de reacció per part de l'autoritat; en canvi va ésser un cop a nivell de "Sectors Obres".

Això va obligar a uns replentaments pastorals. El mes de gener

(49) Correspondència octubre 1973
(50) " 1973

1972, Sectors Obrers publica "unes constatacions" fruit d'uns anàlisis de la realitat en que viuen: (51)

1) La tensió entre la burocràcia i el fer del capalla va creant una angoixa creixent entre nosaltres capallans. Uns no hi veuen sortida i deixen l'institució, altres mantenen la tensió, que de manera de tasca comuna i d'objectiu comuns pot fer explotar en qualsevol moment.

2) La parroquia no es un lloc de compartir o comunicar la F'e. Pot ésser un lloc, com un altre, que ofereix possibilitats, tant d'un punt de vista de Fé, com d'altres activitats humanes.

3) Tres nivells de treball:

- Burocràcia.
- Zona intermitja o Pastoral
- Reunió en nom de la Fé al marge de les estructures jurídiques

Creiem important el treball en les parroquies en aquest tres nivell. Acceptem i creiem important que altres companys deixin aquest treball per viure la responsabilitat eclesial de la Fé des d'altres llocs. Però ens sembla que oblidar la burocràcia porta els mateixos resultats que mantenir-la.

Tant sols, intentar suprimir-la ofereix perspectives de canviar les coses.

4) Sense voler rebuïjar altres accions possibles. proposom aquestes per si poden ésser comunes:

- Burocràcia :

- 1) abolir paparam. Tota classe de recomanacions, certificats, paper d'enterraments, també els de bateig o almenys amargar-los a efectes civils. A la llarga també els papers de casament.
- 2) Sagraments, retardar el bateig, reparar el contracte civil, el civil seria anterior impulsant al jutjat perquè ho fes solemnement, enterraments al

cementiri directament.

- Zona intermitja:

Analitzem el que es fa, on es vol anar i que es vol aconseguir: Consells pastorals, catequesi d'adults, mares catequistes, misses diumenge, acció cultural i assistencial.

- Al Marge de la Ins.

Gent marginada en grup p sense : la vida te la primícia. Grups creients i possibilitats del seu profetisme. Pluralisme de "grups. Conflicta amb l'estructura a nivell praxi, no ideologic.

Aquesta problemàtica va ésser la que va viure fortament durant un temps Sectors Obres.

A la reunió del mes de març 1972 (36 capellans assistents) , en tornar a insistir en la qüestió renovar o no a les parroquies, ja que la rovació parroquial sembla que no té sortida. Algunes parroquies es decideixen a portar a terme algunes accions de cara a la burocràcia sacraments- (enterraments).

Les determinacions preses per algunes parroquies i la molta difusió que la problemàtica plantejada per Sectors Obrers va tenir en l'opinió pública, d'una manera o altre varen incidir a la nova jerarquia (nou Bisbe de la Diòcesi), qui en els mesos de maig-juny va fer públic un document-informe " sobres els aspectes burocràtics dels sacraments".

Aquest informe sol ésser un intent de diàleg , però no va passar " d'intent" . En ell es refermen d'antrada els principis doctrinals tradicionals sobres la qüestió sacramental, es manté la mateixa imatge d'Església sense aportar seriosament - portaria problemes- la qüestió burocràtica.

En una crítica apareguda a la revista Correspondència (52) i feta per Sectors Obrers, aquets no accepten que tot el diàleg es resumeixi a que " en alguns barris s'els concedeixi generosament la possibilitat de que en alguns actes - enterraments- es pogui separar l'acte religiós de l'acte civil", que ja era una realitat en els barris o sectors de:

- Tarroassa (S. Llorens)
- Trinitat- Torre Baró - C. Meridiana.
- Montcada Bifurcació
- Hospitalet del Llobregat
- Sabadell (C. Oriach, Torre Hemei, Canadà Parc)

i que després d'informar a les persones del canvi va començar a ésser efectiu el 1 d'octubre de 1972, i en altres barris en el començament del 1973.

El sector de Sta. Coloma amplia la reforma :

- supressió d'enterraments
- es tardarà 6 mesos per el bateig
- la 1ª comunió deixa d'ésser malalta
- el casaments religiós es separa del civil (53)

Aquestes i altres reformes van provocar moltes i diferents reaccions , encara que l'etreviment d'aquest sectors no va ésser correspos amb un altre etreviment condemnador.

Es aquest any quan tenen lloc les trobades de cara a la creació de la Missió Obrera de Barcelona en les que Sectors Obrers i té un

{52} Correspondència   setembre 1972
 {53}   "   gener   1973

preponderant .

Aquest punt l'em parlar ja en l'entorn apartat.

Cal senyalar un fet que va ocorre a l'inici d'aquestes converses sobre la Missió Obrera, i que ja tenia un precedent.

1o sacerdots- de Sectors Obrers- deixen en bloc les parroquies. Després de cerca la transformació de les parroquies de moltes maneres, varen arribar a la conclusió de que no hi havia cap possibilitat. Altres sacerdots de sectors obrers varen prendre aquesta mateixa opció però no va tenir el ressò d'aquesta, ja que era pura i simplement a nivell personal.

Sectors s'anava debilitant, molta part de la gent que havia iniciat i que havia donat "forma" ja no hi eren. Les seves absències eren suplertes per persones d'una línia "no possibilista", menys revolucionària.

El mes d'abril de 1974, se lloc una de les últimes- sino l'última- de les reunions de Sector Obrer. L'objecte era: "posar en comú el camí que anem fent i ajudar-nos a classificar la tasca evangelitzadora". (54)

Amb tots i denegant una vegada més "l'obstacle" que representa tot el muntatge de l'institució i la seva burocràcia es carrega l'èmfasi fort en la "tasca evangelitzadora" que es "l'alliberació de l'home d'avui":

(54) Correspondència maig 1974

A partir d'aquest any 1974 " Sectors Obrers" va esser una veu critica-molt forta - de l'institució, amb intenc de provocar canvis dins la curia.

Va esser també una plataforma de dialleg pero mai fou possible un programa cumu. Pot esser que aquesta impossibilitat vingues donada per els tres nivells molt difinits en els que es moria sectors:

- 1- (Problema) de sacramentalització
- 2- (Problema) educació de la Fé, dos camins:
Parroquia
Comunitat
- 3- (problema) grups independents - els que no accepten el rol public del capella. Els mes radicalitzats. Opció politica.

A tots aquests nivells i existia consciencia de que no s'els no es podria fer ser; fins i tot teoricament s'arriba acceptar un programa cumu, pero no es porta mai a la práctica. Falla la maduresa politica?

L'acció de Sectors Obrers, va esser sempre reformista. Un dels cops forts que va rebre " Sectors Obrers" per part de la jerarquia, va esser l'estil i la manera con " la jerarquia va crear la Missió Obrera de Barna" no tenin en compte per res tot el treball que la base ja portaba fet de cara a la mateixa.

El gener de 1973 surt el primer document de " Cristians per el Socialisme" a Espanya. Aixó també va produir molts recels dins la gent de sectors obrer, obligen a definir postures.

A les darrerries, Sector Obrers es plantejava seriósament el problema de l'evangelització, fet que obliga a sortir del món clerical i demanó la participació dels laics. Aixó va originar les trobades

de diferents comunitats a fi de portar un diàleg sobre el que s'hi fa i les possibilitats futures. D'aquí neix el moviment de "Comunitats populars" (neix el 1974) que volen ésser un lloc per viure la "fé a partir de la vida". De fet neixen els mitjans sectors, que reuneixen sectors obrers, més els grups de H.U.A.C.. Han celebrat dues reunions generals arribant a ésser més de 300 persones. De moment estan al marge de qualsevol opció de partit i també al marge de la lluita intra-clasista.

3.- Cristians per el Socialisme.

Es tracta d'un moviment molt jove aquí al nostre país. El seu primer document- programa es del gener del 1973.

Sense volguer dir que representi o prefiguri lo que després seria C.D.S. si que crec interessant exposar breument aquí el naixement d'una de les comunitats obreres de Barcelona. D'ella ha sortit posteriorment un bon nucli de C.P.S.. Degut totser a que aquest tipus de comunitat, era terreny abonat perquè i florissin els elements capaços de fer anar endavant C.P.S..

A Cornellà existia una comunitat, els membres de la qual, eren procedents en la seva majoria del moviment H.U.A.C. Durant la seva existència varen entrar a la comunitat altres elements provinents d'altres ambients.

Lixó va provocar que en l'Assemblea de la Comunitat que tingue el 10 d'abril de 1971, es fes un esforç a fi de que els dubtes i tensions quedessin clars i sortissin unes conclusions definitives de la Comunitat.

Després de donar una ràpida visió del moviment H.O.A.C. fins arribar a la situació actual, la Comunitat de Cornellà adopta les següents conclusions. (55)

1) L'experiència i necessitat de Cornellà ens han portat a juntar-nos en "comunitat" amb altres cristians que no provenen de la H.O.A.C. a qui aquesta no els diu res.

2) Seria contraproduent i no respondria a la realitat de Cornellà considerar la comunitat d'aquí com una de les comunitats H.O.A.C. que proposa Barba.

3) El fet que cristians de la classe obrera, hagi descobert o madurat, a través de la comunitat una opció de militància en el món obrer, ens confirma en la nostra manera de viure la Fé.

4) Apreciam el fet de que molts membres de la comunitat que han sigut de la H.O.A.C. hagi rebut a través d'aquesta un impuls de la Fé i compromís. Amb tot considerem l'etapa anterior, superada ja per quant l'experiència actual es mes oberta i comprensible a altres cristians que troben en ella lo que altres varen trobar a l'H.O.A.C. pero d'una manera mes actual i no vinculada a una organització.

5) Tenir l'esperança i l'imprecis que aquesta manera de viure la Fé en el si de la classe obrera a la que perteneixem, al marge de les actuals estructures de l'Església es el camí historic per recórrer en l'Església la realitat de probesa i senzillesa evangélica.

6) La nostra actitud no s'oposa ni molt menys un allunyament dels germans en la Fé que continuen units en l'organització H.O.A.C.. Ens considerem units i veiem la necessitat d'intercanviar experiències, ja que la motivació de Fé en la classe obrera es la mateixa, encara que deferim en la forma.

7) Ens aquest sentit la nostra relació amb la Comunitat H.O.A.C. de Barba., com en altres comunitats cristianes que surten de la cla-

-se obrera, la considerem molt important, encara que informal. El futur ens dirà la manera de mantenir el contacte. Pensem que si les comunitats es compleixen les següents condicions mínimes, el contacte sortirà espontani:

1) Consenciament de que la Fé s'viscudi comunitariament al marge de les actuals estructures, es una resposta i exigència al missatge de XI.

2) Aceptació de tot el que constitueix la Fé que afirmen: la vida sacramentació, valor de la pregària, pràctica d' amor entés com entrega al servei dels homes identificant-se amb els que autènticament lluiten per l'alliberació total de l'home.

3) No tancar-se, sino tenir el convenciment de que no som els possessors de tota la veritat.

A partir d'aquí la fasonia de la comunitat va quedar clara. Si m'ha semblat oportu esposar-la aquí es perquè les seves opcions son com l'embrió de lo que mes tard seria C.P.S..

L'història del C.P.S. i els seus antecedents es troba en llibre "Cristians per el Socialisme" en el cap. I. d'en Casimí Martí (56)

D'allí trec els aspectes referents al moviment d'Espanya-Barcelona

El mes de gener de 1973. va tenir lloc a Avila. la 1ª reunió de C.P.S.d'Espanya (200 ast.) amb l'objectiu diuen els reunits. "de reflexionar sobre el sentit de la nostra Fé des d'una opció de classe encurista". El documents elaborat per l'Assemblea, segueix en les seves idees centrals, l'elaborat a Xile l'any 1971, on si trobaven

(55) Correspondència juliol-agost 1971

(56) Cristians per el Socialisme. ed. Verbo Divino, Esp. 1975 pag 15
pag 31

també sacerdots catalans que actualment tornen a essor aquí (eran a Avila.).

En un parraf de l'introducció del citat document queden clares les línies mestres de C.P.B.:

" Constatució del procés revolucionari de la nostra societat , que en una situació de agudització de la lluita de classes, es manifesta en l'incorporació a aquest procés de amplies capes populars.

. Reflexió sobre l'incidència que aquest procés ha tingut en la nostra practica de Fé , portant-nos a una opció i militància socialista, comuna reinterpretació de la mateixa Fé, que ha posat clar, per una part una major plenitud i coherència de la nostra Fé en procés alliberador i per l'altre les dificultats que aquest procés planteja a molts de nosaltres.

. Constatem finalment el paper que ha jugat i juga l'Església institucional Espanyola: per un costat la postura d'Església de creuada al servei del sistema, i per altre la defensa d'un pluralisme equivoc, que exclou la nostra opció política en fronts marxistes. Per aixó com a cristians, tenim una tasca específica: la lluita ideològica . l'objectiu de la qual es la construcció d'una església lliure de tot enfaudament" (57).

Quan el document parla de "pluralisme equivoc" fa referència a un document concret de l'episcopat espanyol, "Església y Comunitat política" que fou publicat al mateix mes de gener de 1973, on l'opció marxista quedava exclosa de les possibilitats polítiques afectes del cristià.

Es durant aquest any 1973 , que té lloc a Berna la "Missió Obre-
(57) Correspondència Nov. 1974

-ra", fet que ja ha sigut exposat anteriorment, Cal remarcar que segons opinions d'alguns, l'actitud autoritativa del Bisbe prescindint de tot el treball de la base de creu a la cuacció de la M.O. era degut en grand part " per salvar-lo d' les mans de C.P.S."

Al cap d'un any- febrer de 1974- es reuneixen a Perpinya 250 cristians de Catalunya i Balears a fi de "obtenir una visió mes clara del nostre paper dins l'Esglesia i fora d'ella en una perspectiva de la lluita de classes".

Daquesta reunió de C.P.S. catalana a Perpinya , es fa public un document "C.P.S. un camino definitivamente abierto" en el que:

1) fan un analisis de les reaccions provocades per el seu manifest d'Avila que els reforme mes en la seva opció. Regiten les acusacions que s'els ha fet de " manipulats e ingenuus".

2) Aclareixen uns objetius ja enmarcat en el document d'Avila i " Tasca ideologica a partir de la nostra Fé i de la nostra opció de clase" que queda concretada:

- Reformular la Fé
- Deslloquejar a les masses cristianes
- Denunciar les actuacions anti-revolucionaries i anti-socialistes de l'Esglesia -Institució.

3) Concretitsem el front d'aquesta lluita ideologica, avui, en l'estat espanyol.

4) L'expressió social de C.P.S. tant en l'esglesia com a fora d'ella ha de manifestar necessariament el pluralisme en el nostre si, obert a totes les opcions socialistes.

A finals d'aquest any 1974 existeixen a Garna 17 nuclis de C.P.S.

amb un total de 360 membres.

Al voltant d'aquests membres, els mes actius, s'hi mouen un gran nombre d'influenciats.

Ens quant als estaments socials dels membres, sembla que predomina la base popular, classe mitja obrera, intellectuals i religiosos. La base plenaments obrera, es dona en els nuclis de Rubí, Terrassa, Cornellá, Sabadell .

Nomes part dels seus membres (40%) son militants actius en diferents partits polítics d'opció socialista.

El mes de novembre de 1974. C.P.S. fa public un altre document on fan sentir la seva opinió sobre un problema concret que sembla que s'esta devetent fort en les esferes polític-religioses. El Concordat.

El document " Ante la posible renegociacion de Conca.Esp." després " manifestar nuestro rechazo profundo a cualquier forma de pacto entre la Iglesia y el Estado Español" , fa un analisis de la situacio actual i presenta unes alternatives a les quals l'Esglesia no pot trengir :

- L'estat no ha d'entirvenir en el nomenclament de Bisbes.
- No s'ha de reconeixer a l'Estat la confesio catolica.
- Si l'Estat reconeix la Com. Cat. ha de garantir-li la plena llibertat d'exercir la seva missió.
- Es fa indispensable que cap Bisbe, sacerdot o laic pogui esser procesat per l'exercici de la seva tasca profetica sens auto-

rització del Bisbe o Papa.

- Els locals de l'església han d'esser inviables per l'autoritat civil.
- Plena llibertat d'actuació de les associacions catoliques.
- L'Església ha de renunciar a qualsevol tip de dotació aconómica.
- Separació total en el matrimoni del contracte civil i gest de compromís en la Fé.
- Deseparició de la confesionalitat catolica en l'ensenyament civil
- L'Església ha de renunciar a tot privilegi estatal en les seves institucions d'ensenyament.
- Supresió dels espais religiosos en els mitjans d'informació (.R.T.V.)
- L'Església no ha d'acceptar cap compromís d'assistència religiosa especial a les Forces Armades i establiments penitencials.

Acaba el document aclarint que totes aquestes alternatives estan condicionades per la situació polític-social concreta de l'any 1974.

A la revista Correspondencia (58) va apareixe un article "Uns interrogants a cristians per el socialisme i un intent global de resposta" d'en J.Mª Galbany, responsable de la M.O. de Barna. en el que amb un gran respecte fa un analisis critic d'alguns dels punts importants del documents de Perpinya.:

- Cristià marxista
- L'organització C.P.S.

(58) Correspondencia Nov. 1974

- La crítica a l'Episcopat Espanyol
- C.P.S. utilitzats ?.
- El profetisme dins C.P.S.

A la revista Vida Nueva de Madrid - 17-24 d'agost també apareix un article-crítica a C.P.S. d'en J.Mª Malabosa.

Ultimament sembla que el moviment no es tant a la "Palestra pública". La carta de "ciutadania eclesial" que ells demanen, no els ha sigut concedida.

Será un moviment nascut prematurament a cas nostra?.

El pronostic després d'aquesta simple exposició si que seria prematur . L'història ja ho dirá. De moment C.P.S. es troba també a les Assembles de Comunitats Populars, sera per " desbloquejar les masses cristianes? sera per necessitat d'un altre suport per subsistir?.

4.- Comunitats de Base- C. de Serveis:

Aquest es el grup sobre el que versa el meu estudi. Per aixó no sera res d'estrany que l'exposició del mateix intenti esser mes acurada i precisa.

Era l'any 1969 quan en els ambients eclesials de Barna es començà a parlar de "Comunitats de Base". " en aquest moments confosos que viu el Bisbat de Barna. uns balluceigs de pastoral nova s'obren camí a través de petites comunitats de militants(59) . "petites

comunitats que van sorgint arreu i que reclamen el dret d'existir." (60) Aquestes referències són indicador de que feia ja algun temps que a Barna. anaven creixen petits grups cristians al marge de l'institució eclesiàstica.

Aquest any 1969, any del famós Forum Sacerdotal potser l'any més conflictiu en l'història dels últims anys de la Diòcesi de Barna. es va celebrar una trobada de les diverses organitzacions cristianes de Barna. Hi eren presents J.A.C., J.E.C., Ji.C., J.O.C... A.C.O. H.O.A.C.; (tots aquest moviments portaven damunt la famosa curia del 1966) altres organitzacions com Acció Pastoral, Franciscania, J.A.C. Forum de Capallans... entre totes aquestes forces, més residuals que en plena auferia, feia acte de presència una nova expressió de la Fé que fins aquell moment no s'havia donat d'alta: Les Comunitats Cristianes de Base.

L'Objet principal d'aquesta reunió era " encarrillar i coordinar les forces que quedaven d'un passat" (61), va semblar oportú que les Com. de Base no s'allistessin a aquesta coordinació de forces, ja que era una dinàmica que tot just començava.

La comunitat de base tenia una problemàtica molt específica que podria quedar molt desvirtuada si s'ha l'encadrava dins una organització. Moltes de les qüestions que naxien en les Comunitats de Base alliscaven per damunt en les altres organitzacions que vivien una altra problemàtica. Aquestes qüestions eren entre altres:

- El nou sentit de sacramentalització neixent del procés de secu-

(59)	Correspondència	gener 1969
(60)	" "	septembre 1969
(61)	" "	septembre 1971

-l'arització que es respirava i s'imposava.

- La solidaritat per principi amb les forces populars, amb la mateixa espontaneïtat que la jerarquia oficial reaccionava a favor del Poder, durant un conflicte de carrer.

- Donar primícia al valor de la consciència personal en problemes d'ordre ètic asocial per culpa de fe religioses en primer lloc a l'anomenada "moral catòlica" o a la "doctrina social".

- Paper del camallé en el si d'una comunitat.

etc... (62).

Les coses van quedar aixís. Les comunitats de base continuaren el seu camí, neixien, creixien, movien; així demanava que algu intentés la recerca d'aquestes comunitats, les posés en contacte, les coordinés sense canviar en absolut la seva pròpia dinàmica i continués.

Al parlar de l'intent de portar a terme aquesta coordinació, o al tenir present el moment qu'es vivia: es respirava una alergia a tot lo que consumís la organitzacióestructuració; a tot lo que significés autoritat. Dins el medi eclesial se respirava un autèntic necessitat de alliberament de tot això-estructura, poder, opressió, etc. tot igual.

Tenint en compte tot això, un grup de laics i sacerdots decidírem emprendre aquesta tasca de detecció, de recerca, de trobar i coordinar a les comunitats de base, tot intentant oferir uns serveis a les mateixes.

(62) Correu de l'ocasió: septembre 1971

El gener de 1970 aquest petit grup comença la seva feina. Josep G. (Ribera, Adri, Joana, Lluís, Da mau, Xirinosch. Aquest petit grup volia conjuntament amb les Com. que poguessin anar bastant, trobar alguna línia de persistència de la feina el més lluny possible per tot-hon, si per minories.

A les primeres reunions assistiren ja representants de 5 (7) comunitats. D'entrada l'idea camí era: relacionar les Comunitats:

- 1) per no perdre-se
- 2) per turbar la propia identitat
- 3) per trobar la missió històrica de l'experiència dins l'Església i fora d'ella.

Després d'aquestes primeres trobades, neix el 14 de març de 1970 la "Comissió de Serveis" de les Comunitats de Base.

La primera tasca que porta a terme aquesta Comissió de Serveis va esser l'organització d'unes trobades mensuals de representants de les Comunitats. A la primera convocatòria del mes de març 1970 (per esser més exactes el dia 23, hi assistiren 19 comunitats representades per els seus delegats. En aquesta reunió va quedar ratificat el Comité de la Comissió de Serveis, que aquest mateix dia va passar a votar una "proposta" dirigida a totes les Com. de Base de Catalunya, que un cop aprovada va esser feta pública amb el següent text: (63)

Creació d'un centre de documentació.

Es tractaria de poder arribar a recollir tota la documentació que existeix i que anirar sortint sobre les comunitats de base, sobretot de Catalunya. I que aquesta documentació arribés a l'abast de

cada comunitat, perquè pugui aprofundir la seva pròpia vida i la seva vinculació amb les altres.

Saben que, en aquest terreny, hi ha molts esforços fets tant a nivell personal com a nivell d'alguna institució. Opinon, per tant, que és possible que, amb un mínim de temps hi ambell'ajuda dels que hi estant interessats, es podria montar aquest centre de Documentació amb relativament poc esforç.

Tambe pensen que haurien de comprometre'ns a escriure metòdicament les experiències de cada una de les nostres comunitats de base. Si això es dificilia a una comunitat en concret, ens sembla que el Centre de Documentació hauria de disposar d'un equip especialitzat que pogues fer en diàleg amb les comunitats interessades. D'aquesta manera disposarien de veritables documents vivents i actuals de les nostres problemàtiques i línies d'acció.

Organització d'una universitat del carrer

Proposem aquesta paraula : "Universitat del carrer", perquè creiem que es suggestiva per a fer-nos entendre.

Amb aquest nom volem reprendre un aspecte de la idea de "Forum" que ens havia semblat molt interessant ni que, a la practica, hagi estat una de les opcions democràtiques de la nostra Església que no en sapiguem fer tirar endavant una mica per culpa de tots.

Nosaltres proposem que ens puguem reunir per a parlar de temes actuals d'Església, tractats per mitjà de seminaris. Ens sembla que el millor mètode seria el de dues o tres tardades sobre el tema escollit amb una breu introducció per part d'algú que hi entengués (per centrar

el tema) i de 10 a 30 minuts de diàleg entre tots els participants per a posar en comú les idees que puguin anar tenint sobre el particular.

Creiem que s'haurien de tractar els temes segons elecció dels propis participants a la Universitat del carrer i tenint molt en compte les reals problemàtiques que tenim.

Construir Un grup de pressió dintre de l'Església

Estem convençuts que, a l'aquest moment, cal intervenir en moltes circumstàncies per a fer pressió dintre de situacions eclesials concretes. Gairebé cada mes hi ha anomalies serioses en la nostra Església que ens exigeixen preses de postura o accions concretes.

Ens sembla que l'única manera de fer aquesta pressió és creant un Comitè Coordinador que aculli i potenciï tota iniciativa procedent de les comunitats de base o directament promoguda pel propi Comitè. Gràcies a l'aquest mètode, ens sembla que es podria reflexionar, discutir i decidir, de manera ràpida i democràtica l'acció de pressió que a cada moment s'imposi com a més adequada.

Col·laborar en la Constitució d'un senat popular

Es tractaria de reprendre la idea de coordinació de totes les forces vives de la nostra Església i des d'una perspectiva popular.

Actualment sembla que un bon camí és el de sectors. Ens sembla que s'hauria de potenciar activament perquè aquest cop realment tindrés endavant una real federació de sectors grups i comunitats de la nostra Església, treballant amb eficàcia i real autoritat, format pels autèntics representants de cada comunitat. Vist que el millor camí per arribar a la constitució d'un Senat és el de la federació de sec-

-tors , ens sembla que, com a pas immediat hauriem de treballar perquè es constituïssin en les zones que encara no estan organitzades.

Es demanen que ens digueu el vostre parer sobre aquest últim punt.

A partir s'inicia la recerca de Com que volguessin agrupar-se amb Comissió de Serveis. De moment aquesta tenia el suport de 19 Com.

Fins arribar l'estiu d'aquest 1970, és faren 3 trobades mensuals amb els representants (162) de les Com. que hi solien assistir-hi . Després parlarem d'aquestes trobades mensuals . Aquestes primeres ompliren el temps donat informació, local, nacional o internacional que tingués relació amb la vida de les Com. de Base. Sans repatitges d'alguna de les Com. de Base, els seus problemes etc.

Durant l'estiu -1970- no hi hagué cap activitat.

A la tardor - septembre- avans de reprendre les activitat hi hagueren contactes entre C. de Serveis i Sectors Obrers amb instens de coordinació.

Es veié molt clar que les característiques eren molt diferents, i es cregué oportu que Sectors Obrers contínuesin el seu propi procés

A finals de 1970 hi hagué molta activitat en el país, tan a nivell religiós com a polític i tan en l'àmbit local com d'Estat Espanyol (Procés de Benjer, Affair Can Anglada , concentració S. Miquel del Port). Això va provocar un breu parentesi en el ritme normal de la de la C. de Serveis que es veié compensat per una solidaritat real

de les comunitats enfront als esdeveniments.

Durants aquest temp - fins al final de 1971- la Com. de Serveis va organitzar un servei d'informació general socio-política que com és de suposar era clandestí.

Semblava encunvi, a fi de que la coordinació fos cada vegada més efectiva, fer una trobada general de tots els membres que feien comunitat. Passar un dia junts a fi de coneixens millor i poder analitzar en més calma la marxa comú de les Com. de Base.

S'acorda fer la I reunió Assemblea de Com. de Base, el dia 15 de juny de 1971, al Casal del Papa Joan, de Parets del Vallés.

En aquesta reunió hi son representades 42 comunitats amb un total d'uns 260 assistents. Hi hague ampliació de la Com. de Serveis (14 membre).

Un apartat posterior estarà dedicat a aquestes trobades mensuals.

Passat l'estiu continuen les trobades mensuals cada vegada més concorregudes. La tasca de coordinació dona els seus fruits. Van neixent petites comunitats rapidamente i les que hi ha existien en el anonimata, troben ara el mitjà d'expressarse.

La II assemblea general tingue lloc també al Casal del Papa Joan el dia 1 de juny de 1972. El nombre de comunitats representades va pujar ja a 65 comunitats, quasi tots de Barcelona.

A l'any 1972 comença a funcionar el "Serveis d'Universitat de

carrer" intentat ja des d'els inicis de la Comissió de Serveis.

La necessitat de augmentar els contactes entres les Comunitats va fer que en una de les reunions mensuals de representants de comunitats s'acordes convocar una nova As. mblea o jornada de Comunitats passat l'istiu- en els inicis del mes 1970-73.

Així que el dia 1 de novembre de 1972 tingui lloc. la III jornada de les Comunitats de Base.

Era aquesta II jornada de Comunitats , que la Comissió de Serveis va presentar un projecte de Comissions i varen esser aprovades per l'Assamblea .

D'aquí que es van instituir els següents serveis , un representant dels quals (o dos) , constitueixen la C. de Serveis i assistien sempre a la reunió de la mateixa.

1- Universitat del Carrer : que encara no havia entrat en redatje. Preten esser una reflexió lliure sobre témes que acabant essent centre d'interés. Témes que per altre banda, es difícil poder-ne tenir una informació cabal, perquè el seu contingut arrossega algunes repercussions a nivell socio-polític o etic-religiós, que obliquen a posar sardina als instruments o mitjans de comunicació.

2- Concentracions esporádiques: Problemes concrets que remouen la superfície social de la comunitat eclesial o civil i que fan necessaria una resposta solidaria al mes eficaç possible a nivell de Fé.

3- Ajuda Mutua : Servei d'ajuda entre les persones i les comunitats en el moment que ho necessitin i ho demanin.

4- Full Doctrinal Servei que ja va funcionar després de la I jornada. Continúa vigent (vide. pg. 70).

5- Contactes amb C. de Base. Contactes vius amb les Comunitats que es realitzaran a través d'un equip de visitadors. Seria bo confeccionar un fitzer "sociologic" de cada una de les comunitats.

6- Bibliografia i Publicacions. Servei d'informació mensual sobre llibres i articles que tractin sobre temes religiosos o de C. de Base.

7- Arxiu Servei de recollida de tot el material possible d'interès per a les comunitats i al servei de les mateixes.

8- Secretariat Que ja existeix, però que hi falten personal per el treball que hi ha.

9- Relacions amb altres organitzacions Principalment amb tots els grups de cristians de Catalunya no integrats en mans oficials.

10- Promoció de C. de Base. Tot el temps de redacció que portem, posant, que sense força i respectant l'originalitat, que poguem ajudar a la promoció de C. de Base ja incipients.

11- Festa per a tots S'intentaria celebrar periòdicament una reunió de fé o missa en un lloc públic, que tindria per finalitat relacionar i encreuamentar moltes de les persones que s'han censat

d'assistir a les misses oficials de les parroquies, que no es troben en cap comunitat de base. Vol estar un equip-pilot que a la vegada que ofereix un servei de culte. obris noves experiències.

La IV jornada de C. de Base, va tenir lloc el 31 de maig de 1973 al lloc de sempre. La temàtica d'aquesta trobada va esser provocada per el Document de la Conferència Episcopal Catalana "Pluralisme en la comunió eclesial".

Previament a la jornada s'havia repartit a les comunitats un esquema de treball per poguer preparar la reflexió i discussió de la jornada de Parets, a fi que d'ella en pogués sortir les línies bàsiques de la comunicació que les C. de Base pensaven enviar als Bisbes, anel del seu document.

L'assistència va ascendent, representants de 68 comunitats, oscil·lant entre 300 i 325 elements de les mateixes.

El nombre de Comunitats representades va augmentar- enen 70, encara que el nombre de membres assistents no assolí el mateix ritme creixent- Enen en aquesta reunió uns 250 assistents; el mateix nombre de la I jornada on només hi enen representades 49 comunitats.

Els temes i ritme d'aquestes jornades l'analitzem després.

A més dels temes desenrotllats en aquestes jornades, poc després de fer la 1ª i fruit d'aquesta va neixre una Comissió d'estudis dins de C. de Serveis que junt amb algunes comunitats preparava un temari doctrinal a reflexionar per les diferents comunitats en les

seves reunions. El primer d'aquests temps- any 1973- va esser " La Fé en el món d'avui". A continuació s'anava " que és el Cristianisme". Per diferents causes - no convenia, altres activitats etc. aquests temes doctrinals no continuaven.

La V jornada de Comunitats tingué lloc els dies 11 d' octubre - 1 d' novembre del 1973 . La temàtica " La fe en el món d'avui" va esser la que el "Concili Internacional" tenia programada per a treballar. Va hió a celebrar els dies 16-17 i 18 de novembre d'Angers.

L'assessoria va esser la mateixa, en quant a nombre de comunitats representades- 7e- va creixer considerablement el nombre de membres assistents, es va arribar quasi a 500. Una de les motivacions d'aquest nombre creixent, va esser sens dubte, els parlaments i misses (C. Martí -A. Colls - J.Xirriach i la mateixa comunitat).

En aquestes V jornades, es en la línia al moment vigent de les C. de C. de, agrupades a Comissió de Serveis. Tant per el nombre d'assistents, com pels resultats importants per el document per fer un balanç (propostes ja fets a darrera jornada del mateix) "Concili entre les Comunitats de C. de als Bisbes Catòlics", on la que es definien i exposen el seu moviment.

Aquest document serà essencial per fer l'anàlisi de les C. de C. de.

El dia 13 de juny de 1974, té lloc la VI jornada de C. de C. de. El J.A.C. portava a terme durant aquest any una enquesta - amb l'aprovació de l'arquebisbe , a totes les associacions, grups, novi-

- rents de la Diocesi, a fi de conèixer la situació dels mateixos
sibres:

"Aspectes positius i negatius de la fi dels diocesans i les seves manifestacions externes.

- Vida sacramental

- Matrimoni i família

Situació laical

- L'Església en el món: Aspecte social i polític.

Accedint a l'invitació C. de Base, portaren a terme en aquesta VI jornada, la reflexió i contesta de l'enquesta.

L'assistència va acusar un descens molt notable en comparança a l'anterior Assembla, no arribaven a 30 les comunitats representades i el nombre de membres, 150 aproximadament.

Si va notar un moviment de gent molt jove (17-18 anys).

En aquesta jornada va intentar-se un nou servei que feia temps es perseguia. Aprofitant la legalitat d'un butlletí informatiu de la Associació de Lliga Epi. de la M. de Montserrat, que estava mancada de vida, s'arribà a un acord amb C. de Base perquè aquest butlletí servís d'organ de comunicació i expansió a les mateixes.

El butlletí i el reforçament de l'equip de visitadors eren una nova esperança de revitalitzar tot el moviment de C. de Base, que semblava entrar en una fase "de sobreviure". L'anàlisi emprada d'aquest moviment esperem que ens aportï dades per entendre tota la trajectòria fins a aquest moment.

Durant el any 1974-75 , han continuat les reunions mensuals, aixis com les jornades de començament de mes, però limito el meu estudi a la jornada (VI) del 14 de juny de 1974.

Després d'aquesta semblança històrica de les C. de Base agrupades per la "Comissió de Serveis" anirem a tocar aspectes més concrets que ajudin a l'anàlisis empíric.

Reunions Mensuals

Els últims dilluns de cada mes, hi havia convocat la reunió mensual de representants de comunitat. Va semblar que era el mitja mes eficaç i normal de porta a porta la coordinació de les comunitats, trencar l'aïllament i també el mitja mes apte perquè noves comunitats sapiguessin " on anar" per connectar amb la Comissió de Serveis.

Aquestes trobades no eren trobades de " Comunitats" - eren trobades de representants de comunitats; els enllaços entre la Comissió de Serveis i les diferents comunitats. A certes trobades , ja fos per la temàtica, o per algun fet rellevant , hi eren convidats el màxim nombre d'assistents.

Fins a l'actualitat les reunions mensuals han sigut constants. L'assistència a les mateixes ha sigut diversa. Fins l'any 1973 es va mantenir una tònica bastant equilibrada. De 15 a 20 comunitats sempre hi eren representades . A partir de 1973 l'assistència va acusar un descens molt notable. Reunions on hi eren representades màxim 4 comunitats.

En el context de l'anàlisi enpres trobarem segurament les pistes indicadures d'aquest descens de l'assistència, per altra part coincidir el descens amb el procés "desradicalitzador" de la C. de Serveis. No opino que aquesta hagi sigut la causa, només faix constància de la coincidència.

En una d'aquestes reunions - novembre del 1973- (cito textualment el resum d'aquesta reunió que feu la C. de Serveis a la convocàtoria per la reunió del desembre del mateix any) " hi hagué un curt debat sobre el " perquè" sovint els grups més radicals i que es marginen tant de l'estructura oficial que arriben a perdre-la de vista, acaben enfonsant-se. Aixó ens dugué a excloure amb la actitud vàlida la anomenada església paral·lela. No volem constituir les comunitats una altra església paral·lela a la existent, sino que, ens sentim implícits i solidaris de la mateixa església que T.I.35 CONSTITUEIX ".

Com a punt de referencia recordem que fou aquesta 1973 que va néixer C.P.S.

Aquestes reunions mensuals, estaren celebrades d'una manera informal per uns eixos que li donaren dinàmica:

- 1) Informació general.
- 2) Presentació d'una Comunitat
- 3) Actualitat
- 4) Informació " Serveis"
- 5) Temes doctrinals.

1 - L'informació general va des de presentació de serveis i llibres fins a informació de la pastoral popular a Catalunya. Tot-hom

podia aportar la seva novetat.

2 - Presentació d'una Comunitat Constitució en moltes reunions al nucli central de la mateixa. Algunes vegades fallava la comunitat que havia de presentar-se. Es uns dels aspectes més positius d'aquestes trobades mensuals: qui eren, quans eren, com va sorgir, que feien, situació actual etc... Durant l'any 1972 es varen presentar també dues comunitats no-catoliques.

3 Actualitat Junt amb la presentació de Comunitats, era l'espai que ocupava més estona en la reunió. Al meny durant el temps que aquesta era nutrida. De fet era la part més de cura a l'acció: (Assemblea Pastoral de Catalunya; nomenament del Bisbe Jubany, Congrés Eucarístic Valencià; affaire Xirinaoh.^{1a} pastoral del Bisbe Jubany). S'intentava posar a reflexió de l'assemblea, fets, actes, escrits... sobre els quals les Comunitats de Base volien fer sentir la seva veu. Era com una "mena de compromís" de les C. de Base.

4 - Informació Serveis Simplement informació dels diferents actes que organitzaven Univ. del Carrer, Festa per tots.. con també de la situació del servei de fitxer de les Com., documentació, col·lecció.. ajuda umbria.

5 - Temes doctrinals Durant tot l'any 1972, va semblar que era una necessitat per les Comunitats tenir una base de reflexió i decisió de cura anar retrobant "la nova manera de viure la Fé".

Aixó va ésser fruit d'un acord prèvi a la I jornada de Comunitats D'aquí que amb l'acord de tots, la C. de Serveis va iniciar un "Equip doctrinal" per eleborar el tema. Avans ja en anunciats els

temes elaborats.

" que es la Fé "

" que es el Xto.

A les reunions mensuals s'intentava pendre el pols de com anava a les diferents comunitats la reflexió del tema; dificultats, avanços, estilitat etc.

A partir del 1973 aquest servei deixó d'existir. (Es treballaren o intentaren treballar - Carta al Bisbe - Enquesta.)

Una cosa a senyalar d'aquestes reunions mensuals es que a les convocatories ja una " insistencia" ferge constant , ungint l'assistencia a la reunió mensual:

- " Es fa del tot necessaria la presencia permanent d'un membre de la vostra comunitat en les reunions mensuals"(Sept. 1971
- " Se us prega insistentament que volgueu enviar un delegat a la reunió mensual (Nov. 1971)
- " Us pregunem que no hi falteu" (Gener 1972)
- " hi ha un parell de punt molt importants a tractar, per el que us pregunem la vostra asistencia. (abril 1972)
- " Tenint en compte que es la 1a del any 72-73, us pregunem insistentment que envieu almenys un delegat. (Sept. 1972)
- " Us pregunem que no hi falteu (Nov. 1972)

Aixípodriem anar reseguint convocatories de reunios. La fidelitat a l'assistencia era dificil d'aconseguir. Aquest fet va esser mes constatat a partir de 1973 . Una porque les reunios van perdre "mordiente". Será porque la C. de Servis havia perdut el poder de convocatoria? Perché els grups trobaven altres grups millors?.

Jornades Anuals

Un dels llocs on realment es podia palpar més la vitalitat de les comunitats agrupades sota la C. de Serveis era sens dupte a les jornades massives que un o dos cops a l'any es celebraven al casal del Papa Joan de Parets.

A l'esquemàtica semblança històrica que em fet al començament ja em donat les dades que podem expressar aquesta vitalitat. Ho he acompanyat d'un gràfic.

Aquí intentaré donar una visió més ampla d'aquestes jornades tot senyalant el pal d'atracció del qual voltarà la dinàmica d'aquestes trobades. Val fer notar que el material aportat per les jornades entrarà de ple en el capital d'anàlisi empíric.

Abans el tractarem en la façeta novament descriptiva. L'esquema de l'ordre de les jornades, era pràcticament com a tots.

- 1) Ponències
- 2) Descans
- 3) Reunió per grups d'interès, segons els temes de les ponències.
- 4) Temps lliure, dinar, descans
- 5) Asambleu general
  - Exposició del varem per grups
  - Informacions i propostes.
- 6) Celebració eucarística per els que volien.
Aquesta en algunes jornades, es celebrava abans de dinar.

I jornada 1a - VI - 1971 (63)

Ponències

Conferència

- 1- Dinàmica de les C. de Base- Llois Xirinachs
- 2- Vida interna de les C. de Base - J. Roura
- 3- La controvèrsia dins l'Església - J. Dalmau
- 4- Projectió socio-política de la C. de Base

B) Treball per grups. Exposició del resum per grups.

1. Vida interna de l'Església. El contingut del treball i diàleg dels grups va quedar reduït a 5 punts:

- 1- Finalitat de les C. de B.
- 2- Factors que originen les C. de B.
- 3- Grups de vida comunitaria.
- 4- Elements de la C. de B.
- 5- Perills de la C. de B.

Els grups tractaren 3 problemes per cultura comuna:

- Funció i significat del líder i del sacerdot
- Celebració de l'Eucaristia
- Sentit de la Fé: valor i significat en el context historic-cultural d'avui

D'aquí va sortir la proposta de que per el curs vinent es centrés en un tema doctrinal d'interès.

2. Projectió socio-política de la Com. de Base. Es plantegen les següents qüestions:

- Compromís socio-polític del cristià
- Pas socio-polític de l'existència de les C. de B.

(63) Revista Correspondència- setembre 1971

- El conflicte existent de la comunitat.
- Pràctiques existents, institucions socio-polítiques existents.
- Estratègies socio-polítiques existents.

Veureu que el que l'apoliticisme de l'Església és un discurs polític i un engany. L'Església té presa una opció gens equívoca en relació amb els problemes socials, culturals, polítics, amb la qual les minoritats de base no hi estan gens d'acord. Aquella opció política no es pot resoldre amb un altre discurs socio-polític. Cal veure la lluita pròpia.

3. La reorganització dins l'Església.

- Cal considerar la C. de B. com un ítem que reflecteix, col·labora i actua amb l'Església i el món.
- Disgust clar envers de totes aquelles estructures d'Església que ofeguen.
- Necessitat de contestar les estructures d'Església.
- Conseqüència de contestar, però caldrà tot i així una nova vida de la mateixa Comunitat de fé. per la seva de fé i normalitat de testimoni i per la seva difusió.
- Necessitat de crear una estructura de coordinació de presència i servei de les Com. de Base.
- Es va analitzar la notícia de que la Conf. Ecl. Esp. es preocupava de les C. de Base, i sembla que caldrà accionar-les.

II Jornada - 1 - VI - 1972 (64)

a) Prencipis.

- 1- El problema dels segrements en les Comunitats de base.
- 2- Reflexió sobre l'actuació de la Comissió de Serveis i dels re-

- representants de cada grup.

B) Assamblea- resum del treball per grup. Es va celebrar una de
finició de sacrament com a trobament personal i comunitari amb Déu
en el qual es realitza el misteri pasqual, nucli del missatge cristià.

Els grups van aportar fonamentalment tres respostes:

- 1) no calen signes concrets. El trobament amb Déu es realitza
en la mesura que comprometem tota la nostra vida quotidiana en
una resposta visible a la fe que ens compromet.
- 2) Per a d'altres, el trobament amb Déu es realitza a través d'uns
signes concrets mitjançant els quals volen fer presents realit-
tats que estan més enllà de la percepció immediata.
- 3) mentre no realitsem i encarem en la nostra vida pràctica el
cristianisme, no hi ha res a significar en els sacraments.

Es va fer el resum també de la reflexió feta per grups sobre el
paper de la C. de Serveis i els serveis que donava.

Es va elaborar: 1) un document adreçat als bisbes sobre el C.
Euxiliar de València.

- 2) Comunicat a la C. Epis. Espa., per el prelat del P. Vergara,
rector del Barri Acitzin, d'Eibar per un delictes de "recu-
tament de fons amb fi no-autoritzat".
- 3) Document adreçat al President de la Repu. Francesa, demanant
la supressió de les mesures preses contra dos conjos de Guizé
(Catalunya Francesa).
- 4) Una jove comunitat, publica una revista "AHORA"

(64) Correspondència- Nov.-Dec. 1972

III Jornada 1 - XI - 1972. (65)

Aquesta jornada va trencar " l'esquema establert " en les dues anteriors, i aixó no intencionadament.

L'ordre pensat era:

A) Ponències:

- 1/ Els sagraments en la Comunitat cristiana
  - 2/ Treball-resum per grups
- Assemblea general.

Pocs dies abans de la jornada aparegué per Barcelona " un nou cristià amb una particularíssima vivència de la Fé ". S'el va convidar a la jornada de Comunitats a fi de que aportes una comunicació " amb càrrega de profunditat a fi de posar en moviment les mateixes bases del comportament del cristià "

L'impacte que produir la comunicació d'aquest cristià fou inesperat. Aixó provocar una reacció tal als assistents que decidiren alterar totalment l'ordre de la jornada. De moment continuar, si quedava temps ja es faria l'estudi programat sobre els sagraments. Val a dir que hi hagué també les seves tensions; sobre tota per part dels cristians que tenen situada la seva fe en l'ideologia marxista i també per part dels que volien seguir l'ordre de la jornada.

A la tarda tingué lloc l'exposició-ponència:

"Els sagraments en la C. Cristiana (CEL)"

S'establí un col.loqui que no durà molt; l'ordre ja estava trencat.
(65) Correspondència Març- Abril 1973

Es clausurà la jornada amb la deguda informació de la C. de Serveis.

IV Jornada 31- V - 1973.

Aquestes jornades, varen tenir una "preparació". La conferència Episcopal Catalana havia publicat un document "Pluralisme en la Comunió Eclesial". Les comunitats havien llegit i reflexionat, i varen dedicar aquesta jornada a posar en camí les reflexions fetes.

La jornada es conclou, tot i que la C. de Serveis es comprometia a tenir elaborada per la propera tardor la carta que C. de S. dirigiria a l'Episc. Català.

V Jornada 1 - XI - 1973 (66)

1) Ponències:

- La vida privada. preocupacions d'ordre moral que brillen en l'església postconcili. (abort, celibat, divorci.....)
- Les complicitats de l'Església oficial amb els organismes de Poder polític-econòmic.
- Diversos intents de formulació i presentació de la identitat cristiana en el nostre temps

2) Assum reunió per grups.

Identitat cristiana

- cal distingir Fé - Ideologia
- l'ideologia en un cert moment històric pot donar canvis i explicitar la Fé; però en altres la pot

(66) Correspondència Abril 1974

- bloquejar.
- . L'ideologia es necessita en la vida.
- . La Fé tant o mes necessaria que l'ideologia.
- . Els continguts de Fé tenen relació directa amb els sacerits, pero desborden els limits estrets, en que l'ha encerclada la teologia i la praxis de L'Esglesia Ofi. Juan.
- . Necessitat de viure la Fé en grup.
- . L'estructura oficial de L'Esglesia no encarna ni expressa l'Esperit de Jesús de Nazaret en el nostre temps.

Esglesia- Podus Politics:

- . L'Esglesia no ha d'estar lligada a cap mena de sistema politic.
- . Tres postures a adoptar en front la jerar..
  - . Dialog al mateix nivell
  - . Trencar totalment
  - . Denunciar a partir d'un compromís.

Vida Privada

- . La Fé no consagra sempre un sistema fixe de moral, sino que obliga sempre a jugar net.

Al cloure l'assemblea es reparteix el manifest de les Com. de Base, adreçat als Bisbes de Catalunya i es fan equips per anar a visitar als nateixos.

Tota la tematica d'aquestes jornades anava enfocada de cara a la trobada Internacional de Lió que tindria lloc aquest nateix mes de

novembre i a la que assistirien un bon nombre de membres de la comunitat.

VI Jornada 13 - VI - 1974

- 1) Tema - en aquesta diocesana sobre "Aspectes positius i negatius i negatius de la Fé dels diocesans i les seves manifestacions externes".

- Després de centrar el tema, es comença l'enquesta per grups.

- 2) Assamblea general:

Es comença a terme d'una vegada el llançament del bullati.

A través d'aquestes jornades es pot seguir amb constant fidelitat el camí seguit per aquestes comunitats. Hi ha uns temps ben marcats:

-1/ Un primer moment de contacte, de coneixement mutu i principalment un esforç "per definir-se". Després la nova identitat. Recercar les seves "notas distintives".

-2/ Podrien dir-se una segona etapa de "classificació de conceptes". Reformulació de la Fé i de la seva praxis. Quins són els signes valuts de la Fé.

-3/ Un altre moment de "situació".-on es troben per referencia a l'Església- institucional, i per referencia al present historic que vivien. R. formant. Una opció presa.

-4/ Moment de l'acció. Presencia activa ten lloc de l'Església com fora d'ella.

Proclamació pública de la seva identitat amb signes característics.

-5/ etapa de "supervivencia" -consolidització- intent de tro-

-bar"lles reconegut" dins l'institució-via el Comitè- i la "postor de convocatòria".

Se usament que un anàlisi nos donaria molt més alçada definitiva de tots aquests anys de vida de les C. de Llob, si no ho crec que quedi clara la "línea catalana".

Acabarem aquesta semblança històrica de les Comunitats de Llob fent una recerca de un quants- creixen els dos importants- documents que durant aquests anys han fet publicats. Aquests documents són: el sigut molt més coneguts que altres i són els documents de l'Arxip, de protesta, o de comunicacions que s'han fet publicats. Moltes vegades aquest document anaven signats per altres títols de Comunitats no agrupades sota la C. de Serveis i també per altres tipus d'organitzacions. Així pasaria quan en front un fet si solidificat: altres o quan es troba necessari donar més força a la defensa i".

Així hi ha els documents, menys importants, d'alguns interns de les comunitats, o els de títols doctrinals; que han servit de reflexió. En aquest llibre es necessari fer un llibre de llibre de documents que es crec que no serà prou de C. de Llob, si no dels altres que es crec que es crec que són ells.

- València
- Xirivella
- Llob
- Llob

Tot i així, els títols:

- "Comunitats de Llob de la Iglesia de Llob"
- "Llob de la Iglesia de Llob de Llob"

- [illegible]

As subject 11, subject-a document, was "considered" in the film, a
 subject was not in the film.

En la "América Latina" protestan "contra el imperialismo":

- "Lletres de Cristians a l'Alcalde de Barcelona del 14 de setembre".
- "Carta escrita a l'Alcalde de València del 14 de setembre (quedó no llibat)
- "Nota informativa de la Generalitat de Catalunya. (partida de llogar)
- "Carta de un grup de cristians a la Generalitat Episcopal de Catalunya" (ella és el sub-orig.)
- "Carta escrita a la Generalitat Episcopal de Catalunya" (150 lletres Xirinachs)
- "Carta escrita sobre el casament d'una senyora de la Generalitat de Catalunya"
- "19 Círculos en Carta de Guerra"
- "Lletres de los Cristians" - carta escrita de los Cristians representados a la Generalitat de Catalunya a la Generalitat de Catalunya.

- " Carta a l'Episcopat- Comp. Luxa. - València.

- " Carta al President de la Rep. Francesa".

Aquests documents es purament una contra-política de denúncia en general, calen a una solidaritat amb altres, varen al·lucinar els seus documents de denúncia i també informatius d'unes situacions o d'uns fets.

A l'acabar aquesta segona part, en la que he intentat presentar els elements descriptius necessaris per l'analista o periodista (/32 part) de les Con. de B no hi ha una conclusió que es resumeix en tots els punts i en tots els fets d'aquests països -l'absència dels intel·lectuals- teòlegs- en tota aquesta reserca de nous camins. En alguns notes esporàdics en els que s'els hi ha denunciat "una col·laboració", hi són presents. Però així com a nivell de l'obra hi han hagut intencions i sensenys brillants, existeix o fracassa de trobar una nova praxi de la Fé, no han sigut així a nivell de " Teologia" (1) L'aliment d'aquesta novietat de base, ha sigut la " gran apostasia " de " Teologia americana" (Mort de Déu, secularització, Teologia de la desobediència...)

Pot ésser aquesta una de les causes del per què existís una novietat contestatòria de Déu?

Segurament n'hi han moltes d'altres, però també és possible que una sigui aquesta.

(1) sembla que s'han quedat " dins l'ortodòxia". De fet han continuat dins els mateixos esquemes filosòfics.

BIBLIOGRAFIA

1.- Le Vatican et la Catalogne.

Edicions Estances de Paris - 2ª edc. 1971.

2.- L'Església a la Catalunya Contemporània (Col·loqui).

Questions de Vida Xtne.

Publicacions Ab. de Mont. 1975

3.- Cristians per el Socialismo- Fierro Mate.

Editorial Verbo Diuño-Estella (Navarra) 1975.

4.- La curia puparante de A.C.- Jacó M. Díez.

Ed. Nova Terra - Barce 1967

5.- Un va l'A.C. ? Josep. Mª Totasaus.

Ed. I.C.E.S. . - Barce 1967

6.-Correspondència

Revista de Diàleg sacerdotal

Full eclesial- Ambients Obres.

- Anys del 1961 al 1974

7.- Quaderns de Pastoral

Revista C.E. Pastoral.

Anys. 1970-1974

8.- Arxiu- Servei de Documentació de C. de B.

- 9.- Josep Mª Castells- Memories de la Joc. a Catalunya.
ed. M. Terra- Barne 1979
- 10.- Jose Manuel Córdoba
Notas para una posible historia de la A.C. española
- Pastoral Misionera. p.p. 99-94 Madrid 1969
- 11.- Breve síntesis histórica de la A.C.I.
P. Misionera- Madrid 1972
- 12.- Manifiestos :
Boletins:
Proclamos:
Dossiers:
Convocatorias:
etc. aparecidos clandestinament i anonimament des de 1966 fins
1974
- 13.- Questions de vida Cristiana⁹ 42
Pble. Abadia de Montserrat- 1969
- 14.- Aproximació a l'història religiosa de la Catalunya contemporània
Montserrat 1973.

TERCERA PART

ANÁLISIS EMPÍRICA

Orec suficients els elements teòrics i descriptius aportats en els capítols anteriors, a fi de que aquesta darrera part, d'anàlisi empíric, pugui ésser ben situada tan a nivell conceptual com a nivell de realitat.

Les possibilitats d'hipòtesi que un estudi de Comu. de Base de Barcelona presenta, es de una varietat important. D'aquí que pot ésser que molts trobin a faltar l'exposició i anàlisi des "del seu punt de vista". Haig de dir que en absolut pretenc un planteig i anàlisi de totes les possibilitats que un fenomen com aquest, presenta.

En l'introducció ja advertia els límits que m'imposava tan d'espai com de temps, i també els límits de "l'objecte de l'estudi". De la mateixa manera ara vull aclarir, avans de comensar aquesta tercera part, que em limitare a unes facetes molt concretes en l'anàlisi empíric d'aquest fenomen:

- 1-anàlisi d'unes dades sociogràfiques, iniciadores de "l'ésser" de l'univers estudiat
- 2-el rol "contestatari" que han jugat aquestes comunitats de Base de Barcelona, en uns moments de canvi en l'institució eclesial.

El mètode per obtenir les dades necessàries per aquest anàlisi empíric ha sigut, a més de la metodologia ja exposada, la realització d'una enquesta durant el curs 1973-74 a 45 comunitats de base de Barcelona agrupades dins la comissió de Serveis. Algunes de les enquestes—6 en total—no han sigut contestades ja que les comunitats s'han negat; altres 4, degut a que les comunitats ja havien plega; finalment, de 9 comunitats no se en

absolut el motiu del seu silenci. En resum:

26 encuestes contestades

6 no vades a contestar

4 desaparescudes

9 ignoro els motius

TOTAL 45

Crec que son suficientment valides les dades aportades ja que la quasi totalitat de las comunitats que han contestat son les que han seguit la trajectoria del moviment des del seu inici. Son exponent de lo que es la realitat; crec a mes que podem parlar de "Comunitats de Base", encara que hem de tenir present que les dades concretes es refereixen a 26 de les comunitats encuestades.

En aquesta primera part m'ha semblat util les dades, agruparles en quatre apartats, evitant aixis per una part la dispersio i per altre una excesiva acumulacio expositiva de numeros i porcentatges. Les dades recollides seran agrupades:

I- Dades Generals de las Comunitats de Base

Naixement

Iniciador

Objectiu

II- Dades referents als membres de les C. de B.

Sexe

Origen

Procedencia

Professions

Estat

Estat

Residencia

Mobilitat

III- Dades referents a las "reunions" de las comunitats

Frecuencia

Lloc

Sacerdot-assistent

Objecte-tema de la reunió

IV- Algunes característiques de las C. de B.

Practica dominical

Celebració eucarística

Relació-lligam amb l'institució

Com veuen elles el seu futur

Federació de les comunitats

DADES GENERALS DE LAS COMUNITATS DE BASE

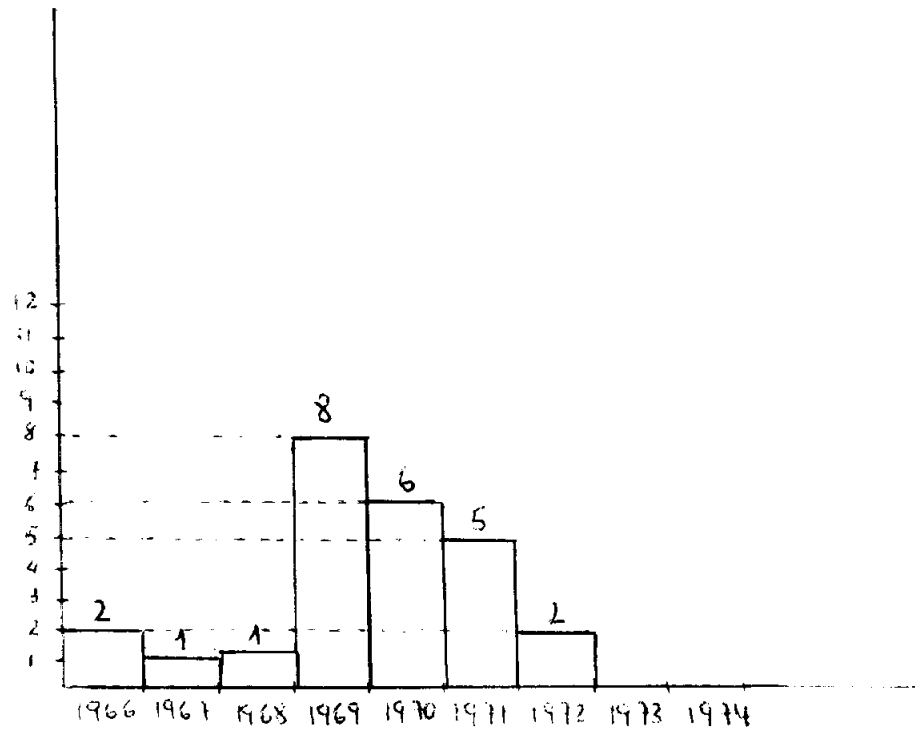
1- Naixement de las C. de B.: dins del cap. segon sembla que tota la situació ambiental es propicia al naixement d'aquest fenomen, pero crec que es important veure l'any en que les diferents comunitats van aparèixer.

Grafic nº 2

Sens dubte que a l'aparició de las comunitats de base va ajudar-hi el fet del Vaticà II; pero cal veure com, el grafic ho fa pales, de les comunitats enquestades unes apareixen en plena efervescència conciliar, pero l'esclat d'ort de les mateixes té lloc a partir de l'any 1969. Sobreposant aquest grafic a un altre que ens mostres l'escala de conflictes del 1966 al 1974, veuríem com hi ha una correspondència entre els nivells més alts de conflictes i la aparició numerosa de comunitats. Un repàs del cap. II d'aquest treball ens ho fa veure.

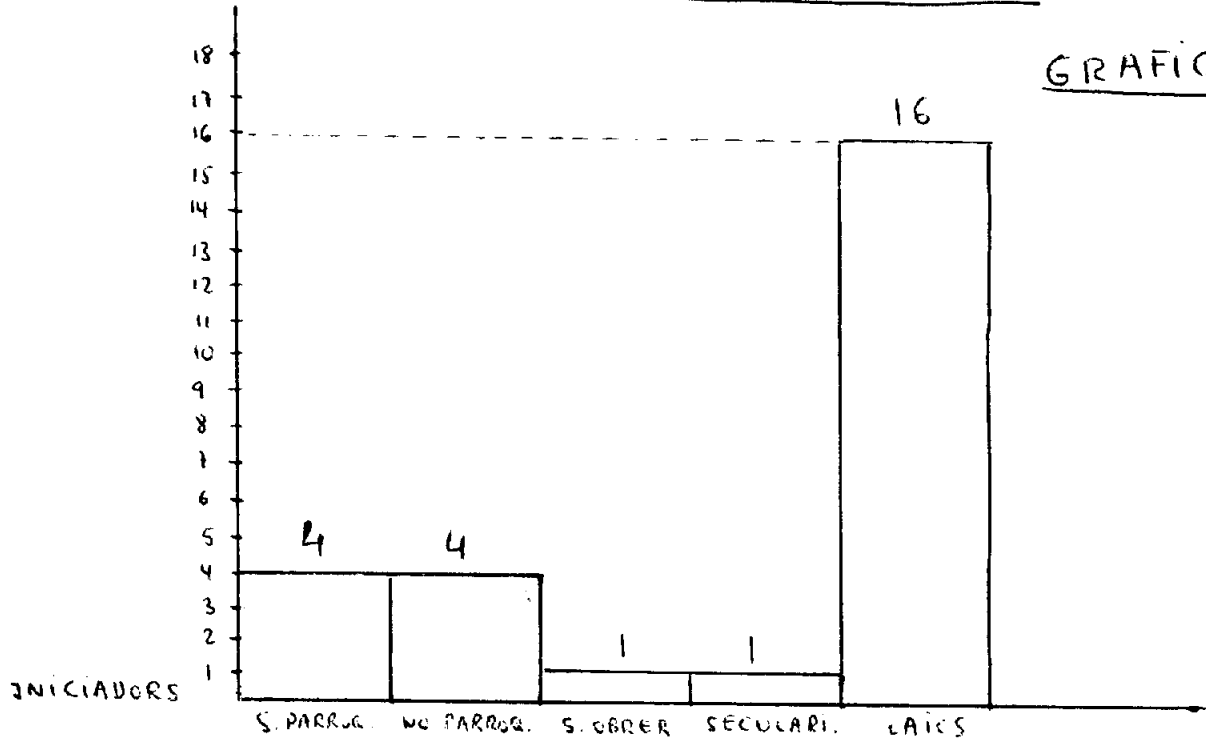
Nota curiosa també que a partir del 1972 no apareix cap nova comunitat. Correspon a l'any que, per una part la vinguda del nou arquebisbe català, conciliar i amb una aureola de demòcrata. Per altra part, el can-

Any de naixement de les C. B. : GRAFIC. N° 2

Iniciadors de les C. de B.

GRAFIC n° 3

ament ha portat a la desercio i moltes persones es repleuen en petits grups.

En els anys que van del 1969 al 1972-4 anys- apareixen el 80% de les comunitats agrupades a la Comissió de serveis. Aquesta comissió va neixer l'any 1970, després de l'esclat fort de comunitats. Els líders, almenys, gaudien d'un fort poder de convocatòria, tenien "carisma", no es estrany que tot un sector de comunitats els seguisin.

2- Iniciadors de las comunitats: La necessitat de "comunitat" es un nequit molt acusat i necessari en las nostres societats, pero aquest nequit no sempre cristaliza en una realitat. Es necessari que algú en prengui l'iniciativa, precisament es això lo que volem saber de las comunitats, car creiem que es molt important.

Gràfic nº3

Mal com ens mostre el gràfic la majoria d'iniciadors de les C. de B. son de "la base" de l'institucio, son laics, son del poble. Exactament 16 de les 26 comunitats enquestades -que representen el 61,53% del total- son fruit de l'iniciativa d'uns laics. Tenim presents les circumstancies imperants en el moment del naixement d'aquestes comunitats s'enton aquest moviment a partir de la base. Segurament aquí son aplicables les caracteristiques que en el cap. primer donavem al parlar de "església-secta-comunitats de base".

Tot això sembla indicar que de naixement aquestes comunitats "no son un moviment clerical capaç de derivar cap una petita esglesiola" al menys les 16 laicals. No vull dir amb això que escapin a aquest perill; en el desenvolupament d'aquestes comunitats poden influir-hi molts d'altres factors capaçs de canviar la fesomia de les mateixes.

En aquesta iniciativa de formar comunitats, nomes un 38% de les mateixes -10 exactament- son d'origen clerical. Si n'exceuem dues, totes les demes comunitats d'origen clerical son a partir de l'any 1970, men-

tres que les d'origen laical, la majoria d'elles (10 del total de 15) son anteriors a l'any 1970. Aquesta influència clerical s'accentua a partir del 1970, quan la lluita intra-eclesial sembla trobar-se en un carreró sense sortida i el desaním general fa que els ecclèsiàstics lluitadors, però creuats, veïen possibilitats de "fer de capella" a l'estil que ells creuen, iniciant o introduint-se dins aquest grup de laics marginats de l'institució.

D'aquestes 10 comunitats d'origen clerical, dues sembla que neixin ja amb unes opcions força radicalitzades; la que té l'iniciativa d'un sacerdot obrer i encara molt més la que origina un sacerdot secularitzat; una comunitat que vol néixer i créixer en el context d'un sacerdot secularitzat és indicador d'una ruptura a bastants -quasi tots- els nivells de l'estructura.

3-Objectiu de las comunitats: Busquem aquí el motiu principal que va agrupar a unes persones; la resposta concreta a "perquè" van creure oportu i necessari "fer comunitat". Aquestes han sigut las respostes:

25 comunitats posen com a primer objectiu "VIURE JA" "A" "AJUDAR-SE"
 1 comunitat " " 2 " "AJUDAR-SE"

A segon terme sorten altres motivacions, com per exemple:

6 comunitats ..... ajudar-se
 1 comunitat ..... serveis comuns
 1 comunitat ..... vida en comú

Tambe, pero no amb tanta importancia diuen:

6 comunitats ..... "el compromís socio-polític"

Sembla clar que la preocupació forta de les persones al formar comunitat "es trobar un lloc, un marc, un espai, uns altres, amb els quals fos possible la realitat personal de la Fe. Es pot afirmar que el marc institucional era la mort de la seva Fe?. Aquesta preocupació de viure la Fe es la que ha portat a la marginació de l'institució. Els altres objectius queden a segon terme. La vida en comú es un objectiu molt poc expressat

(només una de les comunitats, molt radicalitzada per cert). Per les respostes donades s'intuïeix més una preocupació a nivell personal, de trobar la dinàmica que possi en l'funcionament una realitat vital -la Te- i les seves exigències de compromís evangèlic.

"Faire la Te", en els moments concrets d'aparició de les comunitats, sembla incloure necessàriament l'incidència d'aquesta Te en el moment històric en que es viu. La necessitat de trobar forma de l'expressió de la realització d'aquesta Te ens fa donar a entendre que els objectius de la teologia ens venen per uns altres camins.

II-DADES REFERENTS ALS MEMBRES DE LES COMUNITATS

Qui són els membres de les comunitats: aquest apartat respon a l'intent de concretitzar els elements que componen aquestes comunitats: sexe, origen, edat, estat,....

1- Sexe:

Homes	182	.....	45'27
Dones	212	.....	52'73
No consta ...	8		1'99
	402		100

Les 26 comunitats que componen l'univers del nostre estudi, sumen 402 persones en total. Si es fes suposar una distribució proporcional entre les 26 comunitats, resultarien grups de 15 membres cada una; nombre que sembla molt apte perquè les relacions personals recíproques poguin portar-se a terme d'una manera òptima. (Per aquesta qüestió de psicologia-social remeto al llibre de l'Antoni Lirabet, Petits grups eclesials o comunitats de base - ed. Portic, Palma 1971). La distribució avans esmentada seria fent un repartiment proporcional, però també s'ha fet una distribució real dels membres, tal com estan distribuïts en les diferents comunitats, segueix la mateixa tònica. Així tenim que:

Comunitats amb menys de 10 membres.....	8
(la més petita es de 7 persones)	
Comunitats entre 10 i 19 persones.....	14

Comunitats entre 20 i 29 persones.....	3
" " 30 i 39 "	 1
" " 40 i mes	 1

(Una comunitat no indica el numero dels seus membres, i aïna semblat millor no fer cap deducció lògica).

L'estructura sexual, dona un lleuger percentatge a favor del sexe femení. És curiós com en aquest punt dona una escala molt semblant a les de la "practica religiosa en les parroquies".

2- Origen : Podem afirmar que l'ètnic dona una manera de ésser a les persones; no per la pura "geografia" (que també conta) sinó per tot una colla de valors, culturals, lingüístics, econòmics ..... que com a raca com a poble s'han anat acumulant i conservant a través dels segles. D'aquí que crec important aquesta dada per conèixer millor la fisonomia de les comunitats.

Aquestes tindran una fisonomia o una altra segons les persones que les formin. En les comunitats que ens ocupen, té una relevància especial aquesta dada, donat que es tracta de comunitats ubicades a Barcelona-Catalunya; poble amb una personalitat pròpia i ben definida que la diferencia essencialment de la resta de pobles de l'avui estat espanyol, encara que les massives immigracions, fruit en molta part d'una determinada política, han desafiurat en part, tot i contant amb els petits intents fets a fi d'integrar-les (intents sempre obstaculitzats per el voler establert).

L'origen dels membres de les comunitats queda expressat en el gràfic nº 4.

La majoria dels membres de les comunitats són catalans: 33% d'un total de 402. 33'34% del total. El 16'16 restant d'espanyols, encara que no tenim dades que ens donuin els anys de residència a Catalunya, em de creure que són persones integrades al país. La confirmació d'aquesta

afirmació pot venir donada per uns fets concrets; en les assemblees generals de comunitats de base sempre ha si ut normal i quasi-exclusiva la parla catalana, i mai ningú ha demanat "una traducció"; també els documents, manifestos, notes, convocatories de comunitats, sempre han si ut fets en català solament. Un exponent d'aquesta catalanitat es la representació que "comunitats de base" te a la coneguda Assemblea de Catalunya". Seria realment interessant poder comparar aquesta dada de l'origen dels membres amb els altre moviments de base. El fet de que cada grup d'aquestes es fos sensibilitzat a unes problemàtiques que altres, que son fos presents a unes situacions sociò-polítiques que altres, respon en part a aquesta "etnia" dels seus membres. (No dic en absolut que aquesta sigui l'única o la mes important de les causes, com pot esser una ideologia, uns líders .. et.. poden influir-hi en molta part; pero continue afirmar la incidència de aquesta dada, l'etnia).

en l'introducció i també en el sebon capítol em dit com hi han hagut intents de contacte entre diferents moviments de base, i com la Comissió de Serveis intentava esser l'aglutinador, coordinador dels mateixos; apunto la possibilitat de que aquesta nota de catalinitat hagi sigut una mica definitoria de les C. de B. i a la vegada "divisoria" dels altres moviments (recordo lo que avans he dit l'únic moviment de base "cristià", si es vol confessional, representat a l'Assemblea de Catalunya, son les C. de B. agrupades en la Comissió de Serveis).

3- Procedencia: per "procedencia" entenc "el lloc d'on s'ha despenjat" les persones que avui formen comunitats. A quin lloc estaven apuntades" avans d'agrupar-se.

El resultat de l'enquesta es el següent:

	1- parroquia	136 persones	34'32%
A	2- Movi. espec. d'A.C.....	62 "	15'42%
	3- equips de matrimoni	35 "	8'70%
	4- cursos cristiantat	2 "	0'49%
B	5- escoltisme	61 "	15'17%

B	6- altres moviments apostolics	6	persones	1'99%
C	7- moviments no-religiosos	34	"	8'45%
D	8- altres	62	"	15'42%
TOTAL		402		100%

Especificats un per un els llocs de procedencia, la parroquia es el lloc d'on han sortit mes membres de les C. de B. En el medi urbà-industrial es on mes fortament s'acusa la crisis de l'institucio eclesiastica; la parroquia encara respon a una visio "residencial" com en el medi rural, si a mes d'aixo existeix a nivell d'institucio una situacio fortament conflictiva (com es el moment de l'aparicio de les comunitats de base- es normal aquesta desercio dels "parroquians").

Si els llocs de procedencia els agrupem en 4 els nuclis A-B-C-D tenim el següent quadre:

A	..... parroquia	138	persones	34'32%
B	..... Movi. reli.....	168	"	41'54%
C	..... Movi. no-reli....	34	"	8'45%
D	..... Altres	62	"	15'42%

Encara que lleugerament, la situacio varia; ja no es la parroquia la font d'on han sortit la majoria de membres de les comunitats, sino els diferents moviments, fondats, o com a minim recolitzats per la institucio eclesiastica, i que ella mateixa "ha estat entrant en crisis".

Dins els moviments religiosos dos sobresurten en molt; els Moviments especialitzats d'A.C. amb un 15'42%, i l'Escoltisme amb un 15'17%. Dels Movi. Espe. d'A.C. ja n'hem parlat extensament en el cap. II; on quan a l'Escoltisme val a dir que per el elements sortits d'aquest moviment, un dels llocs aptes per trobar la continuacio de la dinamica de la seva vida creient, eren les C. de B. També l'estil de la vida de grup i la catalinitat han de comptar a l'hora de parlar de l'Escoltisme.

El moviment que nos -podriem dir gens- ha aportat a Comunitats es el de Cursets de cristianitat. Son dos estils molt diferents.

Referent a l'aportació que denominem "Altres", ja que son sense especificar -i que representen un 15'42% - val a dir que hi ha un fort contingent d'alumnes de "pre-universitari" (C.O.U.), que influenciats per un professor o bé per el sacerdot de l'institut s'han agrupat en petites comunitats.

4- Professions -estament social

Si avans hem dit que l'etnia podia ajudar a comprendre les característiques de les C. de B. agrupades en la Comissió de Serveis, la professió, l'estament social, crec també que es una de les dades que defineixen força les característiques d'un grup. Sense demostrar res, crec també que a Catalunya pot tenir força relació "l'etnia i la professió". Els resultats obtinguts son els següents especificats per ordre d'importància:

1- administratius.....	93.....	24'37%
2- professions lliberals i tècnics...	90.....	22'33%
3- estudiants.....	72.....	17'28%
4- dones de la llar.....	49.....	12'18%
5- obrers.....	34.....	8'45%
6- mestres.....	25.....	6'21%
7- venedors.....	13.....	3'23%
8- petits comerciants.....	6.....	1'49%
9- industrials.....	3.....	0'74%
10- agricultors.....	3.....	0'74%
11- artesans.....	1.....	0'24%
12- altres.....	8.....	1'99%
TOTAL	402	100%

Devant aquest quadre s'intueix una marcada tendència a unes comunitats de classe mitjana mes o menys acomodada. Es en aquesta classe on normalment podem situar el català resident a les ciutats. No pretenc establir cap determinació de "clases socials", ja que tampoc puc fixar uns

critèris normatius per falta de dades i per altre part tota la qüestió de classes socials es un dels terrenys més debatuts avui dia en la sociologia.

Pot ajudar a aclarir una mica aquest punt el gràfic nº on són ubicades geogràficament les C. de B. de Barcelona. Crec que l'urbanització de les nostres ciutats, ara per ara, es una determinant de les classes socials.

Per un intent de reagrupament de les diferents professions tenim el quadre següent:

1- Estament popular

Obrers..... 34.....3'43,

Pagessos..... 3 ..... 0'74,

Total 37 4'19,

2- Estament mitjà

Administratius.....98.....24'37,

Professions lliberals-tècnics.....90.....22'39,

Metres.....25.....6'21,

Venedors.....13.....3'23,

Petits comerciants..... 6.....1'49,

Artesans..... 1.....0'24,

Total 233 57'96,

3- Estament alt

Industrials.....3.....0'74,

4- Inactius

Estudiants.....72.....17'91,

Dones de la llar.....49.....12'18,

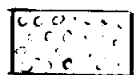
Total 121 30,09,

Sens pretendre que aquesta sigui una manera perfecte d'agrupar les professions m' a semblat que responia força a la realitat. En una societat com la nostra, on l'estament popular es el més nombros, es al

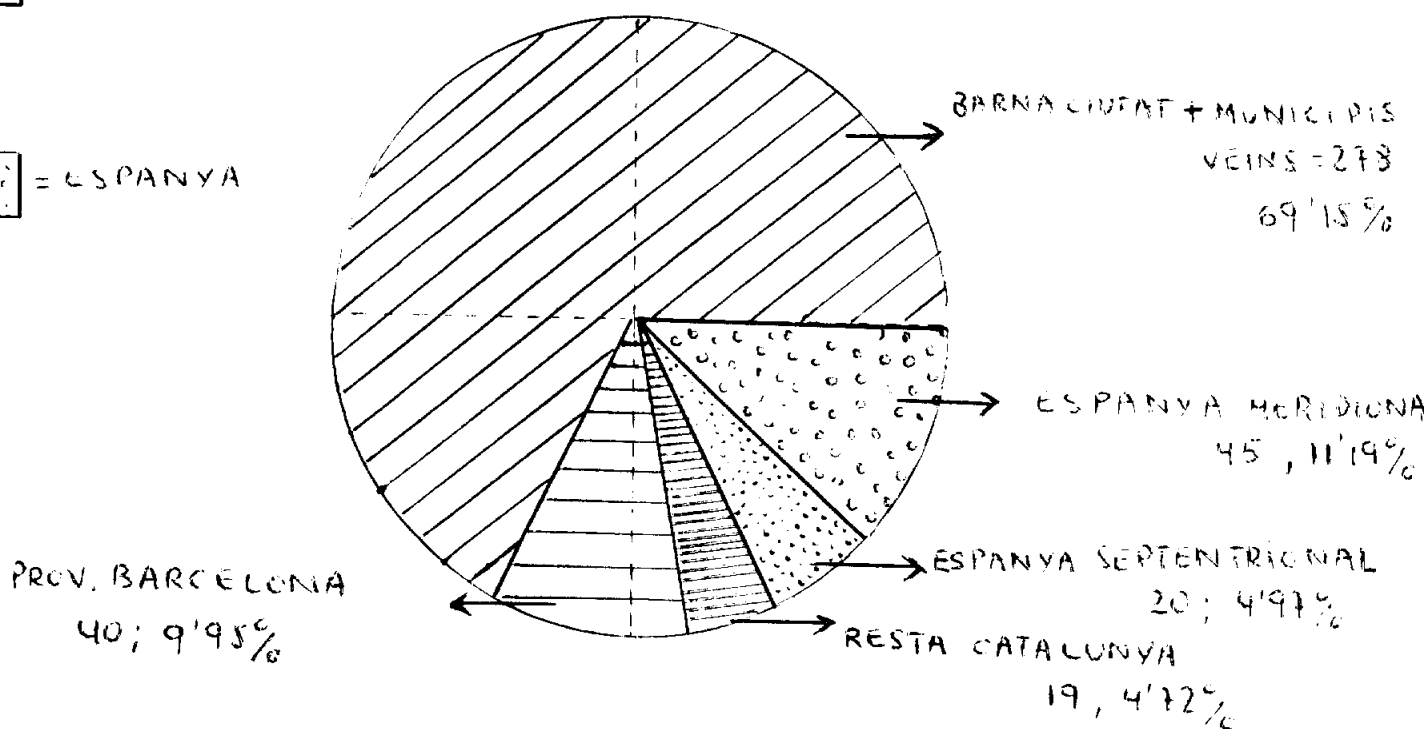
Origen dels membres de les C.B. GRAFIC n° 4

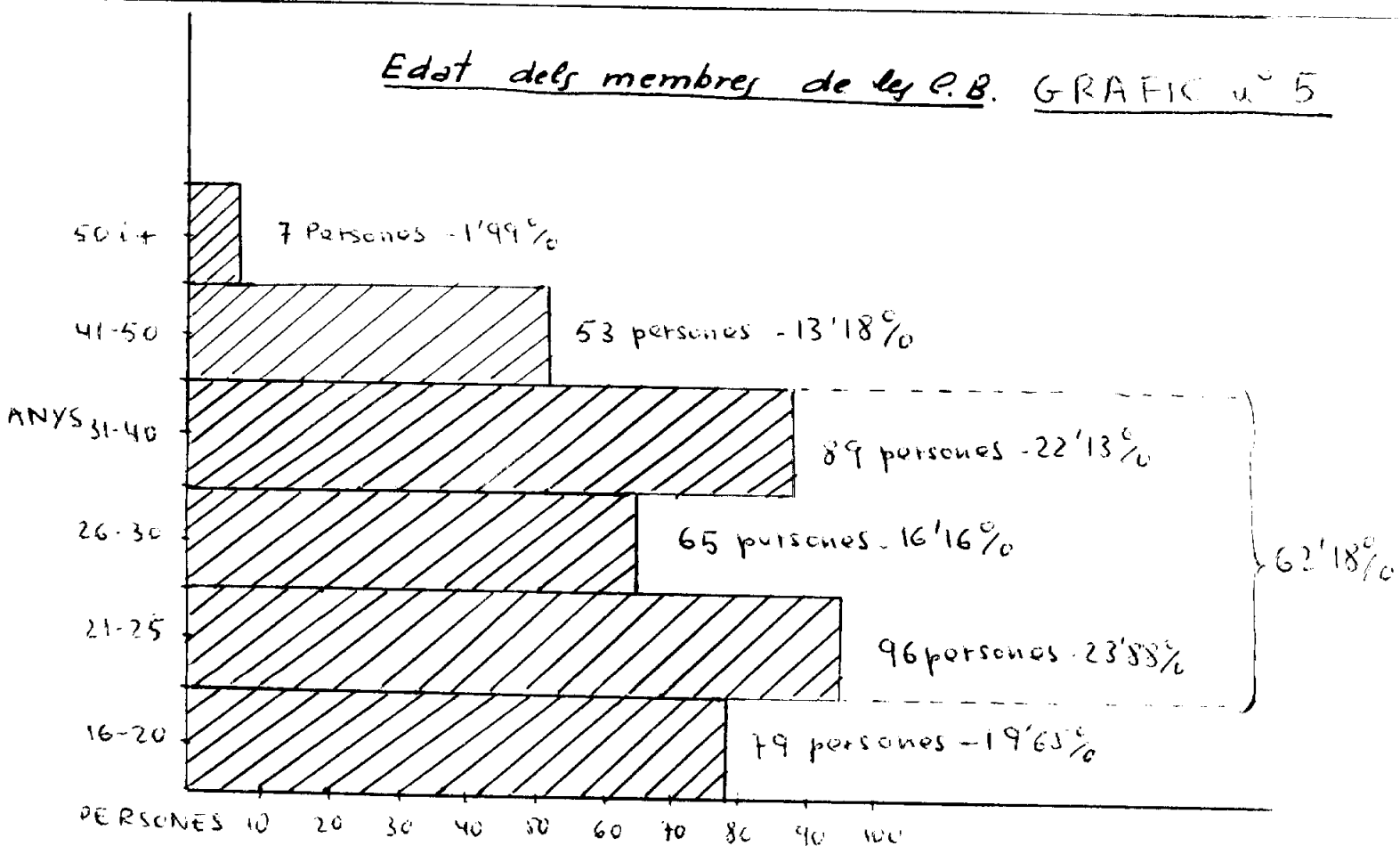
= CATALUNYA

= ESPANYA

Edat dels membres de les C.B. GRAFIC n° 5

menys representat en les C. de B. L'estament inactiu encara que no queda "ben definit", té un pes important dins comunitats, i cal notar que aquest pes li ve per part de l'element estudiantil.

5- Estat: L'estructura de les comunitats tenen en compte l'edat presenta el perfil del gràfic nº 5.

(S'ha de tenir en compte que no consta l'edat de 13 membres, que són el 3'01% que falta en els percentatges).

La composició per edats té el nucli més fort entre els 20 i 40 anys. Aquests 20 anys representen el 62'18% dels components. En tot i això s'acusa un descens en el grup compres entre els 26 i 30 anys. És un descens també acusat en els estudis que s'han fet sobre "la pràctica religiosa". En aquests estudis el descens s'atribueix a la problemàtica pròpia de l'edat; festeig, casament etc... i també a la poca formació rebuda per afrontar tota aquesta problemàtica. No se si és aquest el cas d'aquesta anomalia en lo referent a la composició de les comunitats per edats. Lo que sí val la pena tenir en compte, és que si en l'ordre de la pràctica religiosa es a partir dels 40 que es recupera fortament, a comunitats es a partir d'aquesta edat que s'acusa el descens; no un descens per abando, sino probablement perquè "a fer comunitats es comença abans dels 40 anys".

Per altra part crec que no es qüestió de comparar "comunitats i pràctica religiosa" solsament per el número d'adeptes que tenen i si són més vells o més joves: en lo que fa referència a l'edat es més coherent pensar que dels 20 anys als 40 anys es quan la persona va configurant la seva personalitat i la seva vida afrontant e intentant donar resposta a tots els problemes que aquesta li planteja. En el moment històric present i dins la perspectiva religiosa, les C. de B. tenen una incidència més real en aquesta perspectiva que no els ritus i preceptes de l'institució.

6- Estat: l'estat civil de les persones, i per lo tant dels components de les comunitats ve condicionat per l'edat. Així no és estrany que les dades obtingudes donguessin un 50% de solters; en el quadre anterior el percentatge nos eleva (en referència a l'edat) es el del grup de 20 a 25 anys (el 23'83% del total); si hi ajuntem els compresos entre 16 i 20 anys (el 19'65%) ens donen el percentatge quasi dels solters. 43'53%.

Les dades referents a l'estat de les persones ens donen el següent quadre:

1- solters.....	201.....	56%
2- casats	189	41'01% (tots religiosament)
3- aperellats.....	7	1'74%
4- separats.....	1	0'24%
5- viduus.....	4	0'99%

Dues coses remarcaria d'aquest quadre: en primer lloc que la quasi totalitat de parelles són casades "religiosament". Segons com es miri, això es lo més lloable i normal; però tenint en compte la crisi per la que passa l'institució matrimonial sembla que també seria normal trobar unes persones aperellades. La segona cosa a remarcar es precisament el nombre d'aperellats. Realment es poc, només representa el 1'74% del total, però crec que es significatiu. Ho nomen per lo que avans he anunciat de la crisi de l'institució matrimonial, sino també perquè es tracta d'un es persones a les que viure en una situació ilegal dins la nostra societat, a les que l'ús lliure de la sexualitat, en absolut els impideix "l'intent seriós de viure la Fe" dins les C. de B.

7- Residència

Tractant-se d'uns grups ciutadans, he escollit com a punt de referència per determinar la residència dels components de les C. de B., "el lloc de reunió". Els que viuen en el barri on es celebra la reunió i els que no hi viuen. Algunes comunitats són rotatives i les reunions

es celebre a les diferents llars de cada un dels membres, però aquestes son poques (dues?), les demes tenen sempre un lloc fixe de reunió. Per altre part en no tenir en compte que en una societat com la de Barcelona, industrializada, la residència es purament funcional. La vida de les persones te molts altres llocs on s'hi troben i viuen els problemes reals.

Amb tot es interesant el resultat que ens han donat aquestes dades.

1- Viuen en el mateix barri de la reunió.....203.....50'49'

2- Viuen en la resta de la ciutat.....199.....49'50'

La diferencia entre uns i altres es inapreciable. Per una part el lloc de reunió acostuma a esser sempre el mes adient a la majoria dels components de la comunitat, procurant que els desplaçaments siguin el mes curt possible.

Per altre part en no comptar amb les comunitats que han nascut ja amb un coneixement previ entre els membres, sino de tots si de la majoria; aquest coneixement i amistat pot esser deguda, entre altres motius a la pertinenca anterior, parroqui, treball.....o tambe per proximitat de residència.

La residència pot tenir importancia (en el nostre treball), al observar-les totes globalment, la distribucio que tenen en la ciutat.

3- Mobilitat

A comencament del curs 1973-74, s'arribà a conectar amb un nombre de comunitats força considerable: 70 comunitats; ara el curs de mes aflluencia de membres a les asambles. Semblava que l'esperanca del futur podia fonamentar-se en aquest creixement constant; pero això varen creure important, devant aquest nombre de persones interesades per comunitats, veure la mobilitat a l'interior de les mateixes, quants van esser els membres que durant l'any 1973-74 varen marxar de les comunitats i quants elements nous varen entrar-hi.

El resultat obtingut es d'un equilibre molt notable entre "entrades i sortides". Durant el curs 1973-74 varen entrar a comunitats 28 elements nous, que significa un augment d'un 6'96% amb respecte al total, les baixes varen esser de 22 elements, que representen un 5'49%.

L'increment creixent que semblava esser la tònica que seguien les comunitats, aquestes dades dones mes a entendre, sino una baixes, si un rellentir. Si els resultats d'aquestes dades els relacionem amb els que fan referencia als naixements de les comunitats, tot sembla indicar o be que l'univers capac d'esser sensibilitzat per aquets tipo de grups eclesials, ja ho estava, o be que "els lidere" -la Comissio de Serveis"- perdria poder de convocatoria.

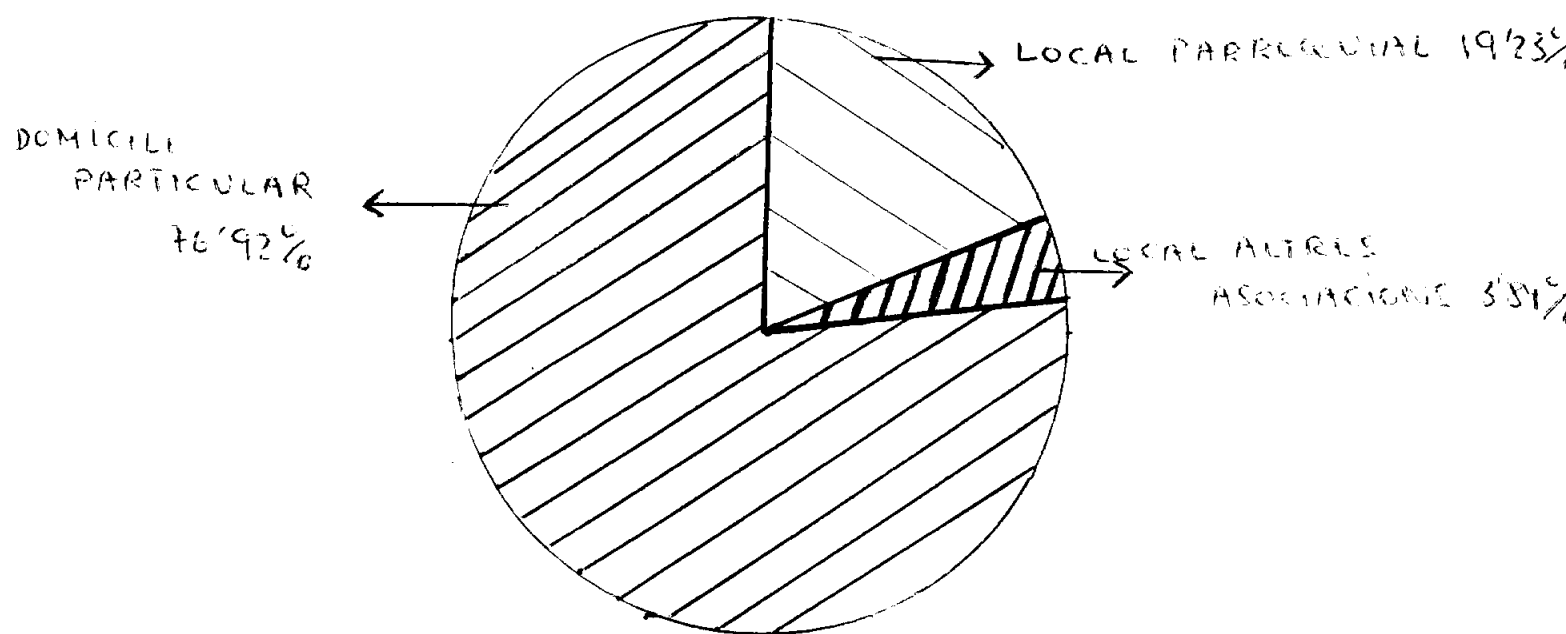
III DADES REFERENTES A LES REUNIONS DE LES COMUNITATS :

Les reunions es un dels elements importants en la vida de les C. de B., a la vegada que es un dels que els hi dona fesomia propia. No pretenc fer un estudi de la dinamica interna de les reunions de les comunitats; nomes trobar unes dades, que en semblen molt importants per el present estudi.

1- Frecuencia de les reunions:

1- setmanal.....	15 comu.	57'69%
2- quinsenal.....	9 "	34'61%
3- mensual.....	2 "	7'69%
TOTAL 26		100%

La majoria de comunitats es reuneix setmanalment; pot esser la necessitat de contactes, la vitalitat de la mateixa comunitat o tambe l'habitud de la missa dominical, que dins el marc de la petita comunitat es molt mes viscuda i mes personal, o tambe altres motius, que donen la trobada setmanal.

Lloc de reunió de les C. de B. GRAFIC nº 6

Sigui quina sigui, la pauta de la comunitat totes tenen una regularitat per les trobades, ja que l'estabilitat de la comunitat demana un mínim de ritme i programa, no es pot deixar la reunió per fets esporàdics.

2- Lloc de les reunions: El nivell de relació entre les comunitats de base i l'institució, es una de les coses que intentem veure en aquest treball; la present dada pot donar una pauta.

Els llocs habituals de les reunions de les comunitats de base son aquest:

1- local parroquial.....	5comunitats.....	19'23,
2- casa particular.....	20 "	.....75'92,
3- altres.....	1 "	..... 3'84,

Expresat gràficament dona l'imatge del gràfic nº 6

En gran majoria les comunitats busquen per les seves reunions "llocs laics". Els llocs habituals de les reunions dels cristians, son sempre, llocs sagrats, esglésies o locals annexes. El fet de reunir-se en un lloc "eclesial", parroquial, exigia estar en un mínim, d'acord amb tot una línia ideològica eclesial o al menys parroquial, o bé també estar connectat amb algun dels capellans institucionals.

El que les C. de B. busquessin el seu lloc de reunions, sembla indicar un "desconnectar-se", un "no estar de acord" amb tota una amb l'institució, les seves actituds i la seva manera de pensar.

El nou lloc de reunir-se es signe d'una nova manera de viure el cristianisme.

3- Sacerdot assistent:

Anteriorment quan parlàvem dels qui varen tenir l'iniciativa de fer comunitat, un percentatge molt elevat, 61'53, eren fruit de l'iniciativa d'uns laics; però això no vol dir que hagin prescindit del sacerdot, o bé que el sacerdot sortís de les seves comunitats;

quasi totes han buscat sacerdot; el sacerdot encara pesa quan es tracta de vida cristiana, principalment quan es tracta de la sacramentalització.

Els sacerdots que assisteixen a les reunions de les comunitats presenten aquesta prespectiva:

1- parroquial.....6.....	23'07%
2- religiosos.....2.....	7'69%
3- no-parroquial.....8.....	30'76%
4- obrer.....3.....	11'53%
5- secularitzat.....4.....	15'38%
6- sense sacerdot.....3.....	11'53%

Potser cal advertir, que parlo de sacerdots "que assisteixen a les reunions", no "que també formen comunitat". No tinc les dades suficients per aclarir aquest problema, però, l'impressió es que la majoria de sacerdots, exceptuant els secularitzats, no es senten "formant part de la comunitat", sino que aixís com avans "feien JOC, JEC...etc...ara fan comunitats.

De totes maneres la prespectiva que donen els sacerdots que assisteixen a comunitats es força interessant. Les dades obtingudes ens donen el següent quadre:

1- sacerdots dins l'institució.....8.....	30'76%
2- " marginats (mes menys).....15.....	57'69%
3- sense sacerdot.....3.....	11'53%

Aquestes dades tenen relació amb les anteriors quan parlaven del "lloc de reunió" de les comunitats. Els llocs parroquials corresponen a comunitats amb sacerdots de "dins l'institució"; com també els llocs "no-ecclesials" corresponen a les comunitats que tenen sacerdot mes o menys marginat de l'institució, junt amb les que no tenen sacerdot.

A mes existeix també una relació directa amb aquestes dades amb les

que ens donen la procedència dels membres de les comunitats. Les 3 comunitats que aquí corresponen a sacerdots institucionals, són les que agrupen la quasi totalitat de membres provinents de les parroquies, per contrapartida la resta de comunitats que tenen sacerdots més o menys marginals correspon a les que agrupen als membres provinents de "horizontals".

He volgut fer notar aquesta relació, ja que en darrer capítol al parlar de la "contestació" de les comunitats serà necessari tenir-la present. Amb totes les dades recollides fins ara, s'endevina ja una "gran heterogenitat" dins les comunitats agrupades en la Comissió de Serveis.

Una dada significativa són les comunitats que no tenen sacerdot. Aquestes són les que busquen un a si nou; reunir-se els cristians sense un president constituït per l'institució. Es tracta de comunitats que no en tenen perquè no volen, no perquè no en trobin.

4- Objecte -fi- de les reunions

Sembla que el fi de les reunions hauria de coincidir amb l'objecte de les comunitats; almenys sembla que les reunions són el mitjà per anar fent realitat la finalitat perseguida per la comunitat. Quan parlem de l'objectiu de les comunitats la quasi-totalitat de les persones buscaven "viure la fe".

Aquest objectiu el portem a terme a través de les reunions, que consisteixen:

- 1- Reflexió
- 2- Eucaristia
- 3- Revisió de fets conflictius polític-religiosos

Per ordre d'importància les comunitats situen en primer lloc com a objectiu de la reunió "la reflexió". Recordem aquí els temes doctrinals que la Comissió de Serveis durant dos cursos va proposar a la reflexió de les comunitats en les seves reunions. La proposta va ésser feta a co-

ció de les relacions comunitàries. Tot això s'encarrega d'aconseguir mitjançant de la "reflexió". Amb això moltes comunitats es troben en la realitat del "en l'estament" amb l'intent de fer un desbloqueig del mateix de l'ideologia en la que sempre ha estat "interpretat".

La celebració de l'eucaristia es fa de manera fàcil buscant amb les comunitats. Aquesta celebració busca el seu sentit més en la comunió i el signe que no per l'importància dels ritus.

En tercer lloc situen com a fi de la reunió la revisió dels fets conflictius polític-religiosos. És curiós com indiquen fets "conflictius". Seria interessant saber que s'enten, o bé que entenen ells, per fets conflictius. Sembla indicar que no es tracta de configurar la comunitat en una ideologia concreta, sino de intentar donar una resposta "eclesial" a les situacions que es van presentant.

Avans ja em vaient que eren comunitats molt personalistes, que no arriben de cara a l'acció, però sí que les comunitats a través d'aquesta reflexió dels fets intenta esser un mitjà o plataforma per al desenvolupament dels seus membres.

Alguns comunitats especifiquen més en que consisteix la seva reflexió, i citen:

Muro l'evangeli

Muro la Fe

catequesis.....

IV- ALGUNES CARACTERÍSTIQUES DE LES COMUNITATS DE BASE

Ara referenciaré unes dades molt concretes. Penso que és més important, fer una valoració més forta de totes les característiques, però les que aquí veurem s'han semblat molt útils. Son les següents:

1- Precepte dominical:

El precepte dominical ha sigut, i encara es avui dia en una majoria d'estudis de sociologia religiosa, la pedra de tot per valorar la religiositat d'una societat. Jo entro ni sorto en jutjar aquesta valoració; personalment crec, que sense desestimar les aportacions de la sociologia, els camins de la sociologia del fenomen religiós són altres.

L'interès que té per el present treball la practica religiosa es essencialment aquest: uns grups de persones profundament sensibles al problema religiós, preocupades per "viure la Fe" i afiliades a una confessió religiosa concreta, quina actitud mantenen enfront un precepte que la seva església ofereix i exigeix com a fonamental als seus afiliats.

La qüestió de la practica dominical "passivament" consisteix en tota una altra que la que aquí intenten veure. Es tracta de la diferència que hi ha entre unes persones concretes a les qui preocupa la qüestió religiosa i un univers de persones a qui la qüestió religiosa es mes un fenomen de convivència social".

En les comunitats estudiades s'hi troben les següents opcions en lo que a practica dominical es refereix:

1- cada diumenge.....	182 persones.....	32'83
2- trans festivitats.....	18 "	4'47
3- mai.....	252 "	62'68
TOTAL		402
		100

Hi ha una opció que sobresurt per damunt de totes; els que no practiquen mai. Encara que només sigui per recordar-ho, pensem que aquestes persones han viscut dins l'església amb totes les implicacions que això comporta; ara per "viure la Fe" deixen de complir un precepte de l'institució s'atribueix l'exclusiva dels mitjans per "viure aquesta Fe".

Els membres de les comunitats que compleixen el precepte dominical se

Elles correlacionem amb les dades avans el horades dona el següent quadre:

Elements procedents de "parroquies".....	138.....	34'32"
Comunitats amb sacerdots institucionals... 8.....		10'7"
Practicants precepte dominical.....	182.....	32'53"

No cal que correlacionem les altres dades, cada vegada s'inclina mes clarament dues grans linees dins las comunitats de base agrupades en la Comissió de Serveis: a la vegada tambe cal preguntar-nos si una no dominarà a l'altre. Es molt dificil que l'objectiu de "viure la Fe" sigui compres de la mateixa manera per les dues linees que es dibuixen.

2- Celebració eucaristica dins de la comunitat

Un dels objectius expresats per les comunitats, es celebrar l'eucaristia en les seves reunions, com un mitja idoni per viure la Fe.

L'opció de la majoria de comunitats per el "no compliment del precepte dominical" no significa la possibilitat d'una vida de Fe sense la celebració de l'eucaristia, encara que cal remarcar que no es l'objectiu primari de les reunions de comunitats (recorden que totes posen com a prioritari la reflexió).

Dins la celebració de l'eucaristia hi ha un conjunt de normes i rites a observar -segons la llei-, aixó no ha sigut problema per a les comunitats, cada una ha buscat el seu ritme, la millor manera de que la celebració sigui expressió de la seva Fe.

L'ha semblat interesant detectar l'actitud de les comunitats enfront una norma concreta i a la vegada essencial en tots els rites situats de la religió que si uin: la presencia del sacerdot en la celebració.

El resultat es el següent:

1- eucaristia sempre amb sacerdot.....	22comuni.....	24'61"
2- " tambe sense "	4 "	15'36"

Amb tot i que es clar que la necessitat "d'un sacerdot instituit" per celebrar l'eucaristia es un fet, cal notar que de 4 comunitats tambe la

celebren sense sacerdot.

Com la majoria de rites religiosos, la celebració eucarística també comporten una barreja d'elements mágics, que fan necessària la presència del màgic per realitzar-les (això es antropologic), per altre part el respecte que aquest aspecte de la religió sempre ha causat al noble, fa que aquest sempre vegi impossibilitat i'apoderar-se del "rol sacerdotal", exclusiu d'una casta, fet que no passa amb el rol profetic. Els moviments de base que estem estudiant i molt d'altres en son testimoni.

Un altre fet a remarcar: aquestes 4 comunitats que celebren l'eucaristia també sense sacerdot, no corresponen exactament a totes les que tenen la presència d'un sacerdot secularitzat. Aquestes son 4, dues d'elles son de les que no els hi es necessaria la presència del sacerdot, junt amb les altres dues que tenen la presència d'un sacerdot mes o menys renegat pero no secularitzat. Llavors em de comptar també aquestes dues comunitats amb sacerdots secularitzats que celebren l'eucaristia; aquest fet es per tenir en compte, ja que aquests sacerdots no poden exercir les seves funcions, l'església ha prohibit l'exercici del seu ministeri, pero "presideixen la comunitat i celebren".

La periodicitat de les celebracions eucarístiques es totalment anarquica; hi ha comunitats que celebren quasi a cada reunió, d'altres quan ho creuen oportu i d'altres quan sembla que les circumstàncies hi porten i ho demanen.

Es realment una situació extremadament heterogènea. Per acceptar aquest pluralisme i conviu-r'hi s'han de donar unes circumstàncies realment excepcionals, contràriament unes maneres de pensar prevaldran sobre les altres, moldejant el moviment dins uns conceptes i límits, que exclouran d'una manera implícita als altres.

3- Lligam amb l'institució

En un moment històric donat, aquestes comunitats de base que son

objecte del nostre estudi, degut a les circumstàncies avans descrites, comencaren un camí nou amb l'intent de viure la seva Fe, marginats de l'institució ja que aquesta no els afavoria gens en aquest aspecte. En aquesta camí, però, hi ha la presència de l'institució, sigui en positiu o en negatiu. Cal veure doncs com aquestes comunitats si senten lliures de l'institució, a la fi i al cap la majoria de les comunitats ho si ut l'institució. Hi ha tot una gradació de lliures:

1-	a través de la parroquia.....	5 comu.....	19'23%
2-	" d'un llovi. Apost.....	1 "	3'84%
3-	" d'un sacerdot.....	2 "	7'69%
4-	" de la critica actituds....	11 "	42'30%
5-	no ens preocupa gens.....	5 "	19'28%
6-	altres.....	2 "	7'69%
TOTAL		26	100%

Aquí també trobem la postura de dues línies ben definides:

1- les línies eclesials o institucionals, que serien:

- parroquia
- moviments apostolics
- sacerdot .....total 8 comu.....30'76%

grup que té una relació molt clara amb la practica dominical i amb les comunitats amb la presència d'un sacerdot institucional.

2- les línies marginales,

critica actituds esglesia....

gens de preocupació

altres.....total 18 comu.....69'23%

que manté clara relació amb totes les altres comunitats els elements de les quals no compleixen el precepte dominical i els sacerdots assistents a les reunions, amb mes o menys grau viuen marginats de l'institució.

Quan les comunitats parlen "d'altres lliures amb l'institució" (1), les comunitats els concretitzen amb "lliures a nivell personal, per la Fe;

"lligant a través dels sacraments...". Allí ens realment difícilment qualificables i quantificables.

Un cop més aquestes dades ens reafirmen la constant avens ja repetida, de les dues línies que coexisteixen; si cada una d'elles es fidel a les seves opcions cada cop estaran més separades. S'exclourant mutuament? Seren dos moviments?

4- Futur de les comunitats

Que en pensem **des** comunitats d'elles mateixes? Com veuen el seu porvinir?

Perquè un moviment tingui perspectiva de futur, es necessari que els qui l'integren, creuin en l'èxit d'aquest moviment i en els mitjans que aquest té per aconseguir els seus objectius; reciprocament aquest és amb el que l'en es detecta mitjançant la seva esperança en el futur. No vull dir amb això que si les comunitats creuen en el seu futur, això si hi ha plena capacitat d'objectiu - de que sobreviuran.

Devent la pregunta: "que pensem del futur de les comunitats", un 99'61 de les mateixes responen l'esperança en el seu

"en l'escletxa del futur"

"amb certesa de l'escletxa"

"amb possibilitat de l'escletxa"

Per les comunitats que han donat aquesta resposta, l'actual institució es ja un cos que s'està morint "d'infància", s'autoconsomeix; l'estil de petites comunitats -no exclusivament aquestes- es el futur de l'escletxa.

Hi han un 19'23 de comunitats que condicionen aquest futur; afirmen que tenen futur, però:

"depen de com creixin"

"depen de que es superi la tensió entre integració i dispersió"

"membres s'enteneixin vinculats a l'institució"

Les dues primeres condicions són molt semblants: tant pot passar que tin un futur "si creixen a prop de l'església", com que tin un futur "com nos es separin". La segona condició empenyida també seria que han vot referir-se a:

- interar-se a l'institució, llavors es reduirien a la tercera que denota una vinculació a l'església
- una interacció de les comunitats entre elles mateixes.

Per el context de les altres respostes que a l'enquesta s'onen veure, les comunitats es refereixen clarament a la "por de que l'estructura eclesiàstica les integri" i un cop dins quedi molt mediatitzada la seva "por" en renovadora. La por i la dispersió ve donada per l'efecte que pot provocar aquesta tensió continua "de viure no ser integrats" amb el perill de que porti a un anarquisme, que tal com diu una de les comunitats "no conduiria a res".

Aquesta pregunta sobre el futur de les comunitats va adquirir fórmules al- tre que denota "si les U. de B. canviaran l'església" i "quin tipus de can- bi provocaran". Moltes de les comunitats no han contestat aquesta secció part de la pregunta, doncs perquè no hi veuen possibilitat de canvi? llo- vors com queda el seu futur?.

Les comunitats que no han contestat aquesta pregunta representen un 34'61% del total; el 65'39% restant afirmen l'acció transformadora de les comunitats de base dins l'església. Algunes d'aquestes comunitats veuen el canvi molt fosc; es repeteix el motiu de que el canvi depen de com creixin les comunitats; altres veuen el canvi molt fosc.... realment son unes condicions que denoten una esperança de canvi "molt desesperada". El canvi que somien aquestes comunitats i que creuen que hauria d'esser és

seva tasca, es dela forma següent:

1- Una església....menys jerarquica

mes democratica

mes fraterno

mes pobre i mes de la base

2- Una església on hi hagi....mes llibertat de pensament

i d'expressió

mes opcions de compromís (mes llibertat de compromís sociopolític)

mes obertura

En els inicis de les comunitats es parlava molt d'una església paral·lela. En canvi l'enquesta, globalment considerada, ens dona una afirmació quasi-explicita d'un "sentir-se vinculats" a l'institució ja existent, la qual han de renovar.

No es respira per cap llos "la creació d'una nova església". No hi ha una ruptura total; les comunitats fan tenir el seu mateix futur de les possibilitats de canvi de l'institució ja existent.

5- Sentit Federatiu de les comunitats

Les comunitats que son objecte d'aquest estudi estan federades, agrupades, en un organisme a nomenat "Comissió de Serveis". Fins a quin punt la Comissió de Serveis ha cohesionat aquestes comunitats, fins a quin punt aquesta es la cohesió que les comunitats volien?. Fins a quin punt les comunitats volen esser cohesionades, federades?;

A partir d'aquests interrogants es pot veure si la Comissió fa la funció que el moment i les circumstancies li demanes, o tambe si es un organ representatiu de totes o nomes d'una part de les comunitats.

En l'enquesta es demanava a les comunitats sobre aquesta federació que intentava la Comissió de Serveis, si la creien o no necessaria.

La necessitat d'una federació l'afirmen 10 de les comunitats enquestades, que representen un 38'46% del total enquestat. Les raons que donen per afirmar aquesta necessitat són:

- necessitat d'organitzar-se per fer un treball conjunt
- el camí de seguir l'hem de trobar tots junts
- el contacte pot ajudar a descobrir noves vivències
- la federació ens donera forces per afrontar-nos amb seguretat a la vida
- es necessita si volem crear un estat d'opinió
- necessaria per construir una nova església

De totes aquestes raons, les quatre primeres, denoten una "debilitat grupal", es palesa la necessitat de sentir-se molts i junts, sembla que si no es aixís quedin anulades les possibilitats de sobreviure.

Les dues ultimes raons donades per la necessitat de federar-se, apunten ja més directament, a la necessitat d'estar units, però no per "debilitat vital", sino perquè l'acció transformadora de les comunitats, tingui força i sigui capaç de sensibilitzar i crear un estat d'opinió. Aquest tindrà més pes, respon a un univers més ample que no a uns grups isolats.

Hi ha una comunitat que veien i afirmant necessaria la federació de les comunitats, opina que l'actual Comissió de Serveis "no aglutina res i s'atribueix un nom que no li correspon". Aquesta comunitat, de les més radicalitzades, es un símptoma de lo dificultós que resultava agrupar comunitats que responien a una manera molt diversa de pensar.

L'altre grup de comunitats que no considera necessaria la federació, són 14, 53'64% del total. (Les dues restants no contesten, 7'69%).

Dins aquesta no-necessitat de federar-se, existeixen tres nivells molt definits:

1- no-necessaria pero "util" Aixís ho creuen 9 de les 14 comunitats que son el 64'26% del total d'aquestes. 14.

La creuen util per:

- 1- el recolcanent mutu
- 2- per no estancar-se
- 3- enriquiment mutu
- 4- reflexió en comu

Les motivacions que donen poden equiparar-se quasi totalment a les donades per les comunitats que creuen necessaria la federació. Sols es troben debils, agrupats tenim mes força. Continua fort el sentit corporatiu, el sentit eclesiastic.

2- Ho necessaria pero si contactes esporadics. Aixís s'aconseguira no sentir-se sols i a la vegada s'evitaria:

- fer un altre tinglado
- una nova forma de jerarquia
- menses federacions

Si el grup anterior s'asimila fortament a les comunitats que senten la necessitat de federar-se, aquestes es radicalitzen mes clarament, ja que preveuen la possibilitat d'una nova estructura, que tornara passar a primer pla "la problematica organitzativa", amb una perda automàtica de l'esperit. Aquest grup tampoc veu la necessitat d'agrupar-se de cara a l'acció. Aixó pot esser significatiu; sera que es tracta de persones ja compromeses i que realment ja porten una acció?.

Aquest actitud la mantenen 3 de les 14 comunitats que no veuen necessitat de federar-se. Representen el 21'44%.

3- La tercera opcio dins aquest grup -2 comunitats del grup de les 14, 14'44%- son les que creuen que no hi ha d'haver cap relació mes o menys organitzada. I aixó perque:

- no creiem en federacions
- la comissió de Serveis té un signe poc revolucionari

Aquesta opció, pot molt bé avenir-se amb l'exposada anteriorment, sobrament hi ha un canvi de circumstàncies, que potser radicalitzen més fortament la opció.

També aquestes dades ens fan pensar en l'existència dins la Comissió de Serveis de dues línies molt marcades. En el capítol següent esmerem elucidar més clarificades. Però d'entrada podem insinuar, que una ve per crear una petita església dins la gran església i l'altre insinua un estil de vida religiós molt secularitzat i a un nivell molt personal.

Per altra part aquestes dades són a tenir en compte a l'hora de veure el procés seguit per aquestes comunitats i la seva situació actual. Ho nomenem perquè la Comissió de Serveis sigui poc revolucionària, sinó perquè aquesta hagi derivat cap una feina molt organitzativa, i així hagi minvat l'eficàcia del carisma. Ho que Max Weber parla de la rutinització del carisma, que quan es dona tant prompte pot ésser que no tingui sucesor.

CONCLUSIONS

En tota aquesta part sociogràfica he creut convenient no fer una valoració esgotadora dels fets. He fet referència a les correlacions que crec importants i que són necessàries tenir en compte a la propera part que serà la darrera.

De les dades i característiques avans analitzades, remarcaré les següents conclusions:

1- Les comunitats de base a Barcelona apareixen d'una manera esclatant l'any 1969.

El Vaticà II ja havia acabat. Cert que al uns de les comunitats nei-

men en ple concili, però són les menys. El Vaticà II va esser el fet que feia possible la contestació dins l'església. Va esser explicitar obertament el conflicte. A Barcelona concretament, va enfortir obertament la lluita intra-eclesial. Les concrecions d'aquesta lluita són prou clares en el capítol II d'aquest estudi. Quan sembla que la lluita intra-eclesial no té sortida - no pot fer-se amb el poder- la gent es marxa formant diferents grups. Els grups s'agrupen per proximitat ideològica. Així sí que podem dir que és fruit del Vaticà II; el que a dins l'església és possible l'instauració d'aquests grups.

Alguns dels líders de la lluita intra-eclesial s'adonen del naixement de grups solitaris i porten a terme una acció coordinadora. La Comissió de Serveis que neix l'any 1970.

2- Els iniciadors d'aquests grups són els laics. Línies es formen del tot de la base de l'institució (de la base dels o menys clares mil-
lanes sobre tot).

L'estament sacerdotal, després de les tensions viscudes, es veu molt aïllada en els seus efectius. Molts d'ells, no veien cap possibilitat de transformació de l'institució es secularitzen. Seria bo saber si això respon a un desig de tornar a la base, perquè des d'allà hi veuen més possibilitats, o és simplement una derroció.

Els laics "desertors" organitzant-se en petits grups, però intentant reconectar-se l'un de l'altre. És com un desplaçament.

Alguns sacerdots, més o menys marginals de l'institució també són els seus grups. La "nova petita església". Normalment són sacerdots que s'hien treballat en els equips de militants.

Altres sacerdots, que com els d'evans tenien l'experiència de treball en petits grups de militants, però que s'hien quedat dins els seus ar-
reres parroquials, inicien uns grups que també reben el nom de comunitat.

Així comença ja lo que nos tindrà seria un bon conflictiu dins les comunitats, amb tot i que en els inicis es blava que seria fàcil. La presència d'aquestes tipologies de comunitats.

- comunitats institucionals
- comunitats reformistes
- comunitats radicals

Fins i tot en declaracions a nivell d'estat espanyol, s'afirma que les comunitats de base agruparien aquesta triple tipologia. Començem a tenir present l'anàlisi sociogràfica que es fa, ens podem donar compte de les dificultats que això comporta.

3- Aquestes comunitats són fruit del desitj o necessitat de "viure la Fe".

Aquest és el denominant -el comú denominador- de totes les comunitats, i per lo tant de les persones que les formen. Aquest comú denominador, tot lo que te de vital per una part ho te de "teòric" per l'altre. Aquesta necessitat vital exercida d'aquesta manera acaba al temps i a l'espai. A l'hora de concretitzar-la es susceptible d'adoptar diferents formes, segons l'influència dels elements ideològics, culturals, socials, etc..... que emmarquen aquest "viure la Fe". Aquesta serà una de les dificultats que s'interposarà en la dinàmica de la comunitat i a la dinàmica de la Federació de les comunitats. Avans ens ho han demostrat les dades.

Aquest viure la Fe fa referencia també a la crisi personal, que tota l'època post-conciliar va provocar l'institució, els seus continguts doctrinals, morals etc.... (recordem l'enciclica "Humanae vitae")

4- Els membres components d'aquestes comunitats són: Catòlics, o persones integrades al país, residents en una gran ciutat o veïns de la mateixa, pertanyents a l'estament mitjà de la societat, d'origen religiós

tradicional i molts amb uns anys d'experiència militant en diferents moviments d'església.

Aquests trets essencials dels membres de les comunitats donen a les mateixes una fesomia molt concreta. Son comunitats a les que el fet de la catalinitat i tota la problemàtica que actualment l'envolta els hi son vitals. Comunitats defensores de les llibertats democràtiques. Molt sensibles a les injustícies del capitalisme, i defensors del socialisme. Tota aquesta manera de pensar embolcalla també la perspectiva religiosa.

5- Les reunions de aquestes comunitats son a nivell reflexiu. Poguissimes son les que posen com element constitutiu de les mateixes "l'acció i el compromís".

Es mouen bé dins la reflexió i la discussió ideològica, sembla que existeix una separació entre "la reflexió" de la comunitat i el compromís, la praxis que es deixa a criteri i vocació personal.

La majoria de comunitats tenen sacerdot en les seves reunions. Sembla indicar que les comunitats iniciades per laics "han necessitat el sacerdot, i el sacerdot jurídicament constituït per l'institució", però mes o menys marginat de la mateixa. Pocs son les d'una postura mes radical, que acceptin el sacerdot que ha sigut l'institució que l'ha marginat, no ell que s'ha marginat a la seva manera.

Els llocs habituals de les reunions, son laics, secularitzats. Tot això fa pensar mes en "la continuació de la mateixa església, que l'intent d'introduir-hi nous elements ideològics -els de les classes mitjanes- que en una nova església.

6- Aquestes comunitats es veuen elles mateixes deslligades de l'institució actual que comprimeix l'església. A algunes no els preocupa gens tota l'organització d'aquesta institució, convençudes que morirà d'a-

manició; les mes estan preocupades i "critiquen les actituds que l'església pren" i creuen en la possibilitat, sigui de reforma sigui d'enderrocament del tinglado.

Quan tracten de predir el seu futur, es curios constatar com afirmen que "son el futur de l'església i l'única sortida de la lateixa". Per correspondència cal pensar que l'església potser també es l'única sortida de les comunitats i el seu únic futur.

Al parlar d'aquest futur i senyalant el camí a seguir, l'únic important es "canviar l'església". De lo que es despren de l'enquesta, les comunitats proclamen una església:

menys jerarquica

mes democratica

mes fraternal

mes pobre

on hi hagi

mes llibertat de pensament i expressió

mes opcions de compromís socio-polític (com a cristià)

mes obertura

En el següent apartat analitzarem mes a fons tot aquest contingut ideològic però cal pensar amb els valors i els continguts ideològics que a nivell civil proclamen alguns d'els partits de l'oposició d'actual política", i viure les seves possibles relacions. Amb dos grups lluiten o pensen en el canvi dels sistema de govern, cada un dins la seva institució; pot ésser que en el fons sigui la mateixa lluita, donada la situació d'església-estat en el país?

L'únic tribuna amb un mínim de llibertat per parlar en el país es "la tribuna eclesiàstica"; serà que per els ciutadans que formen comunitat, l'opció de fer comunitat significa per ells una opció política també?

Sera que en l'estat espanyol la contestació eclesial es també la con-

testació política? A jutjar per els fets (cap. II) quasi ho podem afirmar.

El sentit federatiu de les comunitats és un camí paral·lel a la visió que tenen del seu futur. A més sentit federatiu correspon més esperança en el futur, més esperança de canvi d'és lesia; comunitats més federades comunitats més eclesiàstiques.

Aquest sembla ésser un indicador del camí que seguirien les comunitats agrupades en la Comissió de Serveis. En el cap. II transcriben textualment les paraules que en una reunió va pronunciar la Comissió de Serveis i que corroboren aquesta nostra afirmació: "moltes vegades els grups més radicals es marxen sense de l'estructura que es perden de vista i acaben entonant-se. Aquesta actitud ens fa excloure com a actitud vàlida la d'una església paral·lela. "No volem constituir cap església paral·lela,....ens sentim solidaris de l'existent".

Després de fer l'anàlisi de les dades sociogràfiques, cal veure el rol contestatari que les comunitats de base han jugat en l'església de Barcelona en aquests moments de canvi.

Avui ja ens és familiar el mot "contestació" tot i que es més un fet que un concepte. A nivell religiós la contestació ha omplert moltes pàgines de paper principalment a partir de l'any 1968, dada coincident amb el famós maig francès.

Encara que de una manera molt esquemàtica intentaré teoritzar sobre el fet contestatari. A la llum de tot lo exposat anteriorment crec que pot ésser plenament entenedor.

En tota societat establerta existeix un conjunt de normes, formes, costums, un ordre establert, que dona sentit, fonamenta tota una manera d'actuar i estimula a les persones a "actuar d'una manera i no d'una altra".

Dins aquesta mateixa societat la persona pot ~~fonamentar~~ i donar sentit a tota la seva manera d'actuar a partir d'altres esquemes mentals que l'estimulen i que creu ha d'ésser-hi fidel, de lo contrari es trobaria en una dicotomia, la de pensar i estar convençut d'una actitud, però que

a l'hora de realitzar-la no ho fa. Quan aquest fenomen es dona a un grup de persones dins una societat, comença a neixer el grup contestatari creador de conflictes, ja que per una part contesta a tot un ordre establert i per un altre intenta sensibilitzar favorablement als deuen cap al nou ordre que preconitza a fi de que la seva situació s'enforteixi, fent cada cop mes possible la renovació de l'estructura de govern de la societat.

A nivell d'ordre establert la majoria de vegades (sempre) s'ha intentat donar a la contestació una qualificació negativa. Dins l'explosió la contestació no ha sigut posible fins al Vaticà II. No que no hagi existit pero mai va tenir la possibilitat d'ésser, de dialogar, de lluitar contra l'ordre establert; avui si, almenys fins ara.

Tots aquets grups, al menys en els seus inicis entren dins la tipologia de "moviments contra-societat". Com tot moviment revolucionari, porta a l'essencia del seu ésser la lluita per el poder. La tipologia de grups contestataris, com els que han sigut objecte el nostre estudi, volen el poder, pero la majoria de vegades no tenen cap possibilitat objectiva de posseir-lo.

La feblesa dels mitjans que posseeixen en practica per aquesta conquesta del poder es lo que diferencia dels moviments revolucionaris que triomfen(1).

Aquests moviments no son una originalitat historica apareguda ara. La contestació no es d'ara. Sempre hi han hagut moviments revolucionaris, si essembla millor, en direm contestataris, dins la societat.

Totat l'institució sigui de l'ordre que sigui, no es res mes que el triomf d'ordre sobre els altres, els quals continuen latents dins l'ordre establert i moltes vegades sorten a la llum i es fan realitat en els moviments "contra-institucionals".

En l'univers que ens ocupa -les C. de B.- no son altre cosa que aquests grups "contra-societat" establerts, pero que no s'explicarien sen-

Lalcs

Prêtre. Broi.

Prêtre. Broi.

Prétiq. Demieul						Relation avec l'init.						Federation Commens					
1	2	3	4	5		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	
31'21	12'50					62'50	62'5					-	8'75	37'50	31'25	12'50	
		43'75	62'5	6'25				62'5	12'50	62'5	62'5						
-	-	66'66	56'66	56'66		33'33	16'66	16'66	-	-		-	16'66	16'66	33'33	33'33	
				56'66							33'33						
-	50'0	25'0	25'0	-		-	-	-	-	-		-	25'2	-	75'2	-	

1 = jamais
 2 = sporadique
 3 = indistinctement
 4 = toujours
 5 = N.C.

1 = Relation critique
 2 = aucun relation
 3 = relation personnelle
 4 = relation avec le prêtre
 5 = avec le paroisse
 6 = N.C.

1 = aucun federation
 2 = contacts sporadics
 3 = federation actif
 4 = federation neveu
 5 = N.C.

se ni fora d'aquesta societat (l'església).

Valorar fins a quin punt son fora o dins de l'institució és difícil. Jean Seguy (2) afirma que normalment aquests grups mantenen una posició que constantment oscila entre "mes dins l'institució" o "mes fora de l'institució". El criteri que el mateix Seguy dona per determinar aquest "mes dins" o "mes enfora" fa referència al lloc on aquests grups situen "la presa de decisions": com mes autònoms son els grups, com mes regulen els seus propis actes (pràctiques religioses, ritus, creences...etc...) mes enfora de l'institució estaran, i per lo tant mes revolucionaris, mes contestataris.

No pretenc aquí, amb tot i que seria molt important, fer un anàlisis molt acurat d'aquesta autoregulació de les comunitats de base. El plantejament de l'enquesta i les dades obtingudes son insuficients. Tampoc podem constatar i analitzar fins a quin punt la contestació és a nivell purament ideològic o també té una incidència en la vida política de les comunitats. Aquesta dicotomia es pot apreciar en part en tot el llibre de l'estudi i per el fet que les comunitats més radicals han anat incorporant-se de la Federació. Però vol dir alguna cosa.

Dues son les variables que usaré en el següent anàlisis, per confirmar l'incidència que han tingut en el lloc de presa de decisions de les comunitats. La primera variable farà referència a "els iniciadors de les comunitats" i la segona a "l'any de la seva aparició". Les tres qüestions que eren clares en l'enquesta per situar les comunitats mes endins o mes enfora de l'església, eren: 1) la pràctica dominical, 2) lligam amb l'institució i 3) sentit de federació de les comunitats.

RELACIÓ DE LES VARIABLES

L'influència dels iniciadors en el rol contestatari de les comunitats, queda expressat en el gràfic nº7

Se urament que tot lo que aquest grafic ens pot revelar s'edificava ja en tot el transcurs de l'estudi. Per altre part, nomes per una intuició sembla que entra dins lo previst que les comunitats iniciades per els laics son les que es situen mes enfora de l'institució.

Les comunitats que globalment -tots i cada un dels seus membres- han pres la decisió de no complir el precepte dominical, son les comunitats d'origen laical. Intuïxen tot un altre manera de viure la fe que no passa per les practiques i ritus de l'església. Per altre part aquesta mateixa intuició vital els fa sentir per l'institució un sencill interés de "critica" i prou. Possiblement aquí troben un dels condicionants sociològics que son en el neixement de tota la secta. Alguna d'aquestes comunitats expresa clarament que "respecte a l'institució no hi ha res a fer". Es donen les perspectives d'una contestació autèntica. Es aquí on troben a faltar les dades que l'esin possible situar les preses de decisions a nivell doctrinal, moral, ritual..... per poguer situar pelmenent la contestació d'aquestes comunitats.

Remarco molt aquest fet, ja que a nivell comparatiu amb les altres comunitats -iniciades per sacerdots- es de notar com son les uniques en les que hi ha una decisió enfront el compliment dominical. Cal advertir les nombroses comunitats de diversos orogens, que no tenen cap opció presa enfront al compliment dominical. Aixó tant pot esser degut a que "es un problema que no ho es" i que es deixa a nivell purament personal, o be que la contestació no entra en aquest terreny.

Sense que les comunitats clericals estiguin plenament integrades, no hi ha una radicalitat tan expressada com a les laicals. Sembla que es dona una gradació clara:

Laicals: -menys práctica, -menys lligam amb l'institució, mes sentit federatiu.

Sac. no-parro: mes práctica, mes lligam amb l'institució, mes sentit federatiu.

Sac. parro: mes practica, mes lligam amb l'institució, mes sen-

Jusqu'à
1969.

1970.
-
1972

Politique Dominante					Relation avec l'Industrie					Relation avec le Commerce				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
41'66	-				53'33	8'33				-	8'33	33'33	50'0	8'33
		41'66	8'33	8'33		8'33	8'33							
7'14	7'14	64'28	14'23	7'14	35'21	-	7'14			7'14	14'23	28'57	35'21	14'23

1 = jamais
2 = sporadique
3 = indistinctement
4 = toujours
5 = N.C.

1 = Relation critique
2 = aucune relation
3 = relation personnelle
4 = relation avec le public
5 = avec le pouvoir
6 = N.C.

1 = union fédérale
2 = contacts sporadiques
3 = fédération officielle
4 = fédération nécessaire
5 = N.C.

tit federatiu.

En lo que respecte a la Federació de les comunitats hi ha una cosa a tenir en compte. Constituïeix un element important en les comunitats d'origen laical, un al·lus a la creuen necessari. Aixó podria semblar contradictori amb lo que anteriorment afirmabem, pero com mes sentit federatiu mes endins de l'institució es troben les comunitats.

Però aquesta necessitat crec que té un sentit molt diferent, quan comporta ja unes opcions fetes, que son les que situen de veritat a les comunitats mes endins o mes enfora de l'Església. Les comunitats que necessiten federar-se pero que ja es situen enfora de l'institució, té unes altres motivacions que les que necessiten trobar-se, per sentir-se la part progressista de l'institució, pero que es senten plenament lligades a la mateixa. En l'anàlisi següent segurament podrem mes clarificar aquest punt.

ANEX DEL NAIXEMENT DE LES COMUNITATS

En el capítol III al descriure el procés seguit per les comunitats enrolades en la Comissió de Serveis, era pels que hi havia uns anys elaus en el naixement de les comunitats; circumstàncies concretes ho provocaven. Ens preguntem, si aquestes circumstàncies varen moldejar les Comunitats de Base d'una manera concreta, determinada, en lo que fa referència a la situació de mes "endins" o mes "enfora" de la institució eclesial.

Existeix alguna diferència entre les que van néixer abans de 1959 i les que van néixer després?

Aquest es el quadre:

~~Mar~~ - ~~May~~ - ~~Jun~~ - ~~Jul~~ -

Es molt mes aclaridor aquest quadre que l'anterior. Per les circum-

tàncies que sí que podien molt més diferencials els dos grups de comunitats.

Les nascudes abans l'any 1969, segons l'aspecte en:

- manca pràctica
- manca deslligament de l'institució
- manca necessitat de tolerar-se

les nascudes a partir de l'any 1970:

- manca pràctica
- manca deslligament de l'institució
- manca necessitat de tolerar-se

Son dades molt significatives. Podem estimar mes "enfors" de l'institució les nascudes abans del 1969, i mes "endins" de l'institució les aparegudes a partir del 1970. Precisament es veu que l'any que veia la Comissió de Serveis amb l'intent d'eliminar les comunitats existents i les noves. Un any després en una de les reunions de la Comissió de Serveis, pren l'opció de transcriure literalment, de no crear cap església paral·lela, ja que moltes comunitats més radicals reconeixien (les que havien nascut abans del 1969).

Des factors coincideixen: 1) fins l'any 1970 les comunitats són una autèntica contestació per l'església; podem dir que les "comunitats són una deserció contestatòria de la institució". Si tenim present per una part tots els fets coincidents durant aquest anys, i per altra tots els elements característiques de les sectes, podem qualificar clarament aquestes comunitats com unes sectes sociològicament parlant. 2) l'altre factor i tenir en compte es l'avans enunciat: al construir-se la Comissió de Serveis i al poc temps del seu funcionament fa constar d'una manera clara "que no volen constituir cap església paral·lela".

Si realment les comunitats de base no busquen donar si non "l'església paral·lela" la declaració avans esmentada no tindria cap interès.

CONCLUSIONS:

Tot i la deficiència de dades senyalada anteriorment, crec que podem arribar a les conclusions següents:

1) El desficiament de l'església de Barcelona i les actituds de la Jerarquia provoquen un abandó per part de la gent d'església, que encarrancats per el Vaticà II esperaven el canvi profund.

2) La situació socio-política demanava urgentment que la veu profètica de l'església es fes sentir, però l'institució mantenia una relació massa estreta amb el poder civil que l'impedia parlar. La reacció per part del poble va esser "fer ella us del" ó de profecia denunciant fortament la situació existent tot i que això li representava un enfrontament amb l'institució eclesiàstica.

3) El resultat d'aquesta situació va esser el naixement d'uns grups de cristians que estan en desacord amb l'institució inicien la seva vida religiosa al marge de l'església.

4) A partir de l'any 1970 s'intenta una connexió d'aquests grups per part d'uns líders eclesiàstics, que fins el moment fruiten de poder de convocatoria en els medis contestataris eclesiàstics. És en aquesta federació que es fa palesa la diferent orientació de les comunitats. D'ones, les nascudes avans de 1970 i quasi totes per iniciativa d'uns laics, volen esser fidels a la seva actitud radical i de marginació de l'institució, les altres, nascudes a partir de 1970 i la majoria d'origen clerical, volen mantenir una postura menys radical, mes reformista; volen contestar a l'església, però des de dins la mateixa institució. Això origina un conflicte intern dins les mateixes comunitats.

5) La coexistència d'aquestes dues mentalitats dins una mateixa

federació de comunitats, era difícil. De fet el criteri que es va imposar ve esser el que podrien dir-ne reformiste. La Comissió de Serveis ho va fer public en una de les seves reunions.

6) L'anàlisis anterior constata el fet de que, les comunitats més radicals, amb menys pràctica religiosa i menys vinculades a l'institució, són les d'origen laical i anteriors al 1970. I les comunitats amb més practica religiosa i més vinculades a l'institució són les d'origen clerical i posteriors al 1970.

7) En quant a la Federació de comunitats queda una mica confus. Per una part sembla que els que senten més l'utilitat i necessitat de federar-se són anteriors al 1970, les més radicals, les que més marginades estan de l'institució. Per altre part la federació pren una opció per la no-marginació de l'institució i la no-radicalitat; la conclusió no es altre que les que més volien federar-se són les que es troben més fora de la federació. Perque no en varen fer un altre?. No va sortir cap líder que les federes.

La historia de les comunitats de base agrupades en la Comissió de Serveis, ha quedat disminuida. Serà potser per totes les situacions que en l'anàlisis que em fet s'han descobert?. La situació externa a les comunitats de base també ha canviat. A Catalunya tot l'episcopat es català; la jerarquia, encara que timidament ho parlat devant de situacions socio-politiques conflictives i compromeses; l'institució encara que sigui aparentment te uns aires més democràtics. Serà que les comunitats de base amb els seus anys d'existència i les seves actituds contestatòries han produït un canvi en l'església? O bé al contrari, serà l'església que per convenciment o també per tactica, ha adoptat unes actituds menys

autoritaris, més sensibles a les necessitats i problemes del poble, a fi de no trobar-se sense influència i en perill de quedar totalment debilitats.

Una tercera opció sembla la més realista: si les comunitats no els interessa marginar-se de l'església. Sense l'institució elles saben que no sobreviuran, la necessiten, per això estan constantment amb un peu dintre i un peu fora. La seva pro d'ésser es l'església. Per altre part l'església, no ha condemnat cap verada les comunitats de base, en tots els reclams a l'ortodòxia no hi ha mai una condemnaió dels grups de base; segurament aquests grups de base són les seves proves de democràcia, de reforma i de canvi, i perque no també de revolucionaria. No seria d'extranyar que si la situació del país canviés, l'església potenciés les comunitats de base.

A la primera part donarem els elements teòrics que creiem necessaris i oportuns per situar a nivell de conceptes tot el fenomen de les comunitats de base. En el transcurs del treball em intentat que aquests conceptes es concretitzessin en una realitat. Devant la situació de canvi en que es troba l'església a Barcelona, els problemes desborden el poder de l'institució. L'església necessita trobar el seu lloc dins una societat també canviant fortament secularitzada i on l'influència de l'institució es cada verada menys notoria i eficaç.

Dins aquest context han nascut les comunitats que si en un començament eren marginades totalment per l'institució i elles mantenien una actitud radical en front a la mateixa, ultimament sembla que s'ha arribat a la tercera solució, que J. Beguy en les seva "Lettre a Jacqueline" expressa de la següent manera: "en el cas que per les causes que sigui, els grups voluntaris no veuen possibilitat de un canvi total en l'institució -usurpació de poder- pot instaurar-se una mutua concurrenca entre els grups i el sistema, sigui en una situació de dret, sigui de fet; encara que això

soposi un mínim d'integració, no soposar una total subordinació; suposar més que res la permanència del conflicte que en definitiva interessa a les dues parts.

Una de les llacunes, entre moltes altres, que té el present estudi, és un anàlisi de les ideologies imperants en les comunitats. Segurament ens explicarien molts dels fets passats. Ens obririen també una perspectiva referent al repòrt existent entre "religió i política", dins aquests grups concrets. Pot que té molta importància per el país on viuen aquestes comunitats i per les circumstàncies en les que viu el país.

Ultimament les comunitats de base federades dins la Comissió de Serveis sembla que han entrat en un període d'inactivitat, no per això el fenomen deixa d'ésser important: altres grups s'han nascut, membres de comunitats passades militen en altres fronts, en la seva majoria polítics. La dinàmica social del problema encara es viva i ho serà, en tant no troben una societat on els desitjos i necessitats de tots i cada un dels seus components siguin satisfets; aquesta dinàmica serà viva en tant quan sigui possible l'utopia.